

Q. D. B. V.

DISSE^RTAT^O MEDICA INAUGURALIS

DE

EXPLORATA KERMES

MINERALIS

SIVE

PULVERIS CARTHUSIANORUM

IN MEDENDO EFFICACIA

QVAM

GRATIOSÆ FACVLTATIS

MEDICÆ

CONSENSU

PRO LICENTIA

SUMMOS IN MEDICINA HONORES

ET PRIVILEGIA DOCTORALIA

RITE CONSEQUENDI

SOLENNI MEDICORUM CENSURÆ SUBJICIT

FRANCISCUS XAVERIUS

MILLARS

BRUNTRUTANUS-RAURACUS.

AD DIEM XVIII. FEBRUARII A. O. R. MDCCCLII.

H. L. Q. S.

ARGENTORATI

Typis HÆREDUM PAUSCHINGERIANORUM.

DISSESTIS MICH THAEREN
DU GOTT
HUY ORAIA KHERES
LUTHER CATHARINA NORI
GRATIUS EUGENIUS
AEDEIC
CENS
PRO LICENCI
SUMMOE IN MEDIOLANUM
PRAE PREDICARE
HILDE COORDONI
SCHEIN MEDICINA ET THERAPEUTICA
LRYNCHICUS XAVERRIES
MILLARS
HUNDREDIAT
AD DILEXIT MUNIMENTA
TUR HIERONIMI LUTHERIANI A.D. 1531

ILLUSTRISSIMO
AC
CELSISSIMO
DOMINO DOMINO
JOSEPHO
WILHELMO
RINCK
A BALDENSTEIN
EPISCOPO
BASILEEensi
SACRI ROMANI IMPERII
PRINCIPI
&c. &c. &c.

OMNIBUS
MUNIBUS
HONORIBUS

Ullo luculentiori documento Beneficentissimum Numen pro mortalium salute vigilare patescit, quam si talibus principibus purpuram in terris distribuit, qui, quemadmodum in eminentiori præ reliquis hominibus

bus collocati sunt loco, ita altioribus etiam omnibusque virtutum radiis undique coruscant. Hocce jubare diadematos imperantes quis subiectorum tanquam pretiosissimum donum a Deo datum venerari, tanquam ad imitandum propositum exemplar admirari, tanquam fundatissimum patriæ columen amplecti unquam desinet. Et quid aliud subditis Tuis, CELSISSIME PRINCEPS, per providam Dei Optimi Maximi curam concessum est, quam ut Te suspicientes, insignia hæc publicæ ac privatæ felicitatis præsidia in Te adunari, impensisime gloriari possint. Emicant ex sacratissimo Tuo animo tot fulgida virtutum lumina, ut veluti a blandissimo sole, universus Tuus populus lætissime & perpetuo ab illis foveatur & reficiatur. Prædicent hic REVERENDISSIME PRÆSUL eloquentissimi oratores facundissimis linguis summas Tuas laudes, & ô si satis ac pro meritis illas prædicens. Religionem ante omnia & pietatem Tuam, qua gregi Tuo ardentissimo exemplo prælukes,

ces, dignissimis verbis extollant; gratiam & benignitatem, qua miseros & afflictos solaris, maximis encomiis celebrent; sapientiam & prudenteriam, qua regiminis habendas moderaris, meritissimis elogiis affiant; justitiam & clementiam, quam in legibus administrandis dispensas, summis laudibus prosequantur; munificentiam & liberalitatem, qua bene merentes cumulas, condignis titulis condecorent; curam & auxilium, qua patriam tueris, altissimis vocibus evehant; amorem & vigilantiam, qua ubertati civium propiscis, insignibus nominibus ornent; imo patrocinium & asylum, quod scientiis ac artibus earumque cultoribus largiris, amplissimis praeconiis illustrent. Dum vero immensa quæ subditis Tuis sic sceneras emolumenta & cumulatissima benefacta, oratione in quantum fieri potest disertissima, publicæ nostræ felicitatis interpres pronuntiant; ego omni verborum ornatu ac comitatu destitutus, ex devotissimi & gratissimi animi penetralibus privatam felicitatem,

tatem , humanitatem & benignitatem , qua
CELSITUDINI TUÆ parentem meum
nullo non tempore afficere & beare placuit , elo-
qui & celebrare non desistam . Et , cum in pa-
trem faventissimam Tuam benevolentiam gra-
tiosius effuderis , in filium Tibi deditissimum ,
& , per conatus Medicos **CELSISSIMO TUO**
NOMINI consecratos , venerationis suæ profun-
dissimæ specimen humillime Tibi offerentem ,
ex abundantissimo beneficentiaæ Tuæ sinu gra-
tiæ rivulos demittere ne dedigneris , supplici-
bus formulis ab **ILLUSTRISSIMA TUA**
DIGNITATE exorare audeo . Cumque pro Tua
incolumitate subditi Tui fidissimi quotidie una-
nimi ore piissima vota Divino Numini nun-
cupent , mea etiam ardentissima iisdem adjungam ,
quo Tu , populi amor & deliciæ , ac securitatis
nostræ firmissimum fulcrum , ad remotissimam
vitæ humanæ metam nobis doneris , conserve-
ris , omniumque rerum prosperitate complearis .
Sic Te vivente & vigente patriæ salus incon-
cusla

cussa perennabit, sic bonis omnibus solatum
eminens perstabit, sic asylum tutissimum pa-
tebit in aliis & pecte placuisse & non tembo

**REVERENDISSIME
PRÆSUL
AC
PRINCEPS ILLUSTRISSIME
CELSITUDINIS TUÆ**

*subdito devotissimo & servo humillimo
FRANCISCO XAVERIO MILLARS.*

PRÆFATIO.

Intra innumeræ pene medicamenta, quæ, tanquam toridem auxilia, ad debellandos generis humani hostes, morbos nempe, ab ortu Medicinæ usque ad hodiernum diem a Medicis exhibita fuerunt, nullum tot fatis agitatum, tot vicissitudinibus expositum fuit, quam fossile illud nigrantibus spiculis radians Antimonium. Ipsius artis Medicæ parens HIPPOCRATES solus inter antiquos Medicos *Lib. de int. affect. Sect. 48. & 52.* Tetragono Medicamento, id est juxta interpretationem GALENI in *Hippocrat. Ling. explanatione* Stibio, aut inventis in stibio crustis, pro interno usu & capite purgando utebatur. A reliquis vero veteribus Naturæ antistitibus DIOSCORIDE videlicet de *Mat. Med. L. 5. c. 99.* PLINIO *Nat. Histor. L. 33. c. 34.* GALENO de *Simpl. Med. Fac. L. 9.* pro usu externo solummodo, siccante, adstringente, vulnerario & oculari commendabatur, aut plane non nisi pro medicamentis colorem conciliando, ac, in vita communi, pro fuco faciendo, facie nempe denigranda, aur superciliis pingendis inter Judæos juxta *2. Reg. IX, 30.* Ezech. XXIII, 40. *Jerem. IV, 30.* ac Graecos & Romanos secundum GRANDII *Diss. per Epist. de Stibio ejusque usu apud Antiquos in re cosmetica* in E. N. C. *Dec. 2. A. 6. App. p. 108* sqq. usurpabatur. Et obsolevit etiam cum tempore exterior hic $\frac{1}{2}$ ii usus, nec ad aliud quid nisi ad bruta, siue præcipue, a scabie curandas, easque ut & equos pinguefacientes amplius inservire solebat. At hominibus tandem rursus placere, & seculo duodecimo a BASILIO VALENTINO interne ad innumerous morbos miris laudibus prædicari, ac curru-

A

trium-

triumphali ubique circumveni \pm cœpit , quamvis
 præparatis tantum \pm ialibus hosce honores , nequaquam
 vero stibio crudo , destinaverit , quippe quod tanquam in-
 fidum remedium ab iisdem penitus exclusit : vid . Ipsius Tri-
 umph-Wagen des Antimonii p. 310. & 338. THEOPHRASTUS
 autem PARACELSIUS seculo decimo quinto metu omni excusso
 liberius illud tractare ausus est & L. 3. c. 6. de Vita longa \pm ii
 crudi usum internum tutum esse monstravit , ipsiusque fa-
 mam longe lateque extendit . Tunc vero classicum cane-
 re , bellum ciere ab Æsculapii filiis , præcipue illis , qui
 sub GALENI signis militabant , cœptum est . Multis sti-
 bium tanquam internecinum oppugnantibus , illud vene-
 ni instar damnantibus , & ex pomoeris Medicinæ authori-
 tate variorum senatusconsultorum muniti ejicientibus ;
 alii vero pro aris & focis illius innocentiam tuentibus ,
 saluberrimum medicamentum reputantibus , & in exilium
 actum solio magnifice impositum in civitatem Medicam
 postliminio idem revocantibus . Et hisce quidem fluctu-
 bus præterlapso præcipue seculo continuo fere jactabat-
 tur stimmi nostrum , ut modo in altum eveheretur , modo
 in orcum detruderetur , nec prius secura quiete & pro-
 merita laude frui ipsi datum fuit , quam , cum , vertente
 præcedente nostroque demum seculo , saniore tunc Chy-
 mia facem præferente , ac ignorantie & metus nebulas
 primum discutiente KUNCKELIO Lab. Chym. P. 3. c. 32.
 compertum fuerit , & potentissimi veneni & saluberrimi
 medicamenti faciem vicissim induere , sicque protei instar
 mutabile esse posse idem , prouti vel crudum , vel diversis
 modis præparatum in usum trahitur . Quemadmodum
 enim crudi usus in corpore humano plane innobius , imo
 potius saluberrimus existit ; ita si Δ em experitur \pm in vi-
 rus illico mutari , ex virulento tamen hocce statu per
 eundem Δ em & corpora alia naturalia diversa propor-
 tione addita in salubre iterum & turum pharmacum veri
 poterit . Possemus hæcce , si cunctorum præparatorum
 \pm ialium

† ialium numerum & examen inire vellemus, abunde probare. At, cum nec tempus, nec scopus nobis hoc concedat; in praesenti de unius saltem antimoniati medicamenti explorata in medendo efficacia, quod Alkermes minerale, sive pulvis Carthusianorum, vocari solet, ut post rite exanilata tentamina & examina doctoralia specimen inaugurale studiorum extet, adjuvante DIVINA GRATIA, EX GRATIOSÆ FACULTATIS MEDICÆ CONSENSU verba facere constituimus. Tu vero, Benevole Lector, si, quos de morbis deportat triumphos Alkermes minerale, recte exposuero, ovare me sine, si minus apte id fecero, quod quidem vereor, de me triumphare Te finam.

§. I.

Antimonium est semimetallum candicantis plumbi utplurimum, quandoque vero rufentis cinnabarini coloris, odorem sulphureum spirans, ponderosum, fragile, ex striis longis, vel latis, splendentibus, in gleba minerali concretum. Quod, dum e ∇ æ visceribus effossum, in ollis propriis ope Δ is in massas pyramidales liquatur, sive ab impuritatibus liberatur, Antimonium crudum, melius tamen fusum appellares, vocari solet. Et, quoniam Δ e sic fusile † existit, nitidamque faciem præ se fert, & grave est, illud metallæ familie esse, in aprico est, sed, cum nec ductile sit, nec malleo percuri possit, quo minus ad perfecta metalla idem referamus, impedit, hinc inter imperfecta, seu uti vocantur semimetaalla, locum ipsi assignare cogimus. E fodinis multorum ∇ æ locorum mineram † ii erui notandum est. Optimum † in Hungaria & Transylvania nascitur, bonum vero etiam Bohemia & Saxoniam, Italia itidem & Suecia suppeditat, imo nulli secundum Britannia minor, Pictavia & Avernia in Gallia nobis largitur. Et Celeberrimus

SCHOEPFLINUS in *Alsat. Illustr.* T. 1. p. 13. memorat, quod minera quoque stibii seu $\ddot{\tau}$ ii apud Giromanium, in extremitate Alsatice, ubi Burgundie contermina est, reperiatur. Variis vero sub figuris minera stibii diversis locis eruta, seu stibium vere crudum aut nativum, oculis sese offerre solet, quæ dein ob striarum squammarumve diversitatem, ob colorem etiam differentem variis $\ddot{\tau}$ ii speciebus constitutis ansam dederunt, & a Naturalis Historiæ scriptoribus variis nominibus insignitæ fuerunt, quæ quidem in WALLERII *Mineral.* p. 306. GEOFFROY *Mat. Med.* T. 1. p. 216; LINNÆI *Syst. Nat.* p. 172. evolvi poterunt. Nec ullo ex alio fonte, quam ex facie externa, illa distinctio emanavit, qua PLINIUS *Hist. Nat.* L. 33. c. 33. stibium in marem qui horridior, scabriorque, & minus ponderosus, minusque radians & arenosior est, & fæminam quæ contra nitet, friabilis, fissurisque non globis debiscens existit, divisit. Et, colorem quod atrinet, præter candicantem plumbeum colorem, quo ordinario $\ddot{\tau}$ prædictum est, rubrum etiam $\ddot{\tau}$, cuius striæ colore rufo imbutæ sunt, invenire licet. Hoc vero ab ooco afflato colorem suum mutuari, ex eo, quod oœtri mixtum semper colorem rubicundum ipsi conciliat, ut in auripigmento & sandaracha realgare illud videre est, palam fit. Non solum vero ∞ , sed etiam modo \odot , modo $\ddot{\tau}$, $\ddot{\hbar}$, $\ddot{\delta}$, pyrites, lapides, crystalli, $\nabla\ddot{\varepsilon}$ $\ddot{\tau}$ io adhærere, sicque glebam ipsius mineralē efformare solent. Inde etiam denominatio fossilis nostri juxta quosdam orta esse videtur, quod nempe Antimonium vocetur ab $\alpha\tau\mu\eta\tau\eta$ & $\mu\beta\eta\sigma$, quod ipsi aduersetur solum & sine aliorum metallorum consortio nasci. Alii vero ab $\alpha\tau\mu\eta\tau\eta\eta\eta$ illud derivare voluerunt, quod in $\Delta\epsilon$ perduret, vel quod corpora firmer & contra morbos defendat. Iterum alii præeunte FALLOPIO *Tract. de Metall. s. Foss.* c. 29. ab arabico vocabulo *Aitruad* & Achman vel Achiman unde Chymistæ & Sepulstarii deduxere Achmadium & ab hac voce postea Antimonium formatum fuisse credunt, & inde etiam Gallorum Antimoine origi-

originem suam forsitan traxit. Ipsis vero Græcis *síppus*, *síppi*,
sībi, a *sēbē*, denso, firmo, ob vim adstringentem vocabatur.
Πλατυφθαλμον etiam, quoniam affectibus oculorum medebar-
tum, ipsis audiebat. *Τυπαινειον* itidem, quoniam mulieribus pro
oculis denigrandis inserviebat, *λέβασον*, *ἀλέβαστρον* etiam, ac
τετράγανον Hippocrati nominabatur. Latinis vero Stibium,
Stimmi, & postmodum vulgari sermone Antimonium di-
cebatur. Ab Alchymicis lupi metallorum, radicis me-
tallorum, protei, plumbi philosophorum, sacri etiam, vel
nigri, magnesiae saturninæ, primi entis auri nomine con-
decorabatur. Germani denique, ob strias splendidas, spi-
cula æmulantes, & ob vitrum, quod ex eo confici potest,
Spies-Glas, nostrum fossile appellaverunt.

§. II.

Hocce nunc ḡ crudum, quoniam metallicæ pro-
sapiæ est, Δe non solum fusile nullo non tempore existit;
verum etiam, diffatis quoad maximam partem levioribus,
&, uti flamma & odor illud prodit, Σeis ipsius particulis,
in crucibulo candenti in fluorem penitus deductum, ad
omnes formas recipiendas aptum reddi potest: hinc, post-
quam liquatum in conum fusorium infunditur, ac refri-
geratur, ibidem solidum, nitentem, gravem, pauloque per-
fectiore metallicum habitum, id est reguli formam, in-
duit. Sic vero, ex regulinis & dein Σeis partibus stibi-
um conflatum esse, Pyrosophia nobis patefacit. Regulina
five metallicæ stibii substantia terram vitrescibilem, uti
omnia corpora metallicæ, pro basi sua agnoscit, at subtri-
le quoddam Θinum corrosivum & inflammabile prin-
cipium, quod arsenicale salutarur, nam oo substantiæ
Θinæ & Φæ esse BECCHERUS *Phys. Subt. Suppl.* 2. p. 394.
evicit, ab incunabulis suis ita intime adhuc admixtum ha-
bet, ut vix amplius ab eodem per artem penitus ḡii re-
gulus liberari possit, dumque Δ in gremio Θæ hisce
regulinis partibus afflatur, iisdemque associatur, ex duobus

A 3

mixtis

mixtis his compositum illud , quod antimonium dicitur ,
 inde sic emergit . Et , tam firmo connubio duo hæc mixta ,
 $\frac{1}{2}$ & regulinæ oœales partes , in $\frac{1}{2}$ io invicem combinata
 sunt , ut , licet arte spagyrica corpus hocce in partes di-
 vellatur , fere semper tamen adhuc regulinæ substantiæ
 aliquid $\frac{1}{2}$ ei inhæreat , aut $\frac{1}{2}$ regulinum oœale quid ad-
 mixtum permaneat . Quis vero non sic proportionem ,
 qua duæ hæc substantiæ invicem concreverunt , exæste de-
 terminare velle , difficillimam rem esse , præcipue cum in
 diversis $\frac{1}{2}$ ii mineris diversa earum proportio existere de-
 beat , perspicit . Unde etiam tantus inter Hermetis filios
 dissensus exurgit . In eo tamen omnes convenire depre-
 hendimus , quod plus quam dimidia , aut ad minimum di-
 midia pars , in $\frac{1}{2}$ io regulinæ naturæ existat , uti hoc ex
 GLAUBERO Philosophischer Oefen P. 4. c. 10. STAHLIO Opusc.
Chym. Phys. Med. p. 494. & NEUMANNO Lect. publ. vom
 Salpeter , Schwefel , Spiesglas und Eisen p. 275. videre est .
 MEUDERUS Analyse raisonnée de l' Antimoine traduite par Clau-
 sier & jointe a la Chymie traduite de Roth p. 381. juxta re-
 gulas hydrostaticas proportionem horum mixtorum inve-
 stigans , in 1000 granis $\frac{1}{2}$ ii $\frac{1}{2}$ is gr. 351. & reguli gr.
 649. inesse , adeoque duas partes reguli ad unam $\frac{1}{2}$ is ad-
 esse invenit . CRAMER Elem. Art. Docim. P. 2. p. 136. unam
 circiter quartam partem $\frac{1}{2}$ is $\frac{1}{2}$ in se habere dicit . Huc
 etiam GEOFFROY calculus redit , hic enim , uti in Mem. de
 l' Acad. Roy. des Scienc. A. 1736. p. 423. annotatur , cum ibj.
 $\frac{1}{2}$ ii calcinando ad 3xii. 3ij. gr. xxiv. calcis ∇ eo-regulinæ de-
 duxerit , ex qua 3ix. 3vj. gr. LIV. reguli obtinuit , 3ij. 3iv.
 & gr. XLVIII. $\frac{1}{2}$ is avolavisse sic reperit , adeoque etiam $\frac{1}{2}$ in
 $\frac{1}{2}$ io ad regulum quartam circiter partem constituere
 asseverat .

§. III.

Ad oculum vero , ope analysis chymicæ , quod stimmi
 ex hisce nominatis mixtis revera compositum sit , mon-
 strari

strari potest. Evidem, \triangle ejusdem quod attinet, flamma cyanea, quæ ex $\text{S}\ddot{\text{o}}$ io, vel per Δ em O arem vi speculorum causticorum calcinato, vel super carbones ardentes deflagrato, vel cum O o in crucibulo candenti fuso, cum strepitu in auras assurgit, de \triangle is præsentia non solum oculos & aures certiores reddit; verum etiam odor \triangle eus, quem accensum $\text{S}\ddot{\text{o}}$ pirat, qui que nares ad naufragium usque ferit, & vapor molestus \triangle eus, pulmones ferre strangulans, naturam & indolem ipsius manifeste prodit. At ipsum hoc \triangle apertius adhuc oculis subjici, & ipsis manibus palpabile reddi potest, dum $\text{S}\ddot{\text{o}}$ vel cuiusdam $\text{S}\ddot{\text{o}}$ do minerali immersimus, vel eidem alcalinum quoddam \square offerimus. Nam & A da & alcalina aptissima ad \triangle a metallorum recludenda esse, solide POTT *Diss. de Sulph. Met.* in *Exercit. Chym.* p. 22. & 28. monstravit. In priori quippe casu $\text{S}\ddot{\text{o}}$ dum \square regulinas partes $\text{S}\ddot{\text{o}}$ ii aggreditur & solvit, \triangle eas vero ejus particulas, irtuote in quas nullam vim exercere potest, intactas relinquit, quæ indissolutæ ac separate partim supernabunt, partim fundum petent. Ita BOXLE *Chym. Scept.* p. 24. $\text{S}\ddot{\text{o}}$ li cum $\text{S}\ddot{\text{o}}$ lo $\text{S}\ddot{\text{o}}$ lato mixtum in retorta destillavit, sicque modicum \triangle ris communi simile obtinuit. In V iam $\text{S}\ddot{\text{o}}$ immersum, quæ quidem optime omnium regulum $\text{S}\ddot{\text{o}}$ ii solvit, in fundo, annotante BOERHAAVIO *Elem. Chym.* T. 2. Process. 208. materies cineriti flavescentis coloris, quæ exsiccata verum \triangle exhibuit, relicta fuit. $\text{S}\ddot{\text{o}}$ ri $\text{S}\ddot{\text{o}}$ lo superfusus maximopere cum eodem fermentat atque laminas quasdam, pyritibus similes, quæ instar \triangle is ardent, separat, annotante GEOFROY *Mem. de l' Acad. des Sc. A.* 1735. p. 323. $\text{S}\ddot{\text{o}}$ is etiam, licet lentius, aliquot portiunculas \triangle eas ex $\text{S}\ddot{\text{o}}$ io, uti *l. c.* legitur, protrudit. Si vero posteriore methodo, nempe per alcalina \triangle ia \triangle is $\text{S}\ddot{\text{o}}$ ii everttere lubet, mediantibus iisdem vel siccis, ope fusionis in crucibulo ex $\text{S}\ddot{\text{o}}$ io \triangle is expellere, & ad superiora sub forma scoriarum propellere possumus, subsidente interea ad fundum regulo, vel lixi-

vils alcalinis ipsius separationem a regulo procuramus. Alcalina enim semper & ubique, ob intimam cum $\text{\textcircled{A}}$ ibus affinitatem, hæc in consortium trahunt, adeoque, cum & in stibio eadem offendant, a regulinis vinculis liberabunt, sic vero cum alcali unitum $\text{\textcircled{A}}$ in $\text{\textcircled{D}}$ eo nunc quo solubile redditur, & cum alcali in codem tamdiu suspensum manet, usque dum vel sponte, vel per $\text{\textcircled{F}}$ tans, sub forma flocculorum vel $\text{\textcircled{O}}$ anti, vel rubicundi coloris, lente, aut vi, deorsum ruat, ubi tunc siccatum omnia $\text{\textcircled{A}}$ is examina perfecte atque exacte sustinet. Non solum vero alcalina $\text{\textcircled{D}}$ ia in $\text{\textcircled{A}}$ eas $\text{\textcircled{A}}$ ii partes jus aliquod habere, illasque a regulo separare, ac in sui unionem ducere sciendum est, verum, simulac metallis occurrit $\text{\textcircled{A}}$, cum ipsis facile etiam $\text{\textcircled{A}}$ connubium inire, regulumque deserere solet: at, cum, quando illa $\text{\textcircled{A}}$ semel amplexum est, fragilia eadem reddat, ac in scorias, si solum $\text{\textcircled{O}}$ excepteris, convertat, lupi metallorum nomen meruit. Sic vero, dum hoc in metallis exerit, si $\text{\textcircled{O}}$ alia metalla adhaerant, $\text{\textcircled{O}}$ purificat, illudque ab ignobilibus metallis, quæ corrodit, liberat.

§. IV.

Non modo autem per diacrisin, sed & per syncrisin, quod $\text{\textcircled{A}}$ in $\text{\textcircled{A}}$ ii miscelam ingrediatur, edocemur. Ita enim, si $\text{\textcircled{A}}$ commune cum regulo $\text{\textcircled{A}}$ ii unimus, $\text{\textcircled{A}}$ reduci posse notum est. Idem clarissime etiam ex $\text{\textcircled{A}}$ is $\text{\textcircled{A}}$ ii præparatione, quæ ex $\text{\textcircled{A}}$ io & $\text{\textcircled{S}}$ io in retorta per $\text{\textcircled{E}}$ tonem conficitur, innotescit; pari enim modo, uti $\text{\textcircled{A}}$ nativa, vel factitia vulgaris, ex $\text{\textcircled{A}}$ e cum $\text{\textcircled{S}}$ io vivo combinatoro exurgit; ita hic, ex $\text{\textcircled{A}}$ e $\text{\textcircled{A}}$ ii & $\text{\textcircled{S}}$ io, $\text{\textcircled{A}}$ in, quæ $\text{\textcircled{A}}$ ii tunc vocatur, nasci planum fit. Et si $\text{\textcircled{A}}$ in hanc $\text{\textcircled{A}}$ ii cum æquali portione limaturæ $\text{\textcircled{A}}$ is in retorta destillamus, $\text{\textcircled{S}}$ ium non solum in forma currente resuscitare, verum etiam $\text{\textcircled{A}}$, quod in fundo retortæ $\text{\textcircled{A}}$ ti adhuc adhaeret, aſſundendo $\text{\textcircled{A}}$ li, ſicque $\text{\textcircled{O}}$ gle generando, a $\text{\textcircled{A}}$ is amplexi-

plexibus iterum divellere poterimus: videsis HOFFMANNI
Obs. Phys. Chym. L. 3. Obs. 2. p. 246. Hocce vero sicut a reguli
 compedibus per varias encheireses separatum $\frac{1}{2}$, nunc
 purum, & a regulinis arsenicalib^us que quisquiliis omnimo-
 do liberatum existit, quod præcipue de illo, quod per
 unum ex Ria, aut per diacrisia ex $\text{\textcircled{R}}$ i $\text{\textcircled{R}}$ ii obtinemus, va-
 let; sed communi & ordinario $\frac{1}{2}$ i penitus tunc aequipa-
 randum, nec ullo modo eidem anteponendum, non ta-
 men etiam postponendum erit, colore etiam tunc fla-
 vum, utrū vulgare, obtinere solet. Nunc o-oalibus & re-
 gulinis particulis adhuc irretitum, adeoque impurum idem
 est, qualia illa $\frac{1}{2}$ a $\text{\textcircled{R}}$ ii omnia, quæ per alcalia a regulo se-
 parata fuerunt, &, vel spontanea, vel violenta $\text{\textcircled{R}}$ ne feces-
 serunt, esse solent; hinc colore etiam rubicundo magis aut
 Oantio eadem prædicta sunt. Nam, si $\frac{1}{2}$ i o-o addatur, per
 unum prodit mixtum $\frac{1}{2}$ e communi rubicundius, annotante
 JUNCKERO in doctissima *Diff. de $\text{\textcircled{R}}$ ii crudi usu interno* p. 14.
 Halae 1750. habita. Attamen pro gradu & proportione ad-
 mixtionis particularium heterogenearum regulinarum o-oalium
 $\frac{1}{2}$ a haec a se invicem differunt. Ita, ut quo minus reguli-
 larum & o-oalium molecularum $\frac{1}{2}$ $\text{\textcircled{R}}$ ii aliquod contineat,
 eo purius eoque nobilius respectu reliquorum jure merito-
 que censendum sit. Nunc vero $\frac{1}{2}$ stibinum præter regulinas
 o-oales partes metallicas adhuc alias, videlicet $\text{\textcircled{R}}$ iales, $\text{\textcircled{R}}$ reas,
 $\text{\textcircled{R}}$ iales &c. quando in scorias eas convertit, vel quando cum
 solutio metallica $\text{\textcircled{R}}$ tum fuit, in finu suo sovet. Hoc ve-
 ro eo ipso itidem minus purum, minus tamen regulinum,
 sed regulino-metallicum $\frac{1}{2}$ $\text{\textcircled{R}}$ ii existet. Inter hæc vero reguli-
 no metallica $\text{\textcircled{R}}$ ii $\frac{1}{2}$ a, illud quod de $\text{\textcircled{R}}$ iali prosapia participat,
 reliquis generosius & aptius erit. Verum enim vero, quod
 ad unum adhuc, purissimum nempe illud $\frac{1}{2}$, attinet, quod
 a prioribus diversum in $\text{\textcircled{R}}$ io quidam ciniflones querunt,
 quodque, quoniam $\text{\textcircled{O}}$ exinde generari credunt, $\text{\textcircled{O}}$ are, em-
 bryonatum, $\text{\textcircled{O}}$ leprosum, ens primum $\text{\textcircled{O}}$ i vocant, sic-
 que in $\text{\textcircled{R}}$ io $\text{\textcircled{O}}$ i seminia latitare contendunt; illud utique

B

sanio-

saniores Chymici jure explodunt. Nullum enim aliud Δ , quam quod cum nativo Δ e convenit, & ex Δ o Θ lico cum principio phlogisto unito, gignitur, in $\ddot{\tau}$ o admitti debet, nec potest.

§. V.

Præter Δ & combustibile mixtum, Δ nempe, ex graviori, \vee iori & metallica materia, sive vitrescibili ∇ a, fibium etiam combinari, diacrisis ipsius itidem nos convinxit. Stibio nempe in crucibulo candente cum Θ ibus alcalinis aut metallis detonato, Δ sic, ceu levior ipsius pars, per modo dicta additamenta a gravioribus solidioribusque separatur, evertitur, & partim deflagrat ac avolat, partim vero Θ ibus alcalinis aut metallis adhæret, & sub scoriarum nomine cum iis, utpote corrosis & porosis nunc factis, superiora occupat, gravior vero, metallica, ∇ stris portio, sola relicta & liquata, crucibili dein fundum petit, ac, vel ibidem, vel in conum fusorium immissa & refrigerata, massam solidam, ponderosam, splendentem, metallicam, regulum vocant, exhibet, testibus regulis vel simplicibus, si sola Θ ia adhibita fuerint, vel, si metalla addita fuerint, quoniam tunc ex metallis adjectis quidpiam adhuc immixtum manet, compositis tunc vocatis. Nunquam autem a Δ e liber omnimodo pronunciari poterit, quisquis nunc fuerit regulus $\ddot{\tau}$ ii, cum alcali enim denuo fusu regulus detonationem quandam adhuc subit, novasque scoriae Δ reas reddit, quin etiam semper fragilis existit idem, sed Δ metalia fragilia facit, assertore BOERHAAVE *Elem. Chym.* T. 2. p. 509. Hocce tamen Δ aucto & diu continuato Δ is gradu fere omne a regulo expelli posse non inficiandum est, at, tunc in calcem metallicam regulina substantia, ut convertatur, necesse erit, uti in $\ddot{\tau}$ o diaphoretico, &, ex butyro $\ddot{\tau}$ ii per affusam ∇ am Δ dum Θ is communis suscipientem ac regulum ∇ antem facto $\ddot{\tau}$ io viræ, imo ex hoc præparato bezoardico minerali, illud evenit. Quin, si per pertinacissimam

(II)

simam calcinationem, & fortissima Δ is tortura institutam fusionem, a Δ ea sua veste vix non penitus denudatur stibium, basis regulinæ substantiæ, ∇ vitrescibilis, remanens in verum vitrum tunc abibit, uti in varii coloris vitris \pm illud videre est.

§. VI.

Quamvis autem metallica ∇ \pm ii, sive nunc sub reguli, sive calcis, sive vitri forma compareat, Δ e suo crasso orbatæ sit; eidem tamen Δ eum quoddam & acre \ominus in corrosivum principium, quod $\circ\circ$ natales suos tribuerre diximus, arcto connubio adhuc unitum esse, per verum corporum naturalium lapidem lydium, Chymiam, convincimur. Non hic, ut assertum nostrum roboremus, ad \pm rubrum provocabimus, hoc enim ex $\circ\circ$ admixto ruborem suum contraxisse, nullus Chymicorum in dubium vocat. At, non idem omnium circa \pm vulgare, nigrans, consensus esse solet. Verum enim vero, plura sunt magni ponderis argumenta, a magni nominis spagyricæ artis doctribus, STAHLIO *Opuscul. Chym. Phys. Med.* p. 486, & 492. HOFFMANNO *Observ. Phys. Chym.* p. 243. & 244. NEUMANNO *Lect. publ. vom Spiegglas* p. 300. JUNCKERO *Conf. Chym. T. I.* p. 1035. & *Disserr. citat.* p. 16. & 17. SENAC *Nouveau Cours de Chym. suivant les principes de Newton & de Stahl* T. 2. p. 199. passim allata, quæ de $\circ\circ$ ali principio, \pm aliquid particpare clarissime nos edocent. Nam, si animum ad illa advertimus, quod \pm in ∇ ia æque facile uti $\circ\circ$ solvatur, quod vix non omnia metalla uti $\circ\circ$ corrodat, quod Δ i sufficienti in quantitate admixtum $\circ\circ$ eidem semper colorem rubicundum conciliat, ∇ vero \pm ii colore rubicundo conspicuum esse notum est, quod sive $\circ\circ$, sive stibio, \sim Θ i superfundatur, sub solutione ex utroque vapores ex bruno- rubri ascendant, quod cum Θ o tractatum & \pm & $\circ\circ$ paria phænomena exhibeat, nempe, quemadmodum Θ , asserente STAHLIO *l. c.* p. 492. cum *aliis phlogistis compositis*, quæ nihil neque manifesti, neque occultio-

cultioris & di continent, deflagrans, penetrantissimum suum
 odorem, colorem & acrimoniam amittit, ita cum hisce duo-
 bus corporibus mixtum mirifice augescit in fætore, colore,
 Alitate & subtilissima corrosiva acrimonia, quod & cum
 hno tractatum vitrum efficiat, cum vitro & non val-
 de dispari colore, nec impari effectu conveniens, & tandem,
 quod & aequa ac summa efficacia emetica & cardialgico-
 synoptica, uti STAHLIUS l. c. p. 486. illud effert, polleat; ex
 hisce omnibus & oalis principiis in & tio praesentiam haud ob-
 scure cognoscere, illudque vix in dubium vocare licebit.
 Non etiam MEUDERI Traité de l'Ant. p. 383. & WALLERII
 Mineralog. p. 312. & oale principium & tio denegantium,
 momenta, ut in contrarium secedamus, nos movebunt.
 Hi quidem & in & oco & per deliquum solvi non posse,
 quod tamen & oco evenit, proferunt, nec in & a dissolvi &
 veluti &, ajunt, stibium insuper diaphoreticum cum phlo-
 gisto in regulum reduci posse, & ex illo, addito & e, & re-
 generari, ex hoc vero & tio sic regenerato denuo & & & , aliis
 simile, absque ut & oale quid addatur, produci, notant.
 Alii non aliiaceum odorem accensum &, aut & ipsius, de-
 se spargere, uti &, addunt. Verum enim vero, cum nec
 & & , per & crystallini admixtionem colore rubro ex-
 ornatum, alliaceum odorem, notante illud optime JUNCKE-
 RO in doct. diff. alleg. p. 21. edat, cum non & vulgare, sed
 principium & oale, & le, & eum, penetrans & corrosivum
 cum stibio unitum esse intelligendum sit, cum, licet calcin-
 netur &, non omnia & oalia elementa ita expelli possint,
 ut non quædam & vitrescibili adhuc inhærent, cum &
 & , ex & tio per regulum purum & & vulgare regenerato,
 imperatrum, non tam rubro colore tinctum sit, quemad-
 modum alia ex crudo & tio obtenta & a, hæcce in contra-
 riā sententiam prolata argumenta, vel plane non feriunt,
 vel &, non vero & oale principium stibio non inesse, solum-
 modo probant. Ideo vero etiam, quoniam non tanquam
 mixtum sed tanquam principium & tio & inest, nunquam in
 sua

sua nuditate sifeti, & ab omnibus reliquis suis partibus separatum in conspectum produci potest, sed, vel Δi $\text{t}ii$ intime adhæret, eique rubrum colorem conciliat, vel regulinis metallicis $\text{t}ii$ partibus, & quidem iis lubentius & intimius, se se associat. Hinc BECCHERUS in *Phys. Subt. Suppl.* 2. p. 394. utcunque insituantur analysis $\text{t}ii$ semper ∞ & φ ium $\text{t}ii$ simul invenies, dicit. Et, cum regulinam substantiam nihil aliud, quam φ ium \circ -oali vapore coagulatum, & ad siccitatem deductum esse, Chymicorum multi statuant; non mirum regulinam stibiam substantiam a quibusdam nomine φ ialis substantiae etiam insignitam fuisse. Et φ iale quid $\text{t}io$ inesse, non solum ex eo probabile videtur, quoniam illud, æque uti φ , metalla corrodit, quoniam cum $\text{t}o$ Θ is æque affinitatem alat regulus $\text{t}ii$, ac argentum vivum, quoniam cum $\text{t}e$ pariter amicam copulam init regulus $\text{t}ii$, uti φ , verum etiam, quoniam aliquid φ ii vivi, tractando regulum $\text{t}ii$, prolectum fuit, testibus KUNCKELIO *Lab. Chym.* p. 477. HOFFMANNO *Diss. de mirab. Δi $\text{t}ii$ Vati efficacia in medicina in ejusdem Opusc. Med. var. arg.* p. 477. reperiunda. Quod quidem quando contigit, magni laboris & tædiosissimi operis, fatente HOFFMANNO *l. c.* & STAHLIO *l. c.* p. 488. res fuit. Ita celeberrimus GEOFFROY juxta *Mem. de l'Acad. des Sc.* A. 1735. p. 63. ex zj . Kermes, quod Δ $\text{t}ii$ est, in ∇ ria soluti sedimento, globulum unum φ ii, quartam partem grani pondere vix superantem, qui sic nonnisi $\text{z}88.$ pars zj . Kermes exitit, forte fortuna obtinuit. Qui vero hoc modo acquiritur φ , rectius pro producto & generato ex \circ -oali principio cum regulo unito quam proeducto & principio $\text{t}ali$ haberi merebitur.

§. VII.

Quamdiu vero nunc \circ -oale hocce principium, vel Δi $\text{t}ii$, vel regulo ejusdem adhæret, cum corrofivum sit idem, utpote ex $\text{t}o$ Θ is & phlogisto constans, nam \circ o ex ∇ a Δi que inest Θ i communi & metallo intermixto,

juxta POTTIUM *Diff. de 4ibis metall. in Exerc. Chym.* p. 56. *constat*, tamdiu emeticam & corrosivam vim mixta hæcce $\ddot{\text{S}}$ ialia edere, non negari poterit. Quo tamen parcior erit o alis principii admixtio, eo remissiorem vim drafticam hæcce producta edere, quid quod A mericam $\ddot{\text{S}}$ ialium efficaciam obtundere, simul dicendum est, veluti, si o ci albi partibus novem vel una, vel duæ partes A is adduntur, illud observare est, tunc enim in priori proportione citrinum, in posteriori rubrum o o emergit, quæ albo paulo mitiora esse solent, quid quod anatica portione A is ad-dita, teste HOFFMANNO *Opusc. Phys. Chym.* p. 252. NEU-MANNO *Lect. publ. vom Spiesglas* p. 274. & MEUDERO *Trait. del' Art.* p. 381. omnem deleteriam vim o co auferre poterimus, quo plus igitur ab o ali principio liberata fure producta $\ddot{\text{S}}$ ii, quo copiosiori etiam A e eadem redundant, eo puriora, eoque remissiora in suo effectu erunt eadem, sive ideo A a $\ddot{\text{S}}$ ii præ regulinis preparatis tuitiora semper esse patet. Verum, quamquam o ale, corrosivum principium cum regulinis productis indissolubili fere neu-xu unitum sit, eaque propterea reliquis minus tuta existant, poterit tamen per artem, per O i nimirum alcali-fati in f. q. additionem, & fortissimo vulcano peractam calcinationem, immisionem dein in ∇ am, & edulcora-tionem, $\ddot{\text{S}}$ ita disponi, ut o ale hoc principium regulinas suas partes relinquere cogatur, vel saltem notabiliter ci-curetur. Hoc enim modo A vita, potentissimum emeti-cum, nec inique A vita æternæ aut mortis nominatus, cum triplo O i in bezoardicum minerale, aut, quod ex anatica parte $\ddot{\text{S}}$ ii & O i parari solet emeticum, iridem satis for-te, crocus metallorum, proportione mutata, sumendo nempe ad unam partem $\ddot{\text{S}}$ ii tres partes O i, in $\ddot{\text{S}}$ diaphoreticum, aut una pars reguli & tres itidem O i partes in ce-russam $\ddot{\text{S}}$ ii, hoc est in calces ∇ stres, regulinas, metallicas, innocuas, imo diaphoreticas rediguntur & convertuntur. Principium enim o ale, quod $\ddot{\text{S}}$ io inest, utpote ex O do $\ddot{\text{S}}$ is

Θis communis & phlogisto constans', per Θi +dum, quod specifice gravius est, quodque +dum sic Θis ceu specifice levius expellit, ipsumque phlogiston a comedibus suis liberat, in auras propellitur, quod vero remanet adhuc +dum Θis communis, ab alcali Θi penitus obtunditur, in Θ medium convertitur, sique domatur. Hinc etiam in ∇a, in quam hæ calces ad edulcorandum conjiciuntur, quando evaporatio ejus suscepta fuit, saepissime inter crystallos præter Θ ieiunium, aliquid Θis mirabilis reperire datum fuit.

§. VIII.

Patefactis nunc partibus fossile nostrum constituentibus, mechanica ipsius in corpus humanum vis agendi facile inde deduci poterit. Si crudum & integrumque adhabetur, cum intimo connubio tunc invicem principia adhuc juncta sint, & regulina^{reis} dominium habeant, coalesque atomi iisdem itidem perinacius immixtæ inhærent; potissimum tota sua substantia in partes corporis humani aget. Adeoque tanquam semimetallicum ponderosum horridis coalibus spiculis armatum, vim in fibras & solida irruendi, ea irritandi, & ad fortiorem ac vividiorem contraktionem stimulandi exercebit. Cumque ventriculum primum omnium salutem, nimia in quantitate ab eodem exceptum, fortiorem stimulum in eodem, sique emesin suscitare poterit. Ad intestina vero proficisciens, catarsin ibidem, ob eandem rationem inducet, quo usū etiam apud HIPPOCRATEM jam inclaruit. In genere vero, ubicunque fibris aut vasis applicatum fuerit, solidorum tonum intendere, erethismum in illis excitare, ea contrahere & roborare poterit. Ipso autem suo pondere, & ob regulinas metallicas partes, firmius cohærentes, in fluida etiam impetum faciet, ideoque illa resolvendi & incidendi virtute gaudebit, quæ quidem resolvens ipsius vis ^{reis} ejusdem partibus aliquo modo etiam in acceptis referen-

ferenda erit, quæ ex parte extricatae, humores expandere
 atque commovere tunc poterunt. Sic vero humorum
 motu aucto & resolutione eorum peracta, obstruēta vasa
 medicamenti hujus usū reserabuntur, secretiones & excre-
 tiones augebuntur, præcipue vero transpiratio cutanea &
 sudor promovebitur, diuresis etiam sepiissime excitabitur.
 Hinc in sanguinis æque ac lymphæ spissitudinibus omni-
 bus, eas dividendi & impuritates evacuandi scopo, stibi-
 um ceu summopere proficuum remedium abhinc multis
 retro annis celebratum fuit. Potissimum vero in rheu-
 maticis & arthriticis affectibus a KUNCKELIO, qui primus
 ejus virtutes in proprio corpore, ab arthritide graviter
 vexato, tentare ausus & probatissimas expertus est, insi-
 gnia encomia acquisivit, uti in *Lab. Chym.* p. 432. sqq. il-
 la ipsem notavit, & ab aliis dein pari cum successu in de-
 sperato hocce morbo \ddagger , præcipue ea sub forma, quæ
 morsulorum Kunckelianorum nomine hodienum in offici-
 nis pharmaceuticis clara est, adhiberi solitum fuit. Pari
 vero prospero cum effectu in aliis etiam affectibus, a dys-
 crasia seri oriundis, videlicet in scabie, lepra, scorbuto, go-
 cholia, cataracta, gutta serena, ulceribus antiquis, rachiti-
 de, atrophia, labe & obstructione glandularum scrophulosa,
 dysenteria, colica, præcipue \ddagger nina, in epilepsia tollenda, in
 convulsionibus curandis, in febribus intermittentibus, con-
 tinuis, lentis etiam fugandis, imo in ipsis vermisbus enecan-
 dis, ab inclytis in arte viris HOFFMANNO *Observ. Phys. Chym.*
 p. 249. BOECLERO *Cynosur. Mat. Med. Herm.* T. 1. P. 3. p. 99.
 GEOFFROY *Mat. Med.* T. 1. p. 220. CARTHEUSERO *Fund. Mat.*
Med. P. 2. p. 600. REISEISSEN *Diss. doctiss. de \ddagger ii crud. in Me-*
dicin. usū Argent. 1721. *defensa & JUNCKERO Diss. jam laudata*
de \ddagger ii crud. usū int. exhibitum & commendatum fuit. In
 quibus quidem affectibus in aliis incidendo & resolvendo,
 in aliis roborando & aperiendo, iterumque in aliis demul-
 cendo & relaxando operationem suam \ddagger exerere, patet.
 Et,

Et, vel in $\ddot{\text{z}}$ ere, idque solum, aut cum absorbentibus,
 $\ddot{\text{z}}$ alibus, veluti $\ddot{\text{z}}$ io dulci, aut panacea $\ddot{\text{z}}$ ali, mixtum, vel
in bolis, vel in morsulis ad 9j. ad 36. j. usque pro dosi,
vel in ptisanis aut decoctis cum speciebus anticatarrhalibus
ad aliquot $\ddot{\text{z}}$ ias, in hisce affectibus $\ddot{\text{z}}$ efficax se præstare &
usu venire solet. Hanc tamen methodum in decocto il-
lud exhibendi, si non plane inutilem, certe minus effica-
cem esse, ingenue fateri debemus, Nam enim solam, ad
tertiae etiam partis consumptionem cum $\ddot{\text{z}}$ io coctam,
nil nisi pauxillum ∇ æ calcariae $\ddot{\text{z}}$ ialis, nequicquam particu-
larum $\ddot{\text{z}}$ earum solvere, MENGHINI tentamina, in *Comment.*
Inst. & Acad. Bonon. T. 2. P. 2. p. 123. recensita, probant.
Poterimus tamen aliquam virtutem medicam decoctis his-
ce conciliare, si alcali quoddam \ominus ad coquendum $\ddot{\text{z}}$ ad-
diderimus, tunc enim alcalinæ \ominus inæ partes Δ $\ddot{\text{z}}$ ii aggredi-
entur, separabunt & in ∇ a solubile reddent, ut sic colla-
tum & calide propinatum hocce decoctum vim resolven-
di, sanguinem depurandi & aperiendi haud proletariam
acquirere queat. Externum autem ejus effectum, quo apud
veteres scopo oculari, siccante, vulnerario & adstringente
adhibebatur, quod attinet, eum quidem adhucdum tueri
poterit, sed, cum efficacia hodie possideamus, illo hoc
saltē sub titulo carere bene possumus. Neutiquam igi-
tur inanis pectoribus amplius insidere metus debet, quasi,
ob ω oales particulas regulinis & ∇ eis admixtas, interno
usu nocere, aut veneni instar agere fitibium debeat, ita
enim regulinis metallicis partibus irretitæ & a ∇ eis velatae
 ω oales hæ particulae in $\ddot{\text{z}}$ io crudo sunt, ut noxiā ac de-
leteriam vim edere minime possint. Nec per calorem
corporis humani, quum nunquam tam intensus ille sit,
extricari, nec a blandis succis corporis nostri solvi, & a
reliquis separari poterunt eadem, ut corrosivam sic in-
dolem assumere $\ddot{\text{z}}$ queat, ideoque integra tantum sua mo-
le idem agere notandum est. Hoc tamen reticere non
convenit, quod, si $\ddot{\text{z}}$ da, veluti vinum, $\ddot{\text{z}}$ tum, suc-
cum

cum citri assumimus , aut si primæ viæ +da faburra eo tempore , quo +io utimur , scarent , aut etiam , si alcalina θia eidem adjungimus , aut bilis multa in hisce locis ad- est , tunc regulinæ o-alesque partes a ♀eis separari pote- runt , cumque sic ♂ in partes resolvatur , emeticam aut plane corrosivam vim exerere utique poterit . Ergo tunc demum , quando per ☐ua , sive +da , sive alcalina , sti- bium crudum recluditur , aut si plane Δi exponitur , lar- va detracta , infestum , nocivum & infidum pharmacum fiet . Quippe per hasce encheireses ♀eæ partes a regulinis separantur , cumque o-ale principium firmius intimiusque regulinis particulis adhæreat , pro majori tunc , vel minori quantitate hujus principii admixti , non solum emeticam & catharticam , verum plane internecinam vim regulina ♂ii substantia induet , uti illud regulus ♂ii medicinalis & simplex , pocula , annuli & pilulæ emeticæ æternæ virtu- tis , crocus metallorum , ♀ emeticus , vitrum ♂ii ac ♀ vitæ , quæ ultima potentissima emetica , imo re vera ve- nena existunt , triflì experientia subinde probaverunt . Nec ♀ ♂ii a regulo separatum ab emetica vi omni plane libe- rum existere credendum est , quin potius emesis & cathar- sis , cum raro ab omnibus o-alibus quisquiliis liberum sit æque adhuc suscitabit . Quo parcior tamen illa quantitas o-alis principii admixti est , aut quo parciori in quantitate ♀ ♂ii exhibetur , eo mitior etiam ille effectus emeticus erit , imo plane , uti omne emeticum in refracta dosi sum- ptum , blandam virtutem diaphoreticam exeret .

§. IX.

Quemadmodum igitur ♀a ♂ii minori majorive prin- cipi regulino-o-alis adhærentis proportione & puritate in- ter se differre , indeque eorundem diversum modum agen- di provenire diximus ; ita variam hanc puritatem a variis methodis , quibus ♀ ex ♂io extrahere docemur , unice de- pendere sciendum est . Sed , quoniam ab omnibus o-alib- bus

bus & regulinis elementis penitus libera non sunt, impura semper illa existent, certis tamen etiam encheiresibus ♀ omni regulina o-ōali substantia prorsus nudatum ex ♂ io proli compertum est. Nam, si ♂, ut supra jam dictum est, in Viam immersimus, aggredietur illa omnem metallicam regulino-o-ōalem ejusdem partem, ipsum vero ♀ intactum relinquet, quod sic a vinculis suis resolutum, sub forma ♂eris flavi fundum petet, quodque, abstrahendo Viam, deinceps separatum & siccum obtineri poterit: conf. BOERHAAVE *Elem. Chym.* T. 2. p. 505. NEUMANN *l. c.* p. 277. CRAMER *Elem. Docim.* T. 2. p. 267. Cum ♂o ei etiam ♂li & ♂ii anaticis partibus destillationem instituendo, post prolectum ♂um +dum, sed decuplo mitiorem ♂eo ♂li, in retorte collo ♀ colore, sapore, consistentia & inflammabilitate vulgari exacte simile, ♂avit HOFFMANNUS *Obser.* *Phys. Chym.* p. 247. Qui IDEM *l. c.* p. 246. ex reguli ♂ ialis ♂ ialis scoriis in V a solutis per ♂um ♂li affusum ♀ vulgari simile ♂avit, quatenus +dum ♂licum, cum ♂te in ♂lum abiens, ♀ sic a nexus suo separavit. Purissimum quoque ♀ ♂le ex ♂ari ♂ii encheiresi supra jam indicata educere ille ipse docuit. Hæc vero sic ex ♂ io obtenta ♀, quoniam flavescentem colorem referunt, dum reliqua fusco colore imbuta sunt, quoniam cum alcalinis in V a soluta & per +da ♂ata solutionem lactescentem & ♂erem flavo-pallidum, qui re vera lac ♀is est, exhibent, quoniam odorem, saporem flammarumque coeruleam, uti commune ♀, afferunt, pura ♀a existere, adeoque regulinas o-ōales partes omnes exuisse, non dubitandum est. Idcirco autem, uti supra jam diximus, ♀a talia stibina ab ordinario ♂e etiam neutiquam different, nec præ illo alium effectum in medendo conspicuum possidebunt, scopo tam sanguinem expandendi, ejus motum augendi, eundem resolvendi & depurandi, æque uti commune exhiberi, atque virtute diaphoretica, pectorali, demulcente & discutiente se commendare poterunt.

§. X.

Quod vero nunc ad illas, easque diversas methodos, attinet, quibus quidem itidem Δ ex ♂ io evertimus, at regulinas oales atomos cum eodem unitas simul imprimamus, quibusque sic Δ a non amplius pura, sed impura, eaque vel regulina, vel regulino-metallica paramus, a vulgari, Δ regulinum, quod \odot atum vocari solet, modo præparandi initium facere non incongruum erit. In huncce scopum Chymici regulum illum stibinum, quem simplicem vocant, conficiunt. Sumunt quippe ♂ i, ♀ i crudi & Di lpartes anaticas, hasce in E terem redactas, & invicem mixtas, in crucibulum candens, inter carbones ardentes collocatum, successive injiciunt, sic, post quamlibet injectionem, detonatio, id est strepitus & flamma exurgit, quatenus ⊕ & ♀ per Δ em fortem alcalisata Δ in ♂ io aggrediuntur, illudque evertunt, ubi tunc pars ipsius, flamnam concipiens, in auras cum explosione avolat, postquam tandem omnis sic massa crucibulo immissa fuit, fundetur & fluet illa, fusam in fluore per quadrantem horæ relinquunt, dein probe liquefactam in conum fusorium, sebo antea illatum, infundunt, & sèpius interea malleo orbem illius percutiunt, sic partes graviores, metallicas fundum petere, & refrigeratas solidam coni figuram acquirere, regulumque offerre, leviores vero partes Δ eas residuas cum alcali Di & ♀ i, utpote cum quibus affinitate faciliter uniuntur, superiorem locum occupare & scorias suppeditare videmus. Has nunc scorias affusa ∇ a fervente coquunt, solvet sic illa alcali, & Δ , quod alias ∇ a non permiscetur, interventu Θ inarum particularum, quibus firmiter adhaeret, ∇ a etiam miscibile reddetur itidemque dissolvetur. Jam vero lixivio huic filtrato H um instillant, runc momento citius mixtura turbabitur, taram mephitim exhalabit, &, cum alcali nunc + dum, utpote cum quo intimorem affinitatem alit, offendat, Δ ; quod in ∇ a haæte-

✓ 386.
F. 4. v.

haetenus suspensum tenuit, dimitteret, quod quidem nunc,
 acutissime illud explicante Celeberr. FREIND Prelect. Chym.
 Opp. p. 36. cum Δ ui gravitas sit diminuta, cohærentiae vis
 debilitata, æquilibriumque sublatum, non amplius in ∇ a so-
 lutum manere poterit, sed sub forma floccorum ad fun-
 dum cadet & \neg abitur, hos ∇ a decantata exiccat, sic
 que \odot antium $\ddot{\tau}$ erem acquirunt, qui, quoniam \odot i ex fusco-
 flavum colorem æmulatur, vel $\text{J}o$ affrictum colorem \odot i
 eidem inducit, imo, juxta aliquos, licet perperam, \odot are Δ
 in sinu fovet, Δ is $\ddot{\tau}$ ii \odot ari nomen meruit. Hocce vero
 nunc per \neg onem acquisitum magisterium, naturæ & fa-
 miliæ Δ eæ esse floccosa facies, quodque prunis aspersum
 ardeat, odoremque Δ eum spiret, sufficienter arguit. At,
 neutiquam purum existere, sed regulinas & oales partes
 connexas habere, adeoque regulinum Δ vocandum esse,
 sequentibus argumentis convincemur. oales nempe ato-
 mos quod concernit, tam color ejusdem fuscus, qui Δ i
 ab \odot -oco admixto semper familiaris esse solet, quam fumi
 albi, quos in desflagratione de se spargit, illud manifestant,
 inde vero emeticam, catharticam & irritantem vim eidem
 inhaerere debere palam fit. Regulinæ vero partes ex gra-
 vitate specifica hujus Δ is majori, præ Δ e communi, quæ
 a metallicis particulis conjunctis deducenda est, ex eo
 etiam, quoniam Δ cum alcalinis junctum nunquam non
 metalla solvere & corrodere potest, quid quod, quoniam
 ex Δ e \odot ato cum $\text{J}o$ per fusionem aliiquid reguli ad-
 huc separamus, innotescunt. Non omne vero $\ddot{\tau}$ iale Δ
 ordinaria methodo statim ad fundum mitti sciendum est,
 hinc ∇ a, ab hoc processu residue, decantatae, denuo Δ um
 instillant, sicque iterum quedam adhuc, sed parcior Δ is
 \odot ati quantitas deorsum conjicetur, & ex relicta ∇ a de
 novo quidpiam restantis Δ is \neg ant, imo laborem hunc
 semel adhuc vel bis quidam repetere solent, tuncque Δ
 $\ddot{\tau}$ ii in illud quod prima, secunda, tertia, tandemque ultima
 \neg one cadit, segregant, Quæ quidem Δ a gradu puritatis

& vehementer ita inter se differre, ut primum emeticum,
 secundum catharticum, tertium & reliqua diaphoreticum
 effectum edant, multi contendunt. Quamvis nequaquam
 hisce repetitis \textendash onibus opus esse credamus, quippe, quan-
 do sufficiens \pm di quantitas, ut alcali omne arripere pos-
 sit, prima vice instillatur, inversum sic penitus \square , statim
 omne Δ dimittet, nec aliis amplius operationibus opus
 erit. Quid quod ultimae \textendash onis Δ a a regulinis \circ coalibus
 partibus non plus libera esse, quam priora, tam ob effe-
 ctum eorundem æque emeticum, experientia confirmatum,
 quam ob intimam Δ is cum regulo nexum, per \textendash nem
 non auferendum, probabile est. Quin etiam, cum in illo
 lixivio, ex quo ultimum Δ \textendash atur, \pm dum ordinarie præ-
 domainium habeat, & Θ is \pm di sic portio Δ eis & reguli-
 nis partibus adhærere, ac cum iis descendere poterit,
 \pm da vero vegetabilia, veluti \pm dum vini, \pm ti, limonio-
 rum, citri &c. emeticam & corrosivam \pm iatorum vim in-
 tendere, cum mineralia \pm da eam infringant, & potius ea
 diaphoretica reddant, SENAC *Nouveau Cours de Chym. suivant*
les princip. de Newton & de Stahl T. 2, p. 228. annotavit. Cujus
 quidem diversi effectus rationem GEOFFROY *Mat. Med.* T. 1.
 p. 236. sequentem afferit: \pm da e vegetabilium familia edu-
 eta, utpote tenuia & jam Δ irariiori conjuncta, Δ eas \pm ii partes
 facillime rarefaciunt, ab \pm do \textendash lico segregant & sibi confo-
 ciant, unde compositum emergit emeticum. \pm da vero e mine-
 ralibus extraicta, qualia sunt \textendash , Θ marinus, \textendash , Δ eas \pm ii
 moleculas, vel rariores jam factas irretiunt & figunt, ita ut
 ventriculum & intestina ultra progredeantur, & ad massam
 sanguineam deveniant, antequam sui juris fieri possint.

§. XI.

Et eapropter etiam Chymici, ut mitius & cicuratum
 quoddam Δ \pm ii \textendash atum acquirerent, loco \pm di vegetabilis
 varia \pm da ex regno minerali in auxilium adhibuerunt, iis-
 que \textendash nem instituerunt. Sic ETTMULLERUS *Opp.* T. 1. p. 284.
 post-

postquam ex scoriarum a regulo relictarum solutione aliquoties & ope \ddagger ti \ddagger avit, ultimam tandem \ddagger nem scoriarum solutione adfundendo ω , \oplus i vel \ominus i peregit, ubi horrendum excitari factorem & \ddagger acquiri magis diaphoreticum, memorat, & si ab ultimae \ddagger onis, hoc modo instituta Δ e ∇ deflagretur, optimum esse diaphoreticum & epilepticum, quod dicitur \ddagger epilepticus & \ddagger ialis, ait. Non solum vero per \ddagger da mineralia explicita, verum & per implicita Δ \ddagger ii ex scoriis \ddagger tari posse constat. Ita namque per arcanum duplikatum, vel \ominus Ebshamense solutum, quae \ddagger dum \ominus licum in se recondunt, ex scoriis Δ ad fundum agere, MEUDERUS l. c. p. 408. proponit. \ominus *cum etiam, cui \ddagger dum Θ is marini inhæret, idem efficere posse NEUMANNUS l. c. p. 323. author est. Imo ex lixivio, quod aliquoties \ddagger ones jam passum est, eidem ω um alcalinum \square osum instillando, Δ melius & antiepileptica virtute magis coruscans obtineri posse, allegato MEUDERO teste p. 410. quidam confidunt. Non omnia etiam vegetabilia \ddagger da vim Δ rum Θ atorum emeticam intendere, sed quædam eorum vehementiam refrenare, Chymicorum nonnulli persuasum habent. Ita GLAUBERUM loco \ddagger i, solutione calida tremoris \ddagger i, aut \ddagger i albi crudi, ex scoriarum lixivio Δ \ddagger ii, cuius vis draistica multum sic fracta fuit, quodque panaceæ nomine insignivit, & in plurimis morbis tanquam specificum adhibuit, \ddagger avisse NEUMANNUS l. c. p. 322. MEUDERUS l. c. p. 410. CARTHUSER Pharmacol. p. 497. HOFFMANNUS Observ. Phys. Chym. p. 263. & in Not. ad Poterium p. 561. asserunt. HOFFMANNUS equidem in Not. ad Poter. l. c. encheiresin hancce a GLAUBERO in Pharmacop. Spagyri. tradi dicit, at, opera licet diligentissima adhibita, non ita felix esse potui, ut in cirata Pharmacopœa Spagyrica processum talem invenerim, statim quidem in modum quendam Δ ex \ddagger io extrahendi, ibidem propositum incidi, sed ille cum alcahest suo, id est liquore Θ i ∇ i, peragitur, huicque panaceæ nomen tribuit, tandem, post exactissimam Glauberianorum operum

operum investigationem, locum alium offendit, qui in Opp.
Chym. Contin. Furnor. Philosoph. P. 2. c. 43. p. 83. extat, ubi
 Chymicus hicce processum ordinarium, quo ex scoriis re-
 guli $\frac{1}{2}$ ii in ∇ a solutis cum $\frac{1}{2}$ to, aut alio $\frac{1}{2}$ u $\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{2}$ erem
 rubicundum $\frac{1}{2}$ are jubet, de hoc vero ipse, quod licet a
 multis $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ atum diaphoreticum vocetur, vi tamen potius
 emetica, quam diaphoretica pollere, fatetur, nusquam ve-
 ro locorum de methodo per cremorem $\frac{1}{2}$ i mitius quod-
 dam $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ atum parandi mentionem factam fuisse detege-
 re potui. Pari via, uti GLAUBERUM incessisse dicitur, fra-
 tres Medici CONERDINGII processerunt, utpote qui itidem
 cum cremore $\frac{1}{2}$ i, aut $\frac{1}{2}$ o soluto, ex scoriis $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ ii $\frac{1}{2}$ atum
 in præceps dederunt, hocque quoniam tutissimum & ef-
 ficacissimum censebatur, in pharmacopœis Brunsuicensi-
 bus, sub nomine panaceæ Conerdingianæ, introductum
 fuit, uti in authoribus modo allegatis illud relatum legimus.

§. XII

Non solum vero ex scoris reguli $\frac{1}{2}$ ii simplicis $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ ii
 $\frac{1}{2}$ atum per $\frac{1}{2}$ nem separari posse, sed, cum vix non omnibus
 præparatis $\frac{1}{2}$ ialibus $\frac{1}{2}$ eae partes adhuc inhærent, ex
 multis stibinis produc̄tis $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$ ii $\frac{1}{2}$ ata itidem acquiri no-
 randum est. Ita HOFFMANNUS in *Not. ad Poter.* p. 562. ex re-
 gulo $\frac{1}{2}$ ii medicinali, si cum ∇ a $\frac{1}{2}$ væ coquatur, $\frac{1}{2}$ lixivio in-
 fundatur $\frac{1}{2}$ oli, confici $\frac{1}{2}$ elegantissimum, satis correctum, dicit.
 Et p. 529. si $\frac{1}{2}$ is communis p. iij. cum p. j. $\frac{1}{2}$ ii addito carbo-
 num $\frac{1}{2}$ ere colliquescant, $\frac{1}{2}$ in alcali convertantur, ac dein ex
 bacce massa lixivium paretur $\frac{1}{2}$ uum cum ∇ a, eique instil-
 letur $\frac{1}{2}$ dus, dejici $\frac{1}{2}$ ii $\frac{1}{2}$ annotat. Ex hepare $\frac{1}{2}$ ii, seu
 croco metallorum, utpote in quo multum $\frac{1}{2}$ is $\frac{1}{2}$ ii adhuc
 latet, si lixivium ejusdem cum ∇ a calida facimus, medi-
 ante $\frac{1}{2}$ to $\frac{1}{2}$ atum $\frac{1}{2}$, sed tenerius, juxta BOERHAAVE *Elem.*
Chym. T. 2. p. 515. obtinemus. Quod idem per arcanum
 duplicatum, \ominus Anglicanum, \star cum, aut etiam per al-
 cali \square osum, uti MEUDERUS l. c. p. 411. innuit, efficimus,
 quid

quid quod sponte \triangle atum Δ ex eodem successive \neg tari
 IDEM testatur. JUNCKERUM remanentias $R\alpha$ $\ddot{\tau}ii$ e scoriis
 factæ sumere, cum ∇a coquere, easdem filtrare, & \neg nem
 cum \perp to instituere, primum dein & secundum \neg atum
 abjicere, & tertium ac quartum edulcorare, asservare, &
 ceu Δ egregiae in catarroho suffocativo efficaciam exhibere,
 NEUMANNUS l. c. p. 323. tradit. Ex $R\alpha$ $\ddot{\tau}ii$ concentrata
 \neg ne per ω -um \oplus li, ac per evaporationem & edulcora-
 tionem, Δ $\ddot{\tau}ii$ solubile produci posse, in MEUDERO l. c.
 p. 413. invenimus. Quid quod ex omnibus $R\alpha$ s $\ddot{\tau}$ ali-
 bus, mediante \perp do instillato, Δ \triangle atum ad fundum agi,
 res experientia comprobata est. Illud etiam preparatum
 $\ddot{\tau}ii$, quod $R\alpha$ m $\ddot{\tau}ii$ siccum Grammanni vocant, quodque
 ab HOFFMANNO in Opusc. Med. var. arg. p. 484. & in Not. ad
 Poter. p. 560. indigritatur, dum nempe $\Theta\mathcal{X}$ cum vitro $\ddot{\tau}ii$
 lento Δ is gradu ω -atur, flores ∇a calida per chartam bibu-
 lam edulcorantur, & reliqua $\Theta\mathcal{X}$ per V repetita destilla-
 tione separantur, nil aliud quam Δ $\ddot{\tau}ii$ \neg ne sequestratum,
 esse videtur. Non enim alvum movet, nec vomitum, asse-
 rentre eodem authore, sed diaphoreticam saltē vim obtinet,
 hinc in febris malignis, in mania, melancholia & quartana
 ceu arcanum ab ipsius inventore adhibitum fuit. Itaque
 in vitro etiam $\ddot{\tau}ii$, quis crederet, Δ adhuc latere sic co-
 gnoscimus. Quod idem encheiresis a KLAUNIGIO in No-
 tocom. Charit. p. 82. communicata etiam comprobatur. Compo-
 nitur dicti illi efficacissimus $\ddot{\tau}$, quem φ ium vitæ cælestem ap-
 pellare amant, ex vitro $\ddot{\tau}ii$ $\ddot{\tau}$ sati \wedge δ o*ei* \oplus li partibus æquali-
 bus, δ o*ei* hoc ad sufficiatorem usque a vitro $\ddot{\tau}ii$ abstrabitur, ite-
 rumque eadem ejusdem δ o*ei* quantitas affundirur, & abstra-
 bendo & affundendo septies proceditur. Hoc modo $\ddot{\tau}$ eri præ-
 parato addi solet \perp , qui ex V Rati \mathbb{N} j. & \perp Mastib. \mathfrak{z} j.
 per 4d digerendo fit, & trium $\ddot{\tau}$ erum digestioni commit-
 titur. Abstractio postmodum vel decantato ω u, $\ddot{\tau}$ eri recens
 iterum ω affusus ad deflagrandum accenditur, que defлага-
 tio bis erit repetenda, commovendo interim spatula $\ddot{\tau}$ erem,
 D donec

donec flamma cessat. $\ddot{\sigma}$ qui restat bene exsiccatus admiri-
randi sane est effectus, si ejus vel gr. $\text{ii}.$ vel gr. $\text{ij}.$ cum ama-
ricante aliquo extracto v. gr. centaur. min. in pilulam reda-
cta duabus horis ante paroxysmum quartanario exhibe-
antur, bac tamen lege, ne per biborium aliquid superbibatur,
ut pote quo irfringetur medicamenti energia. Vix deglutita
pilula leniter sequuntur $\ddot{\sigma}$ vomitus, $\ddot{\sigma}$ secessus, $\ddot{\sigma}$ sudor, $\ddot{\sigma}$
quod omnium optimum est paroxysmus exulat, si, quod raro
accidit, non prima, altera certe vice, nec memini ulli la-
tentis miasmatis febrilis semina curas fecisse. Anne hocce
ex vitro stibino obtentum $\ddot{\sigma}$ tantis encomis dignum, aut
reliquis $\ddot{\sigma}$ ibus $\ddot{\sigma}$ iatis præferendum sit, experientissimorum
hic loci Medicorum tentamina, quæ eodem in quartanis
rebellibus instituere sibi proponunt, edocebunt. Præter
 $\text{C}.$ antium vero $\text{ii}.$, album quoddam $\ddot{\sigma}$ v stibii BOER-
HAAVIVS Elem. Chym. T. 2. p. 518. parare docet: ex li-
quore quippe O so residuo post ii diaphoretici v nem de-
cantato per tum stillatitium fortissimum $\ddot{\sigma}$ isculum albissi-
mum, tenuissimum, insipidissimum, quem $\ddot{\sigma}$ ii vocat, ac-
quisivit. Utique vero hic Clarissimo MACQUER Elem. de
Chym. Pratiq. T. 2. p. 387. adstipulamur, qui impropte
hoc productum $\ddot{\sigma}$ ii vocari credit, cum potius materia
perlata, seu calx ii regulina tenerima censenda sit.

§. XIII.

Hæcce sic per varias methodos variaque v antia ex
variis $\ddot{\sigma}$ iatis præparatis educta $\ddot{\sigma}$ ii O ata, & plura alia,
nam NEUMANNUS l. c. p. 322. ultra sexaginta $\ddot{\sigma}$ ii se
confecisse ait, odore & flamma semper $\ddot{\sigma}$ eam suam indo-
lem sufficierter produnt, sed, si ruffo colore simul prædi-
ta sunt, ex oœali prosapia adhuc pullulare, si que $\ddot{\sigma}$ e com-
muni graviora sunt, a regulo etiam illa non libera esse, sic
arguitur. Omnibus ergo majorem minoremve, pro di-
versa principiorum inhærentium admixtione, emeticam
vel catharticam vim inesse, si ad gr. $\text{ij}.$ - $\text{iv}.$ datur, quis ne-
gabít,

gabit, ea vero ideo summopere noxia esse, nequaquam
 asseveramus, quin potius, cum ocale principium per no-
 tabilem Δ is quantitatem quadantenus domatum sit, cum
 regulinis etiam gravibus metallicis particulis gaudeant, il-
 la Δ e communi præstantiora esse, & efficaciori præ eo-
 dem virtute aperiendi, resolvendi, obstructa vasa referan-
 di, impuritates sanguinis corrigendi, & per diaphoresin,
 aut \square am eliminandi, si ad gr. fl. vel j. præbentur, instru-
 ta esse, confitemur. Ut hinc in scabie, lue φ ea, arthri-
 tide, rheumatismo, scorbuto, affectibus catarrhalibus,
 asthmate, obstructionibus viscerum, hydrope, febribus in-
 termittentibus, præcipue quartana, catarracta, gutta serena,
 suppressione mensium, & in omnibus affectibus, ubi \pm cru-
 dum laudatur, præ eodem commodus & proficuus hor-
 rum Δ um Θ atorum usus esse possit. Cumque in hisce
 nominatis morbis ob regulinas potissimum particulas,
 pondere suo resolventes, Δ a hæcce laudem mereantur, si
 aliae adhuc partes metallicæ cum regulinis & Δ eis combi-
 nantur, sicque Δ a regulino-metallica parantur, effectus
 resolvens & aperiens eo insignior, eorumque usus in mor-
 bis, ab obstructionibus pendentibus, eo potentior erit.
 Quod præcipue de Δ e \pm ii \mathcal{Z} iali, quod ex scoriis reguli \pm ii
 simplicis solutis cum Θ li \mathcal{Z} tis solutione, vel limatura \mathcal{Z} tis
 in ω u Θ ri soluta, \mathcal{Z} tatur, quodque flavo-rufescens color
 em exhibet intelligentem est: conferatur HOFFMANNI
Obser. Phys. Chym. p. 263. & CARTHESUSERI *Elem. Chym.* p.
 139. & *Pharmacolog.* p. 500. quale quidem etiam ex regu-
 li \pm ii \mathcal{Z} ialis scoriis solutis per \pm dum instillatum produc-
 tur. Quod vero illud Δ \pm ii regulino-metallicum attinet,
 quod Δ \pm ii Θ are appellatur, & per solutionem Θ i cum
 \mathcal{V} ia factam ex scoriis ejusdem reguli simplicis \mathcal{Z} tatur, il-
 lud ob Θ i moleculas admixtas, effectu vulgaria Δ a Θ ara
 antecellere nequaquam credimus. Ita & illa, quæ ex sco-
 riis regulorum \mathcal{Z} ialium φ orumque separantur, licet ali-
 quid metallici, sed impuri, contineant, ut adhibeantur,
 quum tuta minime sint, non suademus.

§. XIV.

Sic igitur varias suppeditavimus methodos, quibus varia Δ a $\text{\textcircled{z}}$ ii $\text{\textcircled{o}}$ ata parari poterunt, at cum omnia haecce via sicca per detonationem ope alcalinorum ex $\text{\textcircled{z}}$ io eversa fuerint, cum notabilis sic Δ is jactura facta fuerit, cum coales atomi sic magis evolutae fuerint, cum $\text{\textcircled{v}}$ ne coacta ad fundum dejecta fuerint, cum $\text{\textcircled{z}}$ da ad $\text{\textcircled{v}}$ andum adhibita illa alcalinis particulis omnibus spoliaverint, effectu potentiori emetico, ac eo ipso magis infido, illa praedita esse non mirandum est. Sed, quando alias methodos cognitas esse dicemus, ubi via humida, calore leniori & absque dispendio Δ ex $\text{\textcircled{z}}$ io extracta poterit, ubi placido magis & spontaneo secessu, absque $\text{\textcircled{v}}$ ante adhibito, Δ eae partes ad fundum eunt, & ubi alcalinis partibus adhuc gaudent, talia sicc obtenta Δ a, cum subtiliora, teneriora, puriora, imo magis Va sint, multis parasangis reliqua antecellere, tuto remque effectum edere tunc non dubitandum erit. Tali vero methodo elegans & tenellus ille pulvisculus rubicundus, quem Alkermes Minerale aut Pulverem Carthusianorum vocant, ordinario confici solet, quem quidem nihil aliud, quam Δ a $\text{\textcircled{z}}$ ii purius mitiusque esse, ex modo illud præparandi, & ex æthiologia, processui ejusdem sub jungenda, elucesceret. Non melius vero nos acturos esse arbitramur, quam si integrum processum, iisdem plane verbis, & ea vernacula, qua A. 1720. jussu Christianissimi REGIS Chirurgus Gallus DE LA LIGERIE, qui cum in arcanis habuit, liberalitate regia motus, publico communicauit, apponemus. Ita vero schedæ, tunc temporis distributæ, illum tradiderunt. Il faut prendre du salpêtre où nitre de deux eaux, l'ecrafer, puis le mettre dans un creuset d'Allemagne, mettre le creuset dans un fourneau, ayant eu soin de mettre dessous un tuilleau, l'on entouerà le creuset de charbon allumé, le salpêtre fondu, on jettera par projection du charbon grossierement pulvrisé jusqu'à parfaite saturation,

on

on jettera la matiere fondue dans un cone où mortier bien net, puis refroidie dans un vaisseau de verre, on l'exposera à l'air, jusqu'à ce qu'elle soit en eau, on filtrera la liqueur par un papier gris. Prenez quatre livres de bon Antimoine de Hongrie, cassé par petits morceaux, & dont vous aurez séparé la poudre fine par un tamis de crin, mettez le dans une caffetiere qui tienne quatre pintes & plus, versez dessus une livre de liqueur de nitre fixe décrite cy-dessus, & quatre pintes d'eau de pluye, faites bouillir le tout pendant deux heures à feu & bouillons égaux, après quoi on retirera la caffetiere du feu, & on filtrera les deux tiers de la liqueur encore bouillante par un entonnoir garni de papier gris. On remplira de nouveau la caffetiere d'eau de pluye bouillante, on y ajoutera douze onces de la liqueur de nitre fixe, ce que l'on fera bouillir pendant deux heures avec égalité de feu & de bouillon, comme auparavant, puis la caffetiere retirée du feu, on filtrera de nouveau les deux tiers de la liqueur comme cy-devant. Ensuite l'on remplira pour la troisième fois la caffetiere d'eau de pluye bouillante, & on y ajoutera huit onces de la liqueur de nitre fixe, on fera bouillir le tout encore deux heures, & la caffetiere retirée du feu, on filtrera toute la liqueur bouillante. On versera ces trois decoctions dans une grande terrine de grès, on les laissera vingt quatre heures sans les remuer, & après ce temp on versera par inclination la liqueur qui furnagera une poudre rouge, que l'on trouvera au fond de la terrine, la quelle poudre sera mise sur un entonnoir garni de papier gris, pour s'y égouter, après quoi on versera dessus de l'eau pendant qu'elle sera encore sur l'entonnoir, jusqu'à ce que les gouttes d'eau, qui tombent à travers le filtre, n'ayent plus aucune salure. On laissera dessécher cette poudre à l'air, quand elle sera seche, on la détachera exactement du papier pour être mise ensuite dans une petite ecuelle de terre vernissée, & on versera dessus environ quatre onces de bonne eau de vie, que l'on enflammera, on desséchera ensuite la poudre, en la remuant avec une petite spatule de bois, on y rebrulera de nouveau de

de l'eau de vie en même quantité, & on dessechera la poudre, comme auparavant, & celà à deux reprises. Conciinnius & latio donatum modum procedendi PHARMACOPOEIA ARGENTORATENSIS p. 136. ita proponit. Rx. **gii** Hungarici grossò modo contusi **lbv.** immite in ollam mensuras duas vel tres continentem, & affunde liquoris **Di vii** cum carbonibus parati **lbj.** **F**ontanæ **lbvij.** Fac omnia bullire per duas horas, postea duas tertias partes liquoris adhuc bullientis per chartam bibulam filtra, repleque vas de novo **▽a**, admiscendo prius adhuc liquoris **Di vii** **zxxij.** coque ut antea, & filtra ad remanentiam tertie partis, cui tertia quoque vice adde aliam **F**ontanam & liquoris **Di vii** **zvij.** Ebulliant adhuc per duas horas & postmodum liquor filtretur, & cum reliquis reponatur ad quietem, ubi ad fundum subsidebit **z** rubicundus, quem post decantationem **▽a** colliges, edulcorabis bene & siccabis. Postmodum affunde **VRatissimum** & accensum desuper deflagrare sine, hocque bis aut ter repece, **z** erem continuo agitando. Tandem exsiccatum **z** erem in vase clauso serva. Et CODEX MEDICAMENTARIUS PARISIENSIS p. 257. eadem plane proportione & modo processum proponit, nisi quod loco **F**ontanæ pluviale, & loco **VRatissimi** **VRatum** assumere jubeat. Cum illa etiam, quæ in Pharmacopœa Argentoratensi describitur methodo HOFFMANNI descriptio, quam in *Observe. Phys. Chym.* p. 264. tradit, fere coincidit. CARTHUSERUS in *Pharmacologia* p. 498. paululum diversam a prioribus præparationem Kermes mineralis sequentibus verbis tradit. Rx. **gii** crudi in **z** erem subtilem redacti liquoris **Di vii** **z** five alcalabest Glauberi ana **lbj.** mixta forti **△e** per **z** em & **P**em digerantur, deinde adfusa prius **F**ontanæ aut pluvialis fervidae **lbj.** adhuc per horam integrum sub continua cum ruditula lignea agitatione coquantur, & postea calida solutio per filtrum trajecta, vel saltē decantata in vase mundo reponatur, sic intra breve tempus magisterium rubrum **z** eo-regulinum ad fundum secedit, quod **▽a** probe eluendum & **VRatissimo** superfuso & accenso depurandum est.

Secundum.

§. XV.

§. X V.

Nunc autem, postquam methodum Kermes minerale parandi protulimus, hujus processus æthiologiam, ut Chymicos rationales decet, reddere par erit. Et nempe crudum, cum alcali O_i VI & ∇_a pluviali coctum, calore & motu in ∇_a post aliquot horas discussa compage resolvitur, quatenus alcali O_i spiculis suis in stibii poros penetrat, mixta ipsius a se invicem separat, adeoque Δ eas partes a regulinis divellit, quid quod ipsas Δ eas particulas, utpote sibi amicissimas, nam cum alcalinis majorem affinitatem quam cum regulinis eadem alunt, uti illud pulcherrime Celeberrimus GEOFFROY in tabula affinitatum in *Memoires de l'Acad. des Sc.* A. 1718. p. 205. explicuit, in sui consortium rapit, easque in ∇_a solubiles reddit. Et, percolato hoc lixivio, Δ eae haec moleculæ simul cum alcalinis unitæ filtrum transeunt, &, quandiu calidum est lixivium, tamdiu cum iisdem in ∇_a conjunctæ manent, tamdiu etiam propter calorem in motu constitutæ specificè leviores sunt, & superiore locum in lixivio occupant. At, quando refrigerescit idem, Δ ei flocculi, ob calorem cefantem, adeoque inductam in lixivio quietem, graviores nunc facti, alcalinorum commercium deserunt, quæ ipsos non ita firmiter per solam coctionem, uti per fusionem fieri solet, complecti potuerunt, atque sponte & successivè ad fundum vasis secedunt, \mathfrak{T} eremque rubicundum, quem Kermes minerale, aut pulverem Carthusianorum, vocant, exhibent, non tamen ab omnibus alcalinis partculis ita liberos fieri posse, ut non quosdam etiam in præceps secum ducant, sciendum est. Nec a regulinis partibus penitus immune esse hocce Δ i itidem notandum, cum enim alcalina Δ ibus juncta metalla, quod sola nequeunt, recludere & solvere possint, a regulinis metallicis miculis semper aliquid in lixivio solutum, & Δ i adhaerens, cum iis itidem deorsum tendet. At, cum regulinis partibus ocales atomos

mos indissolubili fere nexu inhærere diximus, & oīalibus principiis constabit Kermes nostrum. Et cum oīo $\frac{1}{2}$ certa proportione junctum rubro colore illud imbuat, alcalique etiam certa proportione combinatum cum $\frac{1}{2}$ hepar $\frac{1}{2}$ is & rubram massam formet, ob alcali adhuc sociatum etiam colore eminentiori pulchriorique purpureo, quam $\frac{1}{2}$ alia stibina habere solent, idem coruscare debere, patet. Cum vero in ipsa operatione per coctionem diuturnam ∇ a exhalet, \ominus alcalinum sic, ut $\frac{1}{2}$ in \pm io restans revertere possit, ineptum fiet, \ominus ia enim non agunt nisi soluta, hinc ut nova ∇ a aliquoties adfundatur, necesse est, quo, sufficienter solutum alcali \oplus osum, sic quidquid stibio adhuc adhæret $\frac{1}{2}$ is, ulterius segregare valeat. Cumque ∇ a pluvialis reliquis levior, purior ac subtilior sit, ad agendum & solvendum aptior & convenientior illa erit, & præ cæteris optime in operatione adhibebitur.

§. XVI.

Hancce $\frac{1}{2}$ ope alcalini \boxtimes ui per coctionem ex \pm io extricandi, & spontanea \neg ne colligendi, encheiresin ha-
etenus allegatam, & explicitam, non ab illo, qui eam in ar-
canis habuit, & regia munificentia vietus aperuit, primum
inventam fuisse, nec etiam apud eum hocce medicamen-
tum insignem nominis famam acquisivisse, dicendum est.
Hæc potius recensente LEMERY filio *Memoir. de l' Acad. des Scienc.* A. 1720. p. 418. Kermes mineralis a tenuibus na-
talibus ad nobilitatem ipsius usque fata fuerunt. Dominus
DE LA LIGERIE, Chirurgus Gallus, a Domino DE CHASTENAY,
qui Landavii locum Regis tenebat, quemque pharmaco-
peus quidam Germanus, & GLAUBERI discipulus, hujus
præparationis participem fecit, eandem accepit, illamque
A. 1713. fratri SIMONI, Carthusiano Monacho, Lutetii
Parisiorum communicavit. Hicce vix dum remedio po-
titus, opportunam statim occasionem ejusdem efficaciam
in alio fratre Carthusiano A. 1714. febre pnevmonica ca-
tarrahali

tarrhali gravissima decumbente, & fere conclamato, tentandi nactus erat, quem, in mortis agone jam constitutum, eodem exhibito, ad vitam revocavit. Insperatus æque ac exoptatus hic effectus illico hujus remedii famam longe lateque Parisiis expandit, ita ut ad Carthusianum fratrem innumeri, & quotquot hocce medicamento opus habebant, confugerint, unde quidem Pulveris Carthusianorum, a Gallis la Poudre des Chartreux, Germanis etiam das Cartheuser Pulver, nomen ipsi impositum fuit. Cumque prospero cum effectu a plurimis etiam Medicis hic & saepius in usum traheretur, qualem præcipue præter alios LEMERY A. 1719. in Marchione quodam Gallo, qui peripneumonia, periculosisimis symptomatis stipata, cuiusque res penitus fere desperata erat, decubuit, expertus est, cumque ideo eodem anno etiam Dn. LEMERY uti & Dn. THUILIER in fratri Simonis gratiam, laudibus hujus pharmaci, in scheda publica impressis, subscribere non dubitarent, Archiater tunc temporis Regius Dn. DODART, meritis egregii medicamenti permotus, REGIAM MAJESTATEM ut publica pro salute hocce remedium acquireret facillime dispositus, idque etiam A. 1720. ab illo, qui rectum parandi modum Carthusiano fratri aperuit, a LIGERIO nempe, obtentum fuit, qui per totam Galliam arcanum suum divulgare & scedis impressis palam facere non diu cunctatus est. Idem vero LIGERIUS ingenue illud fassus est, inventio-
nis gloriam GLAUBERO tribuendam esse, hinc etiam ad modum GLAUBERI illud specioso nomine Alkermes mineralis, id est aurifaci mineralis, insignivit, quoniam ♀ Care ei-
dem inesse GLAUBERUS credidit, ideoque illud pro panacea in omnibus morbis venditavit.

§. XVII.

Et, re vera methodus ♀ ex ♂ io mediante alcalino ♂oso ♀uo separandi, GLAUBERO tanquam inventori adscribenda est, hoc tamen simul hic notari debet, quod illa,

E qua

qua GLAUBERUS usus est encheiresis in se e stibio segregando, suaque panacea paranda, a Ligeriana non solummodo in aliquibus plane diversa sit, verum etiam alio potius ex fine a GLAUBERO instituta fuisse videatur. Nam ille ſculptus rubicundus, qui ex ſtio cum liquore ♂i VI & ♀a cocto in Ligeriano processu sponte ad fundum cadit, cum Glauberiana panacea, uti ex ipsissimis Glauberianis verbis, mox afferendis, patet, non unus idemque existit. Quippe in suo processu GLAUBERUS V liquori ♂i VI admiscuit, ut post digestionem aliquot ſrum impuriores, uti creditit, partes descenderent, sed haec Ligerianum Kermes existunt, hasque tanquam faeces abjecere jussit, & puriores in V solverentur, quae concentratae sub lapidis rubicundi, ♂i solubili ſimilis, aut, uti in alio loco dicit, sub teneri fuſci ſteris forma, si V abſtraheretur, caderent. Sic vero V etiam a GLAUBERO aliud in finem, & alio tempore in operatione adhibitum fuisse, itidem conſtat. Duo ſunt loca, ubi præparationem panaceæ ſuæ communicat hicce author, unus in *Miraculo Mundi Operum Chymicorum p. 137.* extat, ubi teſte & ænigmatische eandem his verbis proponit. R. 2. oder 3. Pf. dieses Menſtrui, kehre oder verwandle ſeine corrosivische Natur durch des Feuers Kraft in eine uncorrosivische, ſo haſt du ein ſolches Menſtruum fertig, darmit dieſe Medicin bereitet wird, nehmlich also: ſolvire in dieſem Menſtruo ſo viel primi entis auri, welches an vielen Orten der Welt, und gemeinlich bey Gold-Bergwercken gnugſam zu finden, ſo viel es in der Wärme zu ſich nehmen will, und eine rothe ſolution daraus werde, dieſelbe ſetze mit gebührlichem Gewicht vini solventis wiederum etliche Tage ein, zu digeriven, ſo separiren ſich die reinere Theilen von den unreinern, und fallen die feces von der Medicin zu Boden, welche man hinweg thun foll, die Medicin aber durch ein gelinde Wärme concentriren, ſo wird ein rother durchſichtiger Stein, einem ſolvirlichen Salz gleich, darauf, welchen man ausnehmen und bewahren foll. Iſt eine Medicin, deren in rerum natura,

tura, außer dem *Lapide Philosophorum*, keine gleich zu finden, und über 10. oder 100. Jahren eben so gut, als am ersten Tag, und thut dasjenige alles mir großer Verwunderung, was derselben althier zugeschrieben wird, dafür billig alle Menschen dem lieben Gott nicht gnugsam Dank sagen können. Quod vero ☐, de quo hic sermo est, liquorem ☐ vi, quem alias alkahest, sive ☐ suum universale, specioso magis quam vero titulo, author vocat, primum ens ☐ i †, & vinum solvens V significet; illis, qui a limine solum adeptos salutarunt, non incognitum fore arbitramur. Alter locus, & quidem clarior, nam ipse fatetur, quod alibi obscurus fuerit, in *Pharm. Spagy. Oper. Chym.* p. 62. reperitur, ubi illud ænigma ita explicat. Die Bereitung besteht mehrtheils in der Calcination so durch das Nitrum geschicht, dadurch dem Antimonio sein Gifft und unzeitiges Wesen corrigirt und umbgekehrt wird, hernach cum Spiritu vini das reinere Eheil daraus gezogen, den Spiritum vini wieder davon abstrahirt, so fällt ein zartes brauns Pulver, welches dieses verrichten kan, so ihm althier zugeschrieben wird. Hancce vero ultimo loco traditam panaceam, cum paulo mutatis verbis perscripta sit, a priore differre sic videri posset, re tamen accuratius pensitata modum procedendi unum eundemque esse convincemur. Quam enim puriorem †ii partem, id est ☐ eam, cum V concentrare juber auctor, illam uno in loco sub forma ☐ is rubicundi, aut lapidis, remanere dicit, altero vero in loco V abstrahendo sub forma ☐ eris fusci cadere afferit, sed concentrationem hanc abstractione peragi debere quis non intelligit. Illam tamen differentiam, quæ colorem & consistentiam attinet, qua una panacea sub forma ☐ is aut lapidis rubri, altera vera sub forma ☐ eris fusci prodeat, nos non penitus intelligere, lubentes fatemur, nisi illud statuere velimus, quod pro majori minorive V abstractione sive concentratione, pro differenti etiam proportione, quatenus in uno processu plures regulinæ alcalinæque partes cum ☐ e decidunt, sic

inde paulo solidior adeoque Θ i aut lapidi, licet hoc admodum improprie dictum sit, similis forma, color etiam magis rubicundus producto, quam quidem in altero processu, conciliari debeat. Duplicem tamen panaceam GLAUBERUM posse distinxisse, ex operibus ipsius passim certiores reddimur, unam vulgarem vocat, & sub rubicundi, alio in loco sub fuscui, & iterum alibi sub flavi \mathfrak{f} eris, facie comparere asserit, hanc pro pauperibus parare solebat, nec nisi sub forma pilularum dispensabat, alteram vero, quam \mathfrak{Q} arem vocat, & purpureo colore præditam esse dicit, divitibus destinabat, hancque in forma \mathfrak{f} eris divendebat, sed leniorum effectum hanc edere, ut dupla dosi danda sit *Opp. Chym.* p. 70. dicebat. Ex hac ultima vero panacea *Oper. Chym.* p. 286. \odot potabile confici posse, cum quo dein in triplici naturæ regno, juxta p. 292. mirandi & insigne effectus produci poterunt, IDEM annotat. Omnia vegetabilia quippe ejus ope lætius citiusque crescere, odore & sapore suaviora evadere, effectumque potentiorem acquirere, apud marres æque ac foeminas fecunditatem inde augeri, metalla tandem imperfecta per eandem in purissimum & nobilissimum \odot mutari, pompose gloriatur.

S. XVIII.

Hanc nunc Glauberianam panaceam, si cum Ligeriano Kermes æqua lance ponderamus, ratione principiorum quidem non multum ab eodem differre, quum utrumque $\frac{1}{2}$ \mathfrak{d} ii per alcali Θ i separatum existat, sed in quibusdam tamen ratione modi parandi discrepare, non difficile intellectu est. Haud obscure enim ex processu Glauberiano patet, fæces illas, quæ statim post digestionem ad fundum cadunt, Ligerianum Kermes esse, hoc vero $\frac{1}{2}$ \mathfrak{d} ii sic sponte \mathfrak{c} -atum, ceu inutile rejicere GLAUBERUS iufit, & impurius sic a puriori separari credidit, ac remanentem potius rubicundum, lapidi aut Θ i similem, vel fuscum \mathfrak{f} erem, panaceam suam nominavit. \mathbb{V} ero ante

\mathfrak{c} -nem

nem ideo GLAUBERUS adhibuit , ut purius & iatum mediante eo extraheret,cum e contra LIGERIUS post nem & impurum mediante V corrigere,& per desflagrationem auferre ac expellere voluerit. Quamvis igitur methodo Glauberiana processum suum instituisse LIGERIUS asseruerit, cum tamen modus & tunc præparandi & finis utriusque diversus fuerit, LIGERIUM rectam GLAUBERI methodum aut ignorasse, aut saltem non adhibuisse, sic palam fit. Ante ipsum vero LIGERIUM Abbas Rousseau in Libr. *Preservatifs & Remedes universels* p. 95. processum genuinum & integrum GLAUBERI jam descripsit, ex errore tamen Abbatij DE COMMIERS inventionem hujus remedii tribuit, qui forsitan illud ex GLAUBERO, reticendo ipsius nomen, exscripsit. Sic vero tamen , quoniam GLAUBERUS cum liquore Quidam Vi simul V ad extrahendum & ex tio in auxilium adhibuit, & remque subtilem sponte cadentem ceu faeces rejicit , LIGERIUS primus semper existet, qui solo alcalino lixivio & separare, quique breviori & commodiori via illud extrahere , puriusque & sponte se se trahere , nos docuit. At , hujus etiam inventionis gloria LIGERIO dubia adhuc reddi solet , cum tredecim jam annis, antequam ille arcanum suum publici juris fecit , A. nempe 1707. clarissimus LEMERY pater, tunc temporis mille variisque experimentis explorans & tentans, methodum per alcalinum & solvendi, separandi & lavandi *Traité de l'Antim.* p. 22. tradiderit. Mediantem & eo quippe Quidam p. d. cum tio cocto lixivium rubicundum obtinuit , ex quo & rubicundus sponte se se trahavit, quem & tunc esse probe agnovit, imo quodvis lixivium alcalinum huic extractioni aptum existere jam affirmavit , hinc liquorem Quidam Vi, tanquam alcali efficacissimum, ipsum non lauisse , & ab eodem pro hac operatione itidem utilem habitum fuisse , non dubitandum est. Nec LEMERY a GLAUBERO illum processum haulisse probabile est, cum & enim ex professo tractaverit , varias encheires cum eodem instituere, variisque in quis idem im-

E 3 mer

mergere necessario debuit, adeoque cum alcalinis illud ex-
plorare negligere non potuit. Quamvis igitur ex LEME-
RYO methodum hancce LIGERIUM tacitum hausisse non asse-
verare velimus, inventi tamen gloria ipsi ab eodem dubia
reddetur, in quo quidem LEMERY filius *Memoir. de l' Acad.
des Scienc. A. 1720.* p. 429. patris sui partes strenue tuitus
est, aut certe cum LEMERYO eandem partiri LIGERIUS cog-
itur. In nulla quippe re a Lemeryana methodo Lige-
riana præparatio differt, nisi quod loco oo ei Pi p. d. Pi
 oo p. d. Ligerius assumpserit, sed utrumque alcalinæ na-
ture existit, quodque posterior V post -v nem & edul-
corationem desuper Ae adhuc deslagraverit.

§. XIX.

Quum vero Θ ia alcalina V a omnia, ut id LEMERY
jam agnoscit, claves, quibus mediantibus A in tio recludi
poterit, existant; non mirum, & alios in arte spagirica
excellentes viros, variis alcalinis $\text{X}uis$ & vel regulum ipsius
tractantes, A exinde prolicuisse, sicutque æque ac GLAUBE-
RUM, LEMERY & LIGERIUM A tii teneriora spontanea -ne
obtinuisse, quæ etiam pro totidem Kermes speciebus jure
meritoque haberri debebunt. Ita VIGANUS testante HOFF-
MANNO in *Nöt. ad Poter.* p. 561. ex $\text{D}o$, $\text{P}o$, Oe communi-
 et tio regulum confecit, ex cuius separata scoria et dissoluta
in fortissimo lixivio V æ sèpe agitando nobilissimum A tii ac-
quisivit, qui levis et tatiatus odoris est gratissimi et saporis
non ingrati, febres ardentes unica dosi profigans, sudorem et
 Q am movendo. Et ipse HOFFMANNUS, cum A tii purissi-
mum V atum, cuius laudes mire prædicat, parare vult,
hocce fundamento nititur. In *Dissert. de Mirab.* A is tati
 V ati efficacia in Medicina, in *Opusc. Med. var. arg.* reperi-
unda p. 485. problematice illud adhuc proponit. Sunitur
nempe t crudum, vel ejus minera Hungarica, aut regulus
 tii medicinalis in quo A magis reclusum et extravér-
sum est, miscetur cum liquido penetrantiissimo, non tamen pure
lixivio-

lixivioso, & ita substantia ea dissolvitur, quæ etiam singuli encheiresi, nullo alio interveniente liquore heterogeneo, multo minus + do, infundum dejicitur, ubi coloris obscure rubicundi apparet, qui ∇ a purissima elorus & exsiccatus medicamentum nostrum est desideratum. Magis aperte tamen IDEM AUTHOR in *Observ. Phys. Chym.* p. 263. & 265. illud describit. Sumi debet & crudum, seu melius regulus & ii sic dietus medicinalis, ipsique adjungi equalis portio \ominus is \oplus i vel \ominus i \vee i fortiter calcinati, qua mixtura per aliquot horas coquatur ex ∇ a communi subtiliori, nempe pluviali, postea decantatae solutioni affundenda est ∇ Ψ æ probe saturata, quæ etiam non secus ac + dum quoddam Δ eam substantiam ex vinculis & ii extricata, eam dimittit in fundum, simulque \forall eum ex Ψ a principium, dum se se unit cum ea, vim quandam corrigen-tem draſticam Δ is efficaciam communicat. Nec STABELII etiam \oplus \oplus ii \vee quod *Chym. Dogm. Experiment.* T. 2. p. 315. describit, alio ex fonte fluit, & a prioribus ratione essen-
tie & modi præparandi differt. Recipit enim Ψ æ \mathbb{b} j. ci-
ner. clavell. \mathbb{b} j. \mathfrak{f} sata & mixta immittit vasi ferreo, ex-
ponit per 14. & Δ i libero, tun massam banc coquit cum
sex mensuris ∇ æ, lixivium colat ac filtrat, postea inspissat,
inspissatum \ominus in tigillo Δ is ope fundit, ac deinde in conum
infundit, porro recipit \ominus is hujus contusi \mathbb{b} j. reguli & ii me-
dicinalis \mathbb{b} . & cum ∇ æ mens. iv. coquit in vase \forall eo vitra-
to per 6. horas, solutionem banc calidissime filtrat, liquori fil-
trato ferventi mens. iii. ∇ æ puræ pluvialis frigidæ infundit,
sic successive \forall are vidit ad fundum \mathfrak{f} erem rubicundum, per
filtrationem a residuo lixivio separandum & leniter exsiccan-
dum. ∇ am vero pluvialem frigidam ad \mathfrak{f} andum hic adhi-
bitam nihil aliud facere, quam ut \mathfrak{f} uem, sponte eventuram,
motum liquoris citius fistendo, adeoque levitatem \oplus i
auferendo, acceleret, facile patet. Cum solo vero alcalino
 \mathfrak{f} uo concentrato, \mathfrak{o} eo \ominus i, absque ∇ a, forti digestione,
unius horæ spatio Δ ex Δ io extraxit, & per \mathfrak{f} ui decantatio-
nem MEUDERUS l. c. p. 402, separavit. Quod si tandem
simpli-

simplicissima encheiresi, sola *W*ontana, mitius ex $\ddot{\alpha}$ io vel scoriis regulinis Δ everri, spontaneoque successu separari poterit, uti illud auctorum fide dignorum experimentis compertum est, inter Δ a $\ddot{\alpha}$ i, Kermes analoga, & hisce locum concedere par erit. Sic quondam HOFFMANNUS *Dissert.* citat. in *Opusc. Med. var. arg.* p. 484. *W*ontana, nullo accedente alio liquore, ipsum Δ copiosissimum ex scoriis reguli $\ddot{\alpha}$ i simplicis separavit, quod probe elutriatum & exsiccatum non amplius vomitum sed diaphoresin egregie excitavit, miscuit hoc ipsum cum anatica portione Θ i fulminantis exactissimo tritu, quod o-oalem virulentiam egregie in mineralibus circare consuecit, & hocce remedium efficacissimum in morbis chronicis vincendis judicavit. Et Russelianus pulvis, quem SENAC *Nouveau Cours de Chym.* selon les principes de Newton & de Stabl T. 2. p. 202. ita describit, non multum a praecedenti præparatione differre videtur. Prenez de l'Antimoine, faites le fondre dans un creuset, & tandis qu'il est en fusion, jetez le sur le champ dans l'eau froide, il tombera au fond une poudre grossiere, & il y en aura une qui restera suspendue dans l'eau, decantez la liqueur pour avoir la poudre fine, qui est sudorifique & tres peu emetique. Quomodo denique CARDILUCCIU斯 Chymicus insignis Δ suum $\ddot{\alpha}$ ii, quod diu in Germania cum successu exhibuit, &, referente GEOFFROY *Tract. de Mat. Med.* T. 1. p. 225. sub nomine Centaurii mineralis abscondidit, paraverit? non quidem novimus, at ex optimo effectu, quem edidit, itidem Δ quoddam $\ddot{\alpha}$ ii tenerius extitisse, non dubitamus.

§. XX.

Hæ sunt variæ illæ encheireses, quibus, mediantibus suis alcalinis, Δ purius \vee iusque spontanea \neg ne variis auctores pararunt, cumque inter illas, quæ a LIGERIO alkermes mineralis nomine insignita fuit, maximam præ reliquis famam acquisiverit, Chymici etiam soleriores in ipsius principia per varia tentamina studiose inquirere ansam

ansam arripuerunt. Iliadem post Homerum suscipere-
mus, si experimenta, ad particulas Kermes constituentes
detegendas, ejusque naturam revelandam, instituere vel-
lēmus, cum Celeberrimus GEOFFROY, revera Philosophus
per ignem, adeò exactè hoc labore defunctus fuerit, ut
non solummodo eruditis atque curiosis abundè satisficerit,
verum etiam vix a quovis perfectius ac accuratius exa-
men circa Kermes diacrisin tradi poterit. Sequenti vero
modo referentibus *Mem. de l' Acad. des Scienc.* A 1735. p. 54. sqq.
curiosum at laboriosum opus aggressus est. Primo Ligeriana
methodo 3. ebullitiones cum 3*ii* lbj. liquoris ①i V i 3*iv*.
addendo dein 3*ij*. tandemque 3*ij*. ejusdem & $\nabla\alpha$ pluvialis
ternis vicibus semper lbj instituit, sicque Kermes 3*j*. &
gr. LX. ponderis parisini obtinuit. Denuò dein 3 ebullitiones
cum lbv. 3*ii*, liquor. ①i Vi lbj. dein 3*xij* & ultimò
3*vij* atque $\nabla\alpha$ pluvialis lbvij confecit, sicque 3*j*. & 3*ij* Ker-
mes acquisivit. Colligens posteà ex duabus præcedentibus
operationibus residuum & omne, pondere lbv. minus 3*xii*.
æquans, liquorum etiam ①i Vi, post sex ebullitiones re-
manentem & lbij. 3*xij*. ponderantem, affundens, denuò o-
perationem suam suscepit, & 30 ebullitiones peregit, to-
tidemque \neg -nes perfecit, admiscendo solummodo in qualibet
operatione $\nabla\alpha$ pluvialis novam quantitatem, ut illam, quæ
per evaporationem desperdita fuit, restitueret, sic 3*vij* Kermes
obtinuit. Cumque actuum semper liquorum ①i Vi depre-
hienderet, eundem ad 20 alias ebullitiones & \neg -nes adhibuit, &
iterum 3*v*. 3*iii*. Kermes obtinuit. Dein 10. adhuc coctio-
nes instituit, quæ 3*iv*. 3*ii*. Kermes dederunt. In quibus qui-
dem processibus illud attentus observavit, quo plures ebul-
litiones susciperet, eo in majori semper quantitate Ker-
mes cecidisse, sic ut in 30. posterioribus ebullitionibus 3*ij*. &
3*v*. Kermes plus, quam in prioribus 30. delapsæ fuerint,
quod quidem phænomenon inde optime clarissimus au-
ctor deducit, quod per repetitas ebullitiones & frictio-
nes novæ semper, imo plures superficies $\Delta\alpha$ evoluræ, al-
calinis Θ ibus exponantur, ut sic magis magisque manifestum

¶ in \textdegree io, & ad unionem cum alcali magis dispositum fiat. At, cum post totidem \textdegree -nes in filtro semper quantitas satis notabilis spiculorum \textdegree ialium subtilium cum luto quodam ∇ stri fæculento remanserit, hocce lutum, quod circiter \textdegree viiij. ponderabat, cum eodem liquore alcalino 12. vicibus coxit, sicque adhuc \textdegree iij. \textdegree vij Kermes accepit. Sic igitur 78. ebullitiones absolvit, & ex \textdegree b. \textdegree ii \textdegree b. \textdegree iv. \textdegree iv. & gr. xxiv. Kermes collegit, remanentibus \textdegree bij. \textdegree vj. \textdegree ii & \textdegree vij materiæ lutosæ, quum vero sic, si pondus hoc remanens cum Kermes pondere conjungimus, \textdegree iij. \textdegree iv. & gr. xxiv. augmenti accessisse certiores reddamur, illud, quod accessit, augmentum, ex alcali provenisse & potissimum Kermes adhæsisse probabile admodum videatur. Totum vero \textdegree penitus fere in Kermes redigi potuisse, si ebullitiones ulterius continuare voluisset, dubio non caret.

§. XXI.

Non autem accuratissimus operator laboriosa longaque hacce analysi contentus, nec patientia ipsius fatigata fuit, sed lixivium ex 78. hisce ebullitionibus remanens destillationi subjecit, sicque primi vapores prodeentes liquorē leniter \textdegree eum, qui notas $\text{\textcircled{O}}$ osi $\text{\textcircled{A}}$ is exhibuit, suspenditaverunt, & , postquam dimidia destillatio peracta fuit, parum ∇ x albæ sese $\text{\textcircled{P}}$ avit. Hacce ∇ separata, destillatio liquoris remanentis, usque dum pellicula appareret, continua fuit, tum crystalli longæ, super Δ em paululum strepentes, adeoque $\text{\textcircled{O}}$ osæ, ibidem se se formaverunt. Sed, cum hæ crystalli cum materia luto $\text{\textcircled{a}}$, impura & crassa adhuc mixta fuerint, in ∇ a pluviali novam earum solutionem instituit, & dein in eadem secunda quædam ∇ alba, priori similis, pondere \textdegree iv. gr. LX. ad fundum se $\text{\textcircled{P}}$ avit. Liquori vero ipsi filtrato & evaporato, novæ, sed fere omnes planæ, foliatæ, quadratæ crystalli, ∇ æfoliatæ figura similes, si aliquas triangulares exceperis, obtentæ fuerunt, hæ in Δ e facile in deliquium abierunt, & iterum in liquore suo sponte, attamen lente, crystallinam, sed prismaticam formam induerunt,

car-

carbonibus vero imposiræ non amplius strepuerunt, sed decrepitaverunt, tandemque in materiam ∇ eam albam illi, de qua jam mentionem injecimus, similem, conversæ fuerunt. Matricis etiam ∇ æ, in qua ∇ æfoliatæ similes crystalli hæ solutæ erant, \exists v destillationi subjecit, atque ex ea primo liquorrem ∇ osum, quæ odorem materiarum animalium, quando destillationi exponuntur, referebat, exceptit, \wedge dein \square osi Δ is flavi \exists j. prolicuit, in fundo vero retortæ \odot \exists j. \exists iis. remansere, ex quo Δ e fortiori \ominus Δ is siccigr. vj. expulit, in retorta denique fracta rubram & albam massam, odorem \times alem de se spargentem, invenit. Massa hæc diffracta, multis cavernis prædita, & scoriis reguli \pm ii similis esse videbatur, quid quod regulina grana etiam hinc inde in illa emicabant, Δ ri vero expolita eadem, cum ex parte Ξ ina esset, humiditatem contrahebat, colorem viridescentem assumentem, ac odorem hepatis \pm ii referebat, cum que eidem ∇ am bullientem superfunderet, ex fusco viridescentem colorem ∇ inde acquisivit, per filtrum dein illam trajiciens, in eodem lutum viride, quod verum \pm erat, remansit, sed, qui per poros chartæ transit, liquor, frigefactus, quantitatem adhuc notabilem Kermes depositus. Liquor vero hic \ominus inus, novum hoc Kermes supernatans, evaporatus, crystallos alias naturæ, quam \ominus prismatum præcedens dedit, quas, cum \ominus alcali \pm eum essent, Celeberrimus GEOFFROY \ominus hepatis vocavit, hocque in ∇ a frigida solutum verum \pm um \oplus atum in fundo solutionis reliquit. Ex lixivio vero 78. ebullitionum, durante crystallisatione hujus \ominus is \pm ei, materiam quandam albam ad fundum secessisse, idem auctor annotat, hanc cum \pm io dia-phoretico, aut materia perlata, facie quidem convenisse, per experimenta vero exploratam notas horum produtorum nequaquam exhibuisse, dicit, ∇ iam namque eandem solvisse, cum in \pm diaphoreticum nullam vim exerat, cum \pm do \ominus i & \oplus li efferbuisse, & super carbones ardentes regulum inde resuscitatum fuisse, cum antea fulgura,

♀eum flammam edentia , ex illa micaverint , affert , cumque nulli producto stibino illam comparare potuerit , Kermes album aut magnesiam albam ♀alem , GEOFFROY illam vocat , præprimis quia parca dosi interne sumpta effectum diaphoreticum edit , nec nauseam creat .

§. XXII.

Sunt hæc illa producta , quæ , dum \ddagger in Kermes Cœleberrimus GEOFFROY redigeret , porro deinceps obtinuit . Præter vero anatomiam Kermes , quod quidem præcipuum erat , instituere minime neglexit , eique Δ , regulinas alcalinasque partes inesse , sufficientibus experimentis probavit . Evidem , Δ quod artinet , cum laudatus Philosophus notantibus Mem . de l' Acad . des Scienc . A . 1734 . p . 425 . \ddagger ii alcoholisari , Δ is \ddagger ii Δ ati quartæ \overline{v} -nis & Kermes gr . x . quodlibet separatin - candens murrhinum frustum conjecisset , Kermes flammam magis coeruleam quam reliqua duo exhibuisse , citius deflagrasse , & vapores tenuiores exhalasse , quæ manifesta Δ is indicia sunt , vidit , odorem tamen ejus non ita Δ eum & acrem extitisse fatetur , ipsa vero evaporatione finita \ddagger supra murrhino vase maculam ex fusco rubicundam , Δ Oatum materiam rubicundam punctis albis interstinetam , & Kermes ∇ am album , raram & spongiosam cum aliquibus punctulis flavis reliquise . Si in ∇ am Kermes immittitur , post prægressam ebullitionem & calorem insignem , regulinam hæc Kermes partem corrodit , tuncque tam pellicula , quam sedimentum flavum in eadem comparet , ablata vero pellicula hæc æque ac sedimentum Δ is communis instar ardet & avolat , non vero in aliis \ddagger dis Δ quis simplicibus , veluti Δ ino , Δ oso aut Δ olico ita exacte Δ separari posse notandum est , cum ∇ a sola perfecte regulum solvere soleat . Ex ipso etiam Kermes cum duabus partibus \ddagger ii trito Δ ethiopem mineralē paravit , sed \ddagger in \ddagger ii exinde Δ ne acquirere non potuit , nisi vel Kermes , antequam Δ ium cum ipso extingueret , cum Δ eo Δ li triverit , vel cum Kermes Δ ium

♀ium corrosivum ♂atum miscuerit, sicque dein ~~mem~~ in-
 stituendo ♂in ♂ii pulchram rubramque generavit. $\frac{1}{2}$
 enim, quod in Kermes tam alcalinis quam regulinis parti-
 bus irretitum fuit, sic in priori processu, cum +dum ♂li-
 cum ad alcali accedit, sui juris fit, in posteriori vero
 cum +dum ♂is marini regulum aggreditur, atque cum
 eo in butyrum ♂ii abit, liberum sic itidem evadit, tuncque
 demum cum ♀io in ♂in ♂ii mutari potuit. At, cum ultimus
 hic processus butyrum ♂ii suppeditaverit, quis regulinas
 partes in Kermes miscelam sic ingredi non comprehendit,
 praeципue cum ex massa, in retorta remanente, cum fluo-
 re nigro fusa, xij. adhuc reguli grana reducta fuerint. Ita
 etiam ex xxiv. gr. limatura acuum cum 3j. Kermes mineralis
 in crucibulo fusis, scoriae & reguli gr. xii. atque iv. gr.
 florum regulinorum producta fuerunt, hisce scoriis $\frac{1}{2}$ vi
 ♂i immisxis, ferrum dissolutum, pars vero ♀ea Kermes se-
 parata fuit. Quod si ex illo processu, quo cum ♀io ~~mem~~
 corrosivo & Kermes ♂ conficitur, superstes massa ∇ a edul-
 coratur, & ∇ dein haec per evaporationem ad crystalli-
 sationem apta redditur, ♂is cubici quantitas inde obtine-
 tur, quod ex +do ♂is marini, ♀ium deserente, & cum
 ♂e alcalino, quod in Kermes fuit, se se uniente, ortum
 suum trahere, adeoque ♂ commune regeneratum existe-
 re, sic palam sit. Inde vero alcali praesentia in Kermes si-
 mul manifestatur, ut etiam ex ∇ ria, cui Kermes immitte-
 batur, ut regulina ipsius pars solveretur, Δ que separare-
 retur, & ♂, & ♂ commune regeneratum, acquisitum
 fuit. Ex his ♂eris carthusiani vero analysibus omnibus &
 experimentis cum eo institutis non solum mixtorum in
 eodem proportionem, quod nempe in 3j. Kermes ponde-
 ris parisini xvij. ad xvij. gr. reguli, xij. ad xiv. gr. ♂is
 alcalini & xl. ad xli. gr. ♂is infiniti, in apricum Clarissi-
 mus GEOFFROY Mem. de l'Acad. des Scienc. A. 1735. p. 70.
 sic produxit, verum etiam Kermes nil aliud, quam magi-
 sterium sive ♂atum ♂ii regulinum stratis hepatis ♂is ob-
 ductum,

ductum, aut Δ cui regulinæ & alcalinæ partes adhærent sponte ϖ atum, aut hepar Δ is metallicum fibiatum existere, conclusit. Alcali enim in coctione Δ ex $\ddot{\tau}$ io aufrens, sicque cum eo in hepar Δ is transiens, eo ipso aptum redditum fuit, ut regulinas metalicas ejus partes coalesque particulas, utpote regulo semper infixas, etiam corrodere & ex parte solvere possit, quæ omnes unitæ calide per filtrum transferunt, & refrigeratae ad fundum sponte secesserunt. Non ergo a vero aberrabimus, si Kermes pro $\ddot{\tau}$ io ab alcali corroso & resoluto venditamus, torumque successione in Kermes converti posse autumamus. Et, ni alcalinas partes fibi junctas haberet Kermes minerales, ab illa præparatione $\ddot{\tau}$ ii, quam Dn. Comes DE LA GARAYE *Chymie Hydraulique* p. 249. cum eodem instituit, non differret, qua, cum ∇ a illud triturando, solutionemque filtrando, & novam ∇ am superfundendo, laboreisque saepius repetendo, totum $\ddot{\tau}$ sic aperuit, Δ extricavit, atque Θ , uti illud vocat, flavum, gelatinosum inde obtinuit, quod vero re vera Δ quoddam $\ddot{\tau}$ ii, uti alias per detonationem aut fusionem, ita hic per trituram evolutum, existit. Cum hac methodo fere etiam Celeberrimi GEOFFROY encheresis *Mem. de l' Acad. des Scienc.* A. 1734. p. 432. tradita convenit, utpote qui $\ddot{\tau}$ ∇ a tritum in $\ddot{\tau}$ erem subtilem, non amplius splendentem rededit, cumque regulinas & Δ eas partes satis sic divisorit, eundem Kermes vice fungi posse contendit.

§. XXIII.

Præter hocce Ligeriana methodo & sola ebullitione paratum Kermes, laudatus Chymicus *Mem. de l' Acad. des Scienc.* A. 1735. p. 311. aliud adhuc ope fusionis confidere docuit. Recepit nimirum $\ddot{\tau}$ ii super porphyrite alcoholisati $\ddot{\tau}$ i. & $\ddot{\tau}$ i $\ddot{\tau}$. mixta invicem retortæ commisit, ubi primum phlegma, tum vapores albi & spissi, dein aliquot guttæ liquoris flavi destillatione prodierunt, & in collo retortæ.

Theta

ΘΑ concretum, æque penetrans ac ΘΞ ordinarium, comparuit, Δε postea gradatim aucto pauci flores farinacei & albicantes Σati fuerunt, ipsa materia turgescere incipit, coloremque rubicundum floridum, indicio ♀is ♂ii cum alcali uniti, adeoque jam in hepar ♂ii transformati, assumpit. Nec in regulum hæc massa abiit, ni anatica ①i & ♂ii quantitas assumpta fuerit, æque etiam ex voto eodemque modo experimenta successerunt, si, loco ①i √i, Θ♀i, cineres clavellati aut aliud quodcumque alcali purum eadem proportione adhibitum fuerit. Hujus nunc massæ rubicundæ fusæ, hepatis nempe ♂ii per alcali divisi, solubilis redditi, ac cum eo uniti, per duas circiter horas in ∇æ pluvialis fibiv. ebullitionem ad reductionem dimidiae aut quartæ partis instituit, & bullientem per chartam super patinam in qua ∇ bulliens contenta fuit, filtravit, sic refrigeratione facta ♂ rubicundus, eo modo uti ordinarie illud fieri solet, Σatus fuit, decantatus & filtratus liquor frigidus denuo residuo affusus, iterumque ebullitio deinceps filtratio suscepit, hicque labor ternis vicibus repetitus fuit, sic ex ȝj. ♂ii ȝv. & gr. ix. usque ad ȝvj & gr. xxx. Kermes obtenta fuere, ubi hoc insuper notatum fuit, quod si ȝij. alcali assumptæ fuerint, nec ita bene coloratum, nec ita subtile Kermes, ac si ȝs sumpta fuit, Σari. Post Σonem etiam finitam lixivium ∇am albam, uti in aliis operationibus illud contigit, suppeditavit. Hoc vero per prægressam fusionem, antequam ebullitio suscipiatur, sic elaboratum Kermes, fere æque pulchro rubicundo colore ac ordinarium imbutum est, non tamen ad tactum ita lene est, non etiam ita villosam faciem refert, ac alterum, unde quidem ab illo per solam ebullitionem facto semper distingui poterit. Sed, cum & modo memorata, & Ligeriana methodo præparata ♀a stibina pretiosa nimis sint, alia vilioris pretii parari posse idem auctor annotat. Cum +dis nempe stibium recludere jubet, sic regulo per +dum soluto & separato ♀ supernatabit partim,

partim, partim tanquam magisterium fundum sponte occupabit, atque cum ∇ ia hancce solutionem optime succedere asserit, non tamen ω um Θ i absque effectu \boxtimes ui vice fungi dicit. Sique sic segregatum Δ $\ddot{\tau}$ ii cum ∇ a aliquoties lavatur & edulcoratur, eundem effectum, ac a Kermes, blande emeticum, purgantem ac diaphoreticum inde expectari posse credit. Ideoque, cum magisterium facilitiori opera parandum sit, apud pauperes & in Xenodochiis ejus usum introducendum commendat.

§. XXIV.

Recensuimus ha^ctenuis multas variasque methodos, quibus GLAUBERUS, VIGANUS, LEMERYUS, LIGERIUS, HOFFMANNUS, STABELIUS, GOTTOFREDUS via leni humidaque, per alcalina \boxtimes ua, ope coctionis, Δ ex $\ddot{\tau}$ io extrahere, & spontanea ϖ ne acquirere solebant, cumque in omnibus hisce encheiresibus alcalinum quoddam lixivium adhibitum fuerit, ab alcali solutum vero Δ , & cum eo hepar Δ is constituens, regulinas metallicas aliquas, ipsique adhaerentes coales partes sic separaverit, secumque in praeceps duxerit, omnia per consequens ϖ ata hæc Δ a alcalinis & regulinis coacibus partibus etiam prædicta erunt, ac cum Ligerii magisterio, quod nomine Alkermes mineralis insignivit, ratione principiorum concordabunt, adeoque, si lubet, itidem Kermes nomine condecorari poterunt. Nostrum nunc erit, non solummodo, anne unum Kermes alteri præferri mereatur, decidere, verum etiam, anne Kermes illo Δ e $\ddot{\tau}$ ii, quod per additum $\dot{+}$ dum quoddam ex lixivio alcalino ϖ atur, purius sit, illudque antecellat? discutere. Et, quod ad omnia illa Δ a $\ddot{\tau}$ ii attinet, quæ ex scoriis regulorum $\ddot{\tau}$ ii, sive simplicium, sive compositorum, in ∇ a coctis, per affusum $\dot{+}$ dum ϖ antur, cum jam in ipsa reguli præparatione, per Δ em fusionis ope alcali, multum Δ is per detonationem deflagret, ac in auras abeat, sicque ejus dispendium fiat, parcusque Δ cum alcalinis Θ ibus in scoriis

riis superstes maneat, cum præter regulinas multo plures
 oales atomi per vulcani torturam extricentur, eleventur,
 cum scoriis combinentur, iisque pertinacius adhærendo
 per coctionem in ∇ a pariter solvantur, cum ob adfusum
 \pm dum omnes alcalinæ partes in ipsius amplexus ruentes
 Δ eos flocculos deserant, viduumque sic Δ ad fundum insi-
 dis regulinis o-alibus partibus stipatum cadere cogant,
 cum illud, quod sic subsidet Δ , quoniam notabilem jam
 sui partem per detonationem perdidit, non amplius omnes
 regulinas o-alles partes, ne emineant, & emeticam drafti-
 camque virtutem adhuc exerant, obtundere possit, uti ali-
 as, si sufficienti in quantitate ooco Δ admixrum est, illud
 accidere solet, cum ob instillatum \pm dum omni suo alcali
 hocce Δ privatum sit, adeoque nec ab alcali amplius cicu-
 rari possint regulinæ o-alles miculae, quod quidem, si debita
 proportione alcali cum regulinis o-alibus principiis con-
 jungitur, efficacissime alias præstat, uti illud in bezoardico
 minerali, \pm io diaphoretico & cerussa \pm ii observare est; Δ a
 sic \pm ii, ex lixivo scoriarum a regulo reliectarum per \pm da-
 \mp ata, ob plures nocirturas o-alles regulinas partes, multa
 Δ ea portione denudatas, nec ab alcali amplius cicuratas,
 emeticum, catharticum, fortem, imo quandoque plane
 drafticum, adeoque nequaquam tutum effectum in C. H.
 edere non mirandum est. Ast, cum Kermes illaque Δ a \pm ii,
 que a variis authoribus ex stibio cum solo alcalino \boxtimes uo,
 via humida & blandiori, per coctionem, non vero per fu-
 sionem, spontaneo lapsu obtainentur, puriores Δ reas \pm ii
 particulas contineant, quamvis quasdam regulinas o-alles
 iis adhædere non negemus, quoniam alcalina Θ ia Δ ibus
 juncta & metalla solvere possunt, cum nullum Δ is per co-
 ctionem dispendium fiat, uti per detonationem neces-
 fario evenit, omneque sic Δ successive extrahi possit, cum
 pauca regulina o-alalia elementa sufficienter & plenarie a ma-
 gna quantitate illa Δ is obtundi possint, cum alcalinæ et-
 iam partes iisdem admixtae maneat, hæque itidem regu-
 linas

linas oales atomos penitus doment, cum denique hoc ♀
magis V sit, quoniam sponte cadit; Kermes sic, eique co-
gnata ♀a ♂ii, ob parciores oales partes, easque omni ex
parte mitigatas, emeticam & catharticam vim mitissimam
habere, potiusque diaphoretica ac resolvente vi se se com-
mendare, adeoque tutiora & multis parasangis illis, quae
methodo priori parantur, præferenda esse, extra omnem
dubitatem ponitur.

§. XXV.

Quoniam vero non una eademque plane via incedere
solent ii, qui ♀ tale stibii mitigatum aut Kermes minerale
parare docent, quoniam etiam alii ♂ crudum, alii regulum,
cum alcalinis ✕uis bulliendo torquent, quoniam denique
ipsum lixivium apud alios aliosque est diversum, quodnam
inter tot ♀a ♂ii mitigata alteri præstantius sit, ut promis-
sis stemus, etiam inquirere necesse erit. GLAUBERUS, qui
primus ♀ hoc modo ex stibio educere, panaceamque sic
parare voluit, post solutionem ♂ii in alcahest suo, ceu ✕uo
alcalino efficaci & penetranti, illum ⚫erem, qui sponte cecidit,
quiique revera Kermes est, tanquam impurum quid &
faeculentum, sed male, rejectit, & V lixivio suo affudit, ut
♀ purius mediante eo extraheret. Nullum vero aliud, nec
purius quoddam ♀, quam quod per alcali ex ♂io jam sepa-
ratum & solutum fuit, extraxit, partem solummodo ♀is in
V solvit, sicque V abstrahendo R̄am quandam ♂ii para-
vit, reliquaque partem, quae sicca & floccosa facie se se
præsentavit, in fundo retinuit, adeoque tam sub liquida,
quam sub sicca forma suum ♀ ♂ii possedit. Et, quod ad
siccum attinet, cum jam quadam sui ♀is parte privatum
fuerit, adeoque regulinae oales partes emineant, non am-
plius subtilissimi, tenuissimi ac mitissimi ♀is ♂ii nomen me-
rebit. LEMERYUS pater cum ḡeo ♀i p. d. ♂ tentavit, etiam-
que ♀ ♂ii, quod re vera Kermes est, se se —are obser-
vavit, &, cum alcali ♀i inter omnia Θia alcalia perfectis-
simum & purissimum sit, hoc optime ♀ in ♂io aggredie-
tur

tur & separabit. Hinc etiam Kermes cum eo paratum blandissimum tutissimumque omnium, uti LEMERYUS filius exemplis illud observavit, notantibus *Mem. de l'Acad. des Scienic.* A. 1720. p. 430. existit. LIGERIUS ratione \boxtimes uicum GLAUBERO convenit, excepto, quod liquorem \ominus i ∇ a pluviali diluat, ut \ominus sufficienter solutum eo melius \triangle aggrederi valeat, alias vero, uti LEMERY illud, quod coctione evertitur, & sponte \neg atur, \triangle colligit, atque tanquam medium quæsitum recipit, \triangle ramen hoc secedens aliquoties ∇ a tepida abluit, ut illud edulcoret, atque a \ominus ibus liberet, tuncque demum ∇ desuper accedit, ut hic, quando deflagrat, noxias oœales particulas absunat, aut corrigit. Ast, si vera fateri volumus, quid hisce moliminibus, quid hisce laboribus opus est, nam, dum magisterium hoc nimis abluitur, alcali illud \ominus , quod ad miscelam Kermes necessario requiritur, si emetica insigni vi, quæ in \triangle e $\ddot{\tau}$ ii \ominus ato reformidatur, carere debet, sic aufertur, non ergo ita mitigatum amplius, nec tutum, tali opera paratum Kermes erit. Eodem etiam modo, cum ∇ , quem super idem deflagrare LIGERIUS jubet, res se se habet, quemque ille alio plane scopo & tempore, quam GLAUBERUS in suo processu adhibet, hic enim \triangle purum, LIGERIUS vero impurum per illum separare conatus est. Verum, cum ∇ super Kermes accensus, deflagrando \triangle is potius purioris, subtilioris & \triangle is partem auferat, reliquum quod remanet demum \triangle , impurius, nec ira blandum tutumque amplius existet. Et, licet hic nobis aliquis objecere possit, \triangle ium vitæ, vel \ominus fulminans, ablutione per ∇ am edulcorari & mitigari, \triangle ium \neg atum rubrum etiam per ∇ deflagratum obtundi posse, pari ergo modo in $\ddot{\tau}$ ere carthusianorum rem etiam se se habere & succedere debere. Ast, \perp dum corrosivum in omnibus his productis iis adhuc inhærens, vel per ablutionem, vel per ∇ accensum aufertur, unde quidem illa mitigari, quoniam \perp da emeticorum mineralium vim ut plurimum adaugent, non mirandum est;

cum vero hic per ablutionem aut desflagrationem alcali aut
 \triangle dematur, quibus quidem emetica vis efficaciter infrin-
gitur, aliam plane rationem in nostro processu adesse, at-
que edulcorationem nimiam, aut V accensionem non tan-
tum supervacaneam, sed potius noxiā esse, sic perspicu-
um fit. Quidquid ipsum Kermes, antequam hasce ulti-
mas encheires subierit, æque lene in effectu a LEMERYO
Mem. de l' Acad. des Sc. A. 1720. p. 428. deprehensum fuit.
VIGANUS, HOFFMANNUS, STABELIUS, regulos & iales in suis
operationibus adhibuerunt, cumque illis \triangle adhuc inesse
hasce viris probe constiterit, ex ipsis mediante alcalino \square uo
 \triangle restitans extrahere conati sunt. Utique vero tunc
magis caustico lixivio, quale illud $\varphi\alpha$ fuit, opus erat,
ad \triangle ex regulo, cui firmius per Δ em infixum fue-
rat, separandum, tuncque etiam illud, quod ita \square ne spon-
tanea obtinuerunt \triangle , quodque ad Kermes familiam refe-
rendum est, vius, observante præ reliquis HOFFMANNO,
esse debuit. Verum parcius hac viâ obtinetur \triangle , imo, ob
alcali causticum inhærens, plures etiam regulinae partes
corrodentur & secedent, adeoque paulo acris fortiusque
illud esse sciendum est. Quid vero de Gottofrediano Ker-
mes, quem per fusionem parare docet celebris ille Chy-
micus, statuendum erit? Cum, quo fortior adhibetur Δ
in tractando & io, eo major \triangle is jaætura fiat, eo magis \circ oales
particulæ evolvantur, ac a compedibus suis Δ eis, qui-
bus ligabantur, liberantur, eoque magis & emeticam
indolem assumat, quando ex massa methodo præscripta fu-
sa lixivium paratur, & coctione \triangle extrahitur, multo plu-
res adhærentes regulinas \circ oales miculas evolutas sic cum Δ eis
& alcalinis solvi & \square ari nobis videtur, cumque hoc Kermes
ad tactum non ita villosum ac lene, uti alterum, existat, ex-
inde paucior \triangle is, majorque graviæ regulinarum metal-
licarum particularum quantitas itidem probari videtur, adeo-
que illud cum \triangle e & \square ii Oato potius, quam cum Kermes
conveniet, quod tamen optime per experimenta evictum
dari

dari poterit, ipse saltem clarissimus auctor nondum tentamina eodem instituisse fassus est. Quod tandem methodum ♀ t̄ii per +dum separandi, & eodem Chymico monstrante, Kermes vulgare, vilioris pretii parandi, attinet, jam quidem Chymicis artificium ♀ ex ♂io per +dum minerale -vandi innortuit, illud vero, quod sic obtinemus ♀, licet purissimum omnium ♀um t̄iatorum existat, cum plane nullas regulinas partes sociatas habeat, quas tamen certa in proportione in ſere carthusianorum desideramus, quæ vero nonnisi, quando cum alcali + tractatur, cum alcalinis ♀eisque partibus unita deorsum ruunt; tale per +dum -vatum ♀cum Kermes æquiparari minime poterit, nullumque aliud ac ♀ commune effectum edet. Nunc ergo, quoniā illa demum ♀a ♂ii Kermes nomen merentur, quæ ex alcalino lixivio spontanea -vne deciderunt, & præter ♀eas, alcalinis regulinisque o-oalibus partibus constant, o-ales vero nocivæ & draſticæ sint, illam Kermes præparationem reliquis aptiorem esse debere, quæ ♀ in tanta proportione continet, ut multum præ cæteris ingredientibus emineat, quæ etiam alcalinis particulis tam puris, tam mitibus, tamque copiosis gaudet, ut iterum o-ales atomi æque ab iis, quam a ♀e sufficienter obtundi possint, nec amplius noceant, utque sic regulinæ metallicæ ponderosæ partes innocue agere possint; hæcque requirita in nullo alio ♀e ♂ ii nisi in Lemeryano, utpote quod purissimo alcali, oeo ♀i nempe p. d. sola coctione, absque ullis aliis ambagibus ex ♂io extrahitur, offendere liceat, illud pro norma, qua Kermes quoddam præparari potest, commendari debet. Aut etiam Ligerianum ♀, quod a Lemeryano ob ♂o ♂i Vi, ceu purum etiam alcali, non differt, retinere, & præscripta Ligeriana méthodo procedere poterimus, dummodo a noxia & repetita ablutione, multo magis vero a V deflagratione abstineamus, illoque, quod statim post refrigerationem fundum perit, ♀e contenti esse velimus. ♀æ lixivium, utpote nimis cauſticum, non ira aptum

G 3

Ker-

Kermes exhibitorum nobis esse credimus. Et, si cum aliis alcalinis v.g. cinerum clavellatorum, aut sodæ solutione ~~nem~~ tentare vellemus, cum raro ab omni Θ e medio hæcce pura sint, non ita efficaciter Δ in $\ddot{\tau}$ io aggredi, evertre & solvere, adeoque non ita perfectum Kermes suppeditare censemus.

§. XXVI.

Ut vero mediantibus hisce puris alcalinis Θ ibus, Θ eo nempe $\ddot{\tau}$ i & \mathbb{O} ip. d. purum etiam & pulchrum ex $\ddot{\tau}$ io Kermes per ebullitionem obtainere queamus, cautelas quasdam, in encheiresi observandas, annotare non superfluum erit. Purum ante omnia & actuum alcali assumere commendavimus, sic enim plus Δ is purioris extrahetur, color etiam ipsius intensior rubicundus evadet. Non tamen nimis acre debet esse lixivium, quale quidem illud φ æ existit, alias plures regulinæ partes solvuntur, quam in Kermes miscelam ingredi necesse est, nam multo plus reguli per fluorem nigrum ex illo cum lixivio acriori parato Kermes, quam ex aliis, reducere licet. Ipsum vero lixivium alcalinum non longiori coctione & evaporatione nimis concentrari deber, alias magis obscure rubicundum colorem Kermes induet, quemadmodum e contra, si non sufficienter evaporatum fuit, pallidum colorem refert, ita etiam, si ochrei coloris est, semper male præparatum Kermes notat. Quod vero sic post nimis protractam evaporationem ~~format~~atur Kermes, mucilaginem spissam format, & resinosam faciem, quasi Δ vernice obductum esset, exhibet, non enim alcali cum φ e amplius sufficienter in ∇ a divisum existit, ut lente & per partes decidere queat, hinc simul & semel atque grumosum idem deorsum tendit. Tunc vero, si hoc evenit, clarissimus GEOFFROY, juxta Mem. de l' Acad. des Sc. A. 1735. p. 318. dum lixivium filtratur, vas murrhinum cavum, ∇ a tepida repletum, filtro supponere jubet, ut per vapores ∇ eos alcali denuo solva-

solvatur, Δ que dilatetur, atque sic Kermes iterum dividatur, nec ita grumosum aut muculentum amplius cadat, imo, in qualibet Kermes filtratione vas tale supponere idem auctor suadet, quo alcali semper diutius solutum teneatur, ut non solum magis divisum, tenerum ac rubicundum Kermes obtineatur, verum etiam, ubi evaporatione nimis protracta fuit, illud iterum dividatur. Si bene facere volumus, ipse liquor non filtrari debet, nisi refrigeratus sit, alias nihil fere in filtro deponitur, sed Kermes per filum transit, aut si calidus filtratus fuerit, secunda vice coletur, tunc citius partes suas deponet. Alkermes ~~statum~~ aliquoties ∇ a edulcorandum est, alias nimirum alcali remanet, tumque colorem suum intense rubicundum perdit, quod quidem etiam evenit, si nimis saepe & studiose ∇ a lavatur, & ob alcali omne ablatum, emetica vis ipsius, ut supra indicatum est, simul augebitur. In Δ e etiam omnem suum colorem pene amittit, & flore albo obducitur, quod ab \ddagger do Δ eo in alcali se insinuante, superficiem particularum Kermes mutante, reflexionemque radiorum luminis alter modificant, oriri credimus. In umbra siccatur Kermes, nam si calore nimo siccatur, partes nimis ad se eccidunt, tuncque veluti vernicem efformant. Liquor, qui ad coctionem adhibitus fuit, solummodo certam quantitatem Δ is solvit, & spatio duarum horarum plenarie saturatus existit, hinc ad restituentem Δ is portionem solvendam non amplius aptus est, sed, vel renovandus, & aliis liquor affundendus est, vel idem, si filtratus fuit, per tempus quiescere debet, ut Δ suum successively dimittat, tuncque iterum ad agendum aptus reddetur. Nequaquam tribus solummodo ebullitionibus contenti esse debemus, nam, quo saepius cum alcalino Θ e \ddagger coquitur, eo plures semper novaeque superficies Δ eae sic se se eidem presentant, & continuo adhuc semperque in majori quantitate Δ obtinetur, adeoque, quamdiu Δ se se ~~stat~~, aut quamdiu patientia laborantis non defatigatur, aut lucri cupido

cupido operantem stimulat, tamdiu coctio, filtratio & ~~coctio~~
 continuari poterit, ut sic totum fere $\frac{1}{2}$ in Kermes tandem
 muretur. Laudatus GEOFFROY Mem. de l'Acad. des Sc. A.
 1734. p. 431. Kermes etiam rectificare, ut non amplius
 emeticum sit, docet. Sumere nempe jubet Kermes 3j. im-
 mittere in phiolam satis grandem, desuperque fundere
 $\frac{1}{2}$ libv β . $\nabla\alpha$, & in ea dissolvere 3i β Θ i Vi, quod antea
 solutum, filtratum, evaporatum & siccatum fuerit, ut
 nempe illud depuretur, hæcce omnia bullire jubet, sic
 $\frac{1}{2}$ abitur ∇ gryfea cum portione reguli impuriori, &, de-
 cantato & refrigerato liquore, Kermes rectificatum, subtil-
 le, admodum rubicundum, nec amplius emeticum acqui-
 retur, per hancce vero rectificationem fere dimidiam Ker-
 mes partem perdi non mirandum est. MEUDERUS etiam
l. c p. 402. præparatum Kermes ita mitigare monstrat:
 nempe adhuc sémel super Kermes ∇ am fundendam, illam-
 que per duo minuta ad quiescendum reponendam, ut ali-
 quid deponat, posteaque decantandam esse, ut illud, quod
 in Kermes est levissimum, ab eo quod gravius est, sepa-
 retur, præcipit.

§. XXVII.

Jam ex traditis methodis purum efficaxque Kermes
 præparandi, ex cognitis etiam principiis illud constituen-
 tibus, efficacia ipsius in C. H. modus agendi & diversus
 effectus in medendo explicari poterit. Evidem, cum ex
 $\frac{1}{2}$ eis, alcalinis & regulinis o-oalibus particulis Kermes con-
 flatum sit, sicque o-ales atomi cuilibet Kermes adhuc in-
 fint, quippe quæ regulinis intime semper infixæ sunt, vis-
 que $\frac{1}{2}$ ii emetica ab o-ali principio, quod de Θ ina corro-
 siva natura participat, dependeat; hoc præparatum $\frac{1}{2}$ iale
 musculares ventriculi fibras irritare, ad fortiorem contra-
 &ctionem stimulare, nauseam, vomendi conatum, imo actu-
 alem vomitum excitare non mirandum est. Ille tamen
 effectus emeticus multo mitior in eodem, quam in $\frac{1}{2}$ ii

Huius Gato existet, utpote cui non solum adhuc multo plures coales particulae inherent, verum etiam per +dum, in -tatione affusum, alcali, corrosivum principium alias cicurans, demptum est, cum in nostro, ob admixtum & dominans alcali, idem maximopere mitigatum sit. Hinc tutum semper medicamentum emeticum Kermes existit, quod vomitus blande sciet, si apud adultos ad gr. iv-vi. datum & cum Θ e quodam medio stimuli loco nuptum fuerit, absque hoc enim, ob copiam Δ is, quod Kermes continet, ad emeticum scopum implendum minus efficax foret. Juxta schedam, quae eo tempore, quo primum innotuerat, in publicum dispensabatur, illud in vehiculo vini alicanti aut etiam vulgaris, cum facchari portione aliqua exhibendum jubetur. Nec apud infantes usus ejus reformidari debet, utpote quibus ob parvam molem commodissime ad $\frac{1}{4}$ vel $\frac{1}{2}$ gr. praebeti potest. GLAUBERUS plane infantibus recens natis & senibus decrepiris panaceam suam, juxta Pharmacop. Spagyr. p. 63. quae Δ etiam mitigatum est, & cum nostro aliquo modo concordat, exhibuit, & in juscule, vino, cerevisia, ∇ a, lacte, aut in forma pilularum ad gr. j. l. c. p. 67. illam dari posse, notat. In omnibus igitur morbis, ubi emeticum remedium indicatum est, & ubi, ob summam irritabilitatem fibrarum, non nisi tutissimum dari debet, si ægri radicem Ipecacuanhae ob nimiam molem recusant, aut assumere nequeunt, si Φ o emetico non satis fidimus, hocce \mathfrak{E} cule optimo cum successu uti decet. Hinc in initio statim febrium intermittentium æque ac continuarum, continentiumque, acutarum præcipue, epidemicarum, malignarum & exanthematicarum idem summe proficuus esse poterit. Et, quod ad febres intermitentes attinet, summo cum effectu in iisdem aliquot horas ante paroxysmum Kermes grana iv-vj. cum Θ e quodam medio v. g. arcano duplicato, aut Θ e vegetabili, scopo materiem febrilem, quando satis mobilis est, & in primis viis adhuc latet, eliminandi, sive paroxysmum vel præscindendi, vel breviorum

H

rem

rem reddendi, scopo etiam materiam morbificam mobilior-
rem reddendi, & ad resolutionem disponendi, dum per
succus, quos nunquam non in toto corpore emeticum
excitat, materia febrilis, vasa obstruens, vacillans fit & at-
tenuatur, exhibita fuerunt. In scheda etiam, in hujus me-
dicamenti gratiam publicata, quæ in LE FEVRE *Cours de Chym.*
augment. par Mr. DuMonstier T. V. p. 23. legi potest, præmissa
die intercalari V. Sæc., duabus horis ante paroxysmum gr. iij
in succo aut ∇ a destillata borraginis assumi jubentur, &, si
febris redit, in sequente paroxysmo rursus gr. iij præbe-
antur, iterumque alio in accessu in ipso frigore febrili, at-
que sub finem paroxysmi ij. gr. iterari, & per duos aut tres
dies sic continuari præcipitur. In quartana, per tres aut
quatuor paroxysmos, semper quatuor ante insultum febri-
lem horis, gr. iij. in vino propinari suadentur. Et utique
aliquid tempus ante febrilem imperum emeticum præbere
convenit, ut effectus, antequam paroxysmus ingruat, ad
finem suum pertigerit, ne erethismus febrilis per emeti-
cum medicamentum, quod fibras corporis nunquam non
irritat, adhuc augeatur. In continuis vero remittentibus
febribus, antequam exacerbatio incipiat, quamdiu omnia
paulo pacatiora sunt, vomitorium commodissime exhibe-
bitur. In febribus epidemicis, malignis & exanthemati-
cis, cum Δ e in ventriculum descendens & in primis viis
adhuc hærens contagium vel ex parte, vel totum per vo-
mitorium hoc medicamentum iterum eliminari, sicutque
morbus vel penitus præcaveri, vel saltem minui poterit.
Sic GLAUBERUS etiam in peste præservanda, aut petechiis
avertendis, panaceam suam utilem deprehendit, quidquid
in variolis præservandis in sepiem suis infantibus eandem
proficiam invenit, uti in *Pharm. Spag.* p. 11. videre est.
In apoplexiâ vero etiam, in soporofis affectibus, in asthma-
te, paralysi, catarrho suffocativo, præcipue si a pituitosa
causa hi affectus oriuntur, scopo primas vias a saburra
mucculenta liberandi, sistema etiam vasculosum & nervo-
sum

sum irritandi & concutiendi, adeoque influxum sanguinis ac liquidi nervei revocandi, egregio cum fructu Alkermes minerale in usum trahetur. Ita scheda in apoplexia, notante LE FEVRE l. c. p. 25. iv. aut v. grana in ∇ a lilio. convall. beton. meliss. aut salv. & si haec nil operantur, post quatuor horas eandem dosin iterandam, vel, si prima agit, ij gr. danda, ordinat. Nec alio fine potiunculis cardiacis admisceri Kermes solet, quam, ut irritando fibras nerveas ventriculi, & per consensum totum systema nervosum, cordis etiam villos stimulet, siveque systolen ejus resusciter. Imo, in scorbuto etiam, malo hypochondriaco, melanocholia, pleuritide, lumbagine, tinnitus aurium, palpitatione cordis, lipothymia, pavoribus nocturnis, noctambulatione, epilepsia, tam apud adultos, quam apud infantes, & quidem apud ipsos ad $\frac{1}{2}$ gr. panaceam suam emeticō scopo, si nempe in his affectibus emesis indicata fuit, GLAUBERUS Pb. Spag. p. 10. praebevit. Nec emesin solum, verum cathartis etiam hic $\ddot{\sigma}$ iebit, cum praeter o \circ ales miculas etiam alcalinas partes possideat, nam si in intestinis impurorum humorum congeries stabulatur, quando Kermes eadem ingreditur, ob Θ inas suas æque ac ob o \circ ales particulas illa irritabit, quod præcipue, si grana aliquot ipsius cum Θ is medii majori quantitate acvuntur, blandissime efficiet. Ut sic, ubique alvus aperienda est, aut impuritates per inferiora expedienda sunt, adeoque in constipatione alvina, in torminibus, colica, diarrhoea, dysenteria & febribus omnibus maximopere convenire possit. In ipsa etiam scheda l. c. p. 28. gr. iii. in vino & ∇ a scopo purgandi sumi posse, simul vero clyisma antea injiciendum esse, commendatur. LEMERY etiam *Traité de l'Antim.* p. 23. suum $\frac{1}{2}$ $\ddot{\sigma}$ ii & GEOFFROY *Mat. Med.* T. 1. p. 226. Kermes in hunc finem non inutile esse, asseveraverunt.

§. XXVIII.

Hic autem emeticus & catharticus $\ddot{\sigma}$ eris Carthusianorum effectus, quoniam particulae regulinae o \circ ales & alcalinæ

lineæ in minori proportione ratione & earum ipsi insunt, non solummodo non violentus erit, sed sœpiissime, ob principium dominans & corrigens, & eum nempe, plane nullus evacuans effectus, neque per superiora, neque per inferiora, inde sequetur, imo innocue potius primas vias præteribit, & oscula lactea ingrediens massam sanguineam subibit, ibique demum resolvente virtute inclarescet. Omne enim & massam humorum expandendo, commovendo, resolvendo, secretiones & excretiones promovendo, adeoque obstructa vasa referando, effectum suum edere, noto notius est. Non tamen hic otiosas reliquas partes Kermes constituentes esse credendum, quin potius illas ad eundem effectum aīmice conspirare, sciendum est. Nam regulinæ metallicæ partes, quæ graves sunt, pondere suo humores itidem resolvunt, & ostia oppilata aperiunt, & \ominus inæ alcalinæ particulæ, annotante hoc optime Celeberrimo BOECLERO *Cynos. Mat. Med. Herm.* T. I. P. 3. p. 101. laudem etiam hic tueri poterunt. Tora ergo sua substantia tanquam resolvens, dividens, attenuans, aperiens, dia-phoreticum ac diureticum remedium se se Kermes exhibet, &, quemadmodum omnia emetica parciori in dosi resolvendi vi se se commendant, ita a nostro præ multis aliis hoc efficacissime expectandum erit. Omnim vero nunc morborum numerum inire déberemus, si, in quibus affectibus Kermes attenuandi scopo proficuum esse possit, enarrare vellemus. Ubiunque enim vel sanguis, vel serum densitate & tenacitate peccat, sicque obstrunctiones in vasculis minoribus format, laudatam hanc virtutem haud vanâ spe nostrum medicamen implebit. In sanguinis inflammatoria spissitudine præcipue Kermes efficacia explorata deprehensa fuit, &, inter multiarias inflammations, in pleuræ & pulmonum inflammatione, primum famam suam hoc & acquisivit. Nam ab eo tempore, quo frater SIMON Carrthusianus, cui LIGERIUS illud communicavit, alii fratri, febre catarrhalí pneumonia graviter laboranti,

&

& cui fere conclamatum erat, quoniam ob sputa ægre succedentia suffocationis periculum imminebat, eo cum successu illud exhibebat, ut resolutio & coctio materiae purulenta inde ex voto subsequeretur, & æger convalesceret; ceu specificum & sacra anchora in pectoris fluxionibus & inflammationibus habebatur. Præcipue cum LEMERY filius, testibus Mem. de l' Acad. des Sc. A. 1720. p. 420. etiam Ecclum hunc Marchioni Gallico, qui in eodem mortis bivio versabatur, & febre continua cum dolore lateris pectorio, tussi ac spirandi difficultate, adeoque peripneumonia laborabat, & apud quem sputa suppressabantur, summa etiam oppressio pectoris, pulsus parvus, intermittens, sensus & loquelaæ abolitio jam aderant, primum ad ix. usque ad x. gr. differenti sed brevi intervallo præbuisset, denique cum symptomata minuerentur & oppressio levari, pulsusque restitui inciperet, quaternis semper horis per integras 24. horas iij. gr. exhibuisset, ubi oppressio magis minui, pulsusque melius micare adhuc observabatur, nec ullus vomitus aut secessus alvimus subsequebatur, postquam vero adhuc aliquot doses dedisset, ille bonus eventus tandem inséquebatur, ut copiosus screatus sputorum durorum, tenacium, & sanguine nigro coagulato remixtorum, per 3 aut 4° supervenerint, ægerque postliminio sensus & motus recuperaverit, & symptomata omnia brevi evanuerint, patiensque postquam xxxvj. gr. Kermes spatio bis viginti quatuor horarum assumpsit. penitus cum sanitatem in gratiam redierit. Hac vero methodo Kermes in scheda publicata; & in LE FEVRE Cours de Chym. l. c: p. 26. legenda, in hisce affectibus præscribi solet: nempe 6. horas post V. S. gr. iij. in tribus cochlearibus vini offerantur, post 6. vero horas alia V. S. celebretur, remediumque iteretur, si que febris continuat, & V. Snes & usus remedii continuetur, nimirum gr. iij. in ∇ æ C. B. papav. rh. ana 3ij syrup. tunic. 3° & confect. de hyacinth. 3° propinentur, &, si post 7 vel 9° æger nondum leyamen sentit, gr. iij vel iv. Kermes in potiuncu.

tiuncula cordiali ex ∇ æ scabios. papav. rh. ulmar. ana ȝij
syrup. tunic. ȝij. confect. de hyacinth. ȝij. exhibeantur, vel
etiam, si potionem æger recusat, quaternis horis gr. j. sumat.
Hac vero gr. iv. dosi sic exhibitum in pleuritide & peri-
pneumonia Kermes, nauseam & vomitus haud raro creare
debuit, quoniam vero per succus ventriculi & pectus per
consensum concutiebatur, sic in inflammationibus pecto-
ris vel sanguis in vasis impactus conquaßabatur, atque in
motum iterum agebatur, vel, si in suppurationem abiit phlo-
gosis, vomicæ ruptura hoc modo accelerabatur, pusque ci-
tius & copiosius evacuabatur, sive optime ȝ stibinus
noster indicationi optatae in his morbis satisfecit. Et jam
GLAUBERUM panaceam suam in hisce incommodis hac in-
tentione adhibuisse, in Pharm. Spag. p. 10. legitur. Quo-
niam vero multi aut nimis timidi, aut circumspecti admo-
dum Medici, effectum talēm in hisce morbis nimis violen-
tum esse reputabant, in parciori potius dosi, nempe so-
lummodo ad gr. 8. vel j. commode & tuto in dictis affecti-
bus præscribi voluerunt, illudque vel in haustu vini ge-
neroſi Hispanici, vel ∇ a C. B. vel infusi papav. rh. vel in
syrupo fl. papav. rh. vel etiam in conserva quadam pecto-
rali, aut gelatina vegetabili obrulerunt, ubi quidem vel
suppurationem, coctionem & exscretionem blande itidem
adjuvit & promovit, vel etiam, si phlogofis nondum in-
valuit, sanguinem stagnantem iterum resolvit, inflamma-
tionem discussit, atque urplurimum per sudorem humores
resolutos eliminavit. Utique autem egregius, nec satis lau-
dandus, ob partes ȝreas, ȝeris Carthusianorum in febribus
inflammatoriis pneumonicis effectus, scopo cruorem den-
sum dividendi mobilemque reddendi, circulum sanguinis
restituendi, obstructa vasa expediendi, obstaculum cordis
ejusque irritationem nimiam, per consequens febrem, au-
ferendi, adeoque phlogofis resolvendi, vel, si illud amplius
fieri non poterit, suppurationem & screatum facilitandi
existit, Gallis ideo etiam Medicis Kermes un des plus grands
fondans

fondans frequenter audire solet. Utque effectus ille resolvens
 efficacior tunc evadat, præter absorbentia, cum Oo &
 Camphora Kermes maritare suademus. Hæcce quippe opti-
 ma nobis cognita antiphlogistica remedia sunt. In forma vero
 vel ſeris sumi, vel inſtar potiunculae cum appropriatis pro-
 pinari tunc Kermes poterit. Aut si demulcentem & expeſto-
 rantem effectum potius intendimus, cum oeo amygd. dulc.
 oliv. lin. spermate ceti, butyr. cacao, ſyrup. dialth. capill.
 ♀ris, papav. rh. &c. ſub eclegmatis forma tradi etiam pot-
 erit, ſoſa enim tunc illud involvendo, ne irritare & eme-
 ticam vim exercere poſſit, impeditum. Aut etiam cum fac-
 chari tantillo teri, & ſculus ſic ex gr. 5. Kermes parari, vel
 in conserva violarum, enulæ, borrag. inſtar boli, aut pilu-
 lae, ſingulis ternis aut quaternis horis tale gr. 5. Kermes
 in tali affectu etiam dari poterit. Non vero unice in
 hoc pectoris affectu Kermes efficacem opem præſtat, nam
 quemadmodum LEMERY pater, cum $\frac{1}{2}$ ſili ope alcalini ſui
 olim extraheret, quod hoc ſuum $\frac{1}{4}$ in affectibus pectoris
 utile eſſe poſſit, jam cognovit, uti in ipsius *Traité de l'Ant.*
 p. 23. videre eſt, ita in omnibus pectoris morbis acutis,
 præcipue vero in febribus catarrhalibus, ſcopo lympham
 in bronchiis ſtabulantem, inflammationes albas ibi forman-
 tem, ac irritationes producentem, dividendi ac corrigendi,
 & expeſtorationem promovendi, commendandus maximopere
 hujus Δ is ſtibiatuſ uſu venit. Subſtituerunt vero ran-
 tumodo in febribus inflammatoriis pneumonicis Galli
 Medicij, nec ad alias aliorum viſcerum inflammationes
 Kermes uſum ita extenderunt. At, experientissimi & feliciſſimi
 Medici Argentoratenses Germani illius effectum
 etiam in reliquis inflammatoriis morbis, phrenitide, para-
 phrenitide, angina, hepatitide, ſplenitide, nephritide,
 febre inflammatoria mesenterii & uteri nobilissimum & op-
 tatiſſimum deprehenderunt, ſæpiusque in gravibus hiſce
 inflammationibus ſub formis modo nominatis illud utiliſſi-
 me tentaverunt. Et revera, cum $\frac{1}{2}$ ei Kermes flocculi coa-
 gulum

gulum sanguinis resolvant, illum fluxilem reddant, circumlum humorum, secretiones & excretiones restituant, præcipue vero sudorem provocent, cur non in omnibus phlogosibus prodeste poterit non videmus, remedium certe aliud in his affectibus ipsi æquiperari aut palmam dubiam reddere posse vix credimus.

§. XXIX.

Quernadmodum autem in inflammatoriis febribus Ligerianus ḡ energiam adeo egregiam exerit, ita etiam idem jus in aliis febribus, in quibus humorum dispositio ad coagulum aut putredinem subest, in febribus nempe malignis & exanthematicis efficacissime tueri poterit. Cum enim in hisce morbis per miasma impurum in corpus suscepimus, vel in eodem genitum, in sanguine æque ac in aliis humoribus stasis, corruptio & putredo inducatur, anno quid praefantius, scopo sanguinem resolvendi, acrimoniam contagiosam, quæ ut plurimum + dæ indolis est, cicurandi, putredini resistendi, & miasma e corpore per diapnoen expellendi, quam Δ Ligerii possidemus. Hoc certe ob alcalinas suas ♀ eas & balsamicas partes juxta Excellentissimum BOECLERUM *Cynos. Mat. Med. Herm.* T. I. P. 3. p. 101. insigniter laudari meretur. Imo in omnibus febribus acutis, exanthematicis & malignis efficacissimum bezoardicum & alexipharmacum remedium existit, ideoque etiam in febribus contagiosis & epidemicis in scheda l. c. p. 24. commendatur. Cumque alii sua ♀ ra ḡ iata in hisce casibus ceu specifica & probata magnis encomiis affecerunt, nostrum Kermes, utpote tenerius purisque fibii ♀, quodque ob alcali admixtum + dum in hisce febribus ordinario dominans obtundit, potiori adhuc virtute præ illis se se commendabile reddet. Præcipue quando a materia exanthematica, in interioribus adhuc retenta, vel repulsa, anxietates præcordiorum, animi deliquia, pulsus tensus, durus, inæqualis, deliria, subsultus tendinum, convulsiones, inflammations nobilium viscerum, sive nunc cerebrum, cor, pulmo, hepar,

hepar, aliudve sit, oriuntur, Carthusianus $\ddot{\sigma}$. tunc sanguinem a materia exanthematica coagulatum dividendo, attenuando, obstructa vasa referando, circulum ejusdem restituendo, secretiones & excretiones, in primis diaphoresin revocando, inflammationem discutiendo, exanthemata deinde expellendo, effectum, qualem vix ab ullo alio remedio expectare poterimus, edet. *Mirum enim est*, dicit apposite HOFFMANNUS in *Not. ad Poter.* p. 561. quantum se diffundat vis puri ac subtilioris ex $\ddot{\sigma}$ gio educti $\ddot{\sigma}$ is etiam in exilitate quantitate, universum corpus pervadit & ad remotissimas quoque partes & extinam corporis plagam pertingit. Et, quemadmodum CARTHEUSERUS *Pharmacol.* p. 500. de $\ddot{\sigma}$ e Oato vulgari praedicat, quod specificos & singulares effectus in febribus exanthematicis edat, quando exanthemata prodire renunt, aut retrocesserunt, ita hoc potiori jure de subtiliori nostro $\ddot{\sigma}$ e praedicandum erit. Itaque in variolosa febre, in qua videlicet coagulum summum sanguinis adest, resolutionem non solum optaram praestabit, adeoque variolas, vel in fomite latitantes discutiet, uti tali modo GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 11. panacea sua apud septem suos infantes ad praecavendas variolas usus est, vel miasmatis variolosi citiore eruptionem procurabit, & interiora viscera a mole & acrimonia materiae noxiae liberabit, aut etiam, si retrogressa fuerit, ocius citius illam iterum expellet. In variolis etiam in *Scheda* p. 27. ij gr. in tribus cochlearibus vini alicanti, & dein mane & vesperi per 9. & gr. j. praebeti jubetur. Hunc etiam salutarem effectum æque in morbillis & corpore eliminandis ab illo expectare debemus. Ita HOFFMANNUS *Med. Rat. Syst. T. IV. P. I.* p. 191. in morbillis malignioris indolis praestabilem saepè deprebendit virtutem $\ddot{\sigma}$ is $\ddot{\sigma}$ ialis, sua peculiari methodo praeparati, & ad dimidiā vel quartam grani partem oblati. Et, in diro illo flagello peste, & soro re ipsius truculenta purpura, imo in infestis generi humano petechiis, ad Kermes, veluti ad sacram anchoram, confugere licebit, ut nempe corruptio sanguinis corrigatur, & morbi hi graves vel praecaveantur, vel miasma impurum

per diapnoen e corpore rursus eliminetur, imo ut in iisdem accendentia internecina symptomata, summae v. g. angustiae praecordiorum, deliria, convulsiones, utpote gangrenae indicia dissipentur. Sic GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 10. & 64. & *Miracul. Mund.* p. 138. panacea sua felicissime usus est, & HOFFMANNUS *Opusc. Med. var. arg.* p. 482. & 486. ♀ suum √ faustissimo cum eventu adhibuit. In erysipelate etiam, utpote inflammatione & exanthemate particulari, GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 66. suam panaceam proficuum censet. Utilissimam vero non solum, verum etiam commodissimam in hisce morbis Medicinam Kermes præcipue apud infantes suppeditabit, cum enim hi multas & diffusas formulas respuant, hoc parciissimum molem, qua medicamentum præberi potest, constituet, ac nihilominus efficacissimum effectum edet. His itaque decipiendis non solummodo apprime aptum, verum etiam præ aliis indicatum pharmacum erit, atque nunc solum in ḡere, in medulla panis, vel offa, vel pilulis, vel conservis, vel gelatinis vegetabilium exhiberi, nunc cum ḡeribus bezoardicis, △eis & absorbentibus, velut oculis ♂, corallo rubro, margaritis, testis ovarorum, cbelis ♂, annotante GEOFFROY *Tra&t. de Mat. Med.* T. I. p. 227. conjungi, hocque modo etiam adultris, uti & omnisi temperamenti subjectis summe conveniens esse poterit, præstantissimum vero effectum tunc demum edet, si cum ♂o & camphora in hisce affectibus amico connubio illud unimus. Et, quod ad temperamenta attinet, HOFFMANNUS in *Opusc. Med. var. arg.* p. 491. de ♀e suo ♂li Vato pronuntiat, quod efficacia ejus deprebendatur longe major in corporibus complexionis cholericō-sanguineō, nec non tenerioris & sensibilioris texture, quoniam ad mobilitatem & fluxibilitatem magis sunt disposita. Pari etiam modo in aliis febris, in synochis nempe, in continuis etiam remittentiibus, usus hujus ♀is ♂ati commendabilis se se reddit, quum enim in iis ipsis etiam sanguis ad densitatem inclinet, & in vasis minus libere circulet, ne in stasis abeat, ejusdem attenuationem omnibus viribus equi debemus. Hinc sc̄opo illum

illum dividendi, diapnoen promovendi, sique vim febris
frangendi, ibidem hoc remedium maximopere indicatum
erit. Enim vero, si calor febrilis in hisce febribus invale-
sceret, non solummodo congestio sanguinis copiosior ad
caput, adeoque inflammatio meningum & deliria, aut in
alis etiam visceribus phlogoses inde facillime oriri, verum
etiam ex spissitudine nimia, acrimonia & corruptione hu-
morum purpura, aut aliud exanthematum genus necessa-
rio nasci debere, palam est. Ast, ad haecce fontica mala
avertenda, antiphlogisticum balsamicumque remedium cer-
tissimum in Δe nostro stibino inveniri non dubitandum est.
Ita VIGANUS etiam, annotante HOFFMANNO in *Nor. ad Poter.*
p. 561. suo Δe stibiano usus est, eoque febres ardentes uni-
ca dosi profligasse, sudorem & \square am movendo, dicitur.

§. XXX.

Nec uno nomine, & in his solummodo febribus pro-
fligandis, quæ a continua sanguinis stasi, aut vitio oriuntur,
Kermes potens sese exerit; verum, si serum etiam & lympha
varii generis tenax viscidaque subinde obstruktiones, resi-
stentias cordi, adeoque irritationes & febres intermitentes
creat, latebras earundem æque fortiter penetrabit, lym-
pham tenacem attenuabit, oppilatos canales expediet, fe-
bresque curabit. Supra jam in febribus intermittentibus al-
kermes minerale ceu utilissimum remedium emeticum
commendavimus, si nempe scopo emetico ante paroxy-
smum idem ad gr. iij. exhibitum fuerit, ut materiam morbificam,
si in primis viis adhuc hæret, sique tunc temporis ma-
gis mobilis est, eliminet, sique paroxysmum præscindat, aut
mitiget, vel, si nulla ad emesin aut catharsin dispositio ad-
fit, nec primæ viæ saburra vitiosa onerata sint, ut sanguinem
subeat, materiamque febrilem resolvat, coquat & per
diapnoen eliminet. Nam secundum Celeberrimum GEOF-
EROY *Mat. Med.* T. I. p. 226. hic \exists veluti panacea seu reme-
diū universale habetur. *Vomitum nonnunquam excitat, præ-*
serium dum in ventriculo \dagger da saburra reconditur; alvum sæpe
& blande movet, si in intestinis humorum congeries sit: \square am

provocat, vel diaphoresim aut sudoremm exicitat, dum in sanguine
 humores pravi permiscentur. Uno verbo operationem suam exe-
 rit, prout natura vergit ad hos vel illos humores per hæc vel
 illa emunctoria excernendos. Hicce vero resolvens, præpa-
 rans & digestivus effectus, quem adeo salutariter tempore
 paroysmi $\ddot{\sigma}$ noster præstat, diebus etiam intercalaribus ele-
 gantissime, ob metallicas etiam regulinas & Θ inas alcalinas
 ipsius partes, ab eodem in hisce febribus expectari poterit.
 Nam tunc temporis resolventem scopum Medicus rationa-
 lis omnibus viribus adimplere debet, tunc quippe lympham
 tenacem, viscidam, obstructions formantem, quecumque
 nunc illa sit, sive salivalis, gastrica, intestinalis, pancreati-
 ce, hepaticave existat, incidere, mobilem reddere, ad eva-
 cuationem disponere, aut per congrua emunctoria, præci-
 pue per alvum & \square am evacuare, sicque obsessa viscerum
 abdominalium ofta liberare, caufam cor irritantem, & fe-
 brem accendentem, e medio tollere, maximopere necesse
 est. Optime vero in huncce effectum cum Θ ibus Vis ab-
 sinth. centaur. min. aut $\ddot{\sigma}$ i, vel mediis $\ddot{\sigma}$ o solubili, Θ alo,
 Θ e febrifugo Sylvii pondere gr. viij. & croci $\ddot{\sigma}$ is aperitivi
 gr. iv. gr. j. Kermes miscetur, & singulis quaternis horis do-
 lis ejusdem repetitur. Sic enim pertinaces sæpe & chro-
 nicas febres, quæ omnem aliam medelam respuerunt, tan-
 dem ex voto devictas esse, novimus Id GLAÜBERUS Pharm.
 Spag. p. 64. & Miracul. Mund. p. 138. jam de sua panacea
 prædicavit. HOFFMANNUS etiam de illa idem in Not. ad Poter.
 p. 561. & simile in Opusc. Med. var. arg. p. 482. de panacea Co-
 nerdingiana testatus fuit. CHRISTIANUS DEMOCRITUS ideo et-
 iam, in Vitæ Animalis Morbo & Medicina p. 77. nil præsentius
 fugandis febribus operam navat, quam stomachicorum, balsami-
 corum amarorum, emollientium & $\ddot{\sigma}$ um mineralium, semper
 anodynorum, præprimis $\ddot{\sigma}$ is $\ddot{\sigma}$ tui concentus, pronuntiat.
 Eapropter portissimum in febre quartana evertenda, quæ
 scandalum alias Medicorum vocari solet, $\ddot{\sigma}$ e nostro stibi-
 no, quoniam efficacissimum remedium est, vix carere pos-
 sumus. Apud infantes præcipue, qui medicamenta omnia
 fere

fere aversantur, gr. $\frac{1}{4}$ vel $\frac{1}{2}$ hujus $\frac{1}{2}$ culi, s^epissime absque assuntis aliis medicamentis, felicissime febres intermitentes in fugam vertit. Hinc GEOFFROY l. c. p. 227. in infantum febribus intermittentibus hujus semigranum vel gr. j. bis, ter quaterve die cum felici successu præscripsit. Quid quod, si in pertinacibus febribus ad specificum tandem, & illarum antidotum, corticem peruvianum præbendum, descendere cogimur, tunc electuarii, bolis, pilulis, $\frac{1}{2}$ eribus aut aliis formulis antifebrilibus chinatis grana aliquot Δ is nostratis admixta effectum corricis ita egregie adjuvant, & eleganter moderantur, ut non solum non nimiam adstringentem vim exerat, sicut infarctus viscerum abdominalium post se relinquat, verum potius aperientem & leniter laxantem effectum edat, ac deinceps roborantem suam efficaciam impune tueatur. Imo, si in febribus prædictis vel ob præmaturum corticis chinæ usum, vel ob adstringentium remediorum applicationem ipsæmet obstructiones in visceribus infimi ventris inductæ fuerint, aut, si plane jam inde cachexia, cœdemata pedum, & hydrops ortus fuerit, tunc hæcce Δ a $\frac{1}{2}$ ii, in primis nostrum, sacra in infarctibus abdominalis & hydrope Medicina adhuc esse potest. Et GLAUBERUS Pharm. Spag. p. 65. & Miracul. Mund. p. 139. jam suæ panaceæ hunc effectum tribuit, quando quotidie dosin gr. j. augere præcepit, donec nauseam inciperet creare, tuncque gr. j. dosin minuere, illamque ea proportione continuare jussit, donec per secessum, aut sudorem, aut \square am, serum omne stagnans evacuatum fuerit, adeoque obstrunctiones sublate fuerint. *Scheda* etiam publicata, notante illo, qui in LE FEVRE *Cours de Chym.* commentatus fuit, l. c. p. 24. a iij. granis incipere, & dein per decem aut duodecim $\frac{1}{2}$ ij. granis mane & vesperi in vino Hispanico, aut alio, albo bonæ notæ, aut in ∇ æ parietar. $\frac{1}{2}$ ij. \varnothing amygd. dulc. $\frac{1}{2}$ & sacchar. $\frac{1}{2}$ j. sumendis, continuare jubet. A Celeberrimo BOECLERO *Cynos. Mat. Med. Herm.* T. I. P. 3. p. 101. itidem illud in hydrope laudibus afficitur. Et Clarissimus POTT *Exercit. Chym.* p. 41. ex THOMSOHNI Angli *Epilogismo Chymico* p. 74. notat,

vix credendum nisi quis exploravit, quam innocue, quanto
energia viriumque custodia per secessum, nam & diaphoresis
opus suum peragant & iis & a cum alcali ex metallis istis
deprompta, ac ab immundicie secreta, hæc penitus quidem per-
missa, stomachi digestioni succurrunt, meatus obstructos rese-
rant, concretorum analysin faciunt, succos spinosos alperos
hebetant, levigantque, ventrem bis ter aliquando quater abs-
que ambientis laesio[n]is metu cum euphoria solvunt. Utique vero
potentior hicce aperiens & hydragogus effectus erit, si Kermes
nostrum in hydrope, uti GOTTOFRÉDUS l. c. p. 228. com-
mendat, cum limatura & tis & ♂, vel cum Pro defecato nam
vel succum aut decoctum parietarie superbibendo, exhibetur.

§. XXXI.

Ergo in aliis etiam chronicis morbis, a spissitudine &
impuritate lymphæ oriundis, ob regulinas, alcalinas, nec
non & eas balsamicas suas partes, pariter proficuus & Car-
thusianorum esse poterit. Hinc in cachexia, præcipue con-
tumaci illa foeminarum, chlorosi dicta, & ut plurimum a
xiuum obstructione proveniente, cum croci & tis & arcani
duplicati ana gr. x. Kermes gr. j. secundum GEOFFROY l. c.
p. 229. bis de die resolvendi, aperiendi, imo & catamenio-
rum fluxum revocandi scopo, optimo cum fructu sugge-
retur. Mulieres etiam in fluore albo, ad purificandam &
corrigendam massam sanguineam, insigne in eodem sola-
men invenient. In ictero, ad hepatis obstructionem rese-
randam, ad bilem in hepatे fluxilem reddendam, & ipsius
influxum in duodenum revocandum, non vanam urentibus
prestatib[us] opem. Ideo etiam sepe jam laudatus GEOFFROY
l. c. p. 227. identidem & dosi refracta exhibitus serosas & cru-
das evacuationes alvinas sensim mutat & biliosas reddit ac spis-
siores, humoresque sic ad purgationem disponit, bilem nempe
nimis viscidam incidendo & fluidiorem efficiendo, afferit. Imo
in omnibus obstructionibus hepatis & lienis GLAUBERUS
Pbarm. Spag. p. 66. panaceam suam opitulari ait. Si a dys-
crafia seri spissa & acri rheumatismi aut arthritides indu-
ctæ fuerint, serum tenax ac impurum non solummodo per
alcali

alcali & regulum Kermes perfectissime dividetur, verum etiam per $\frac{1}{2}$ ipsius acrimonia obtundetur, noxiæque particulae per diapnoen expellentur. Hinc in pertinacissima arthritidis specie, nodosâ podagra, panacea $\frac{1}{2}$ ea fibina jam a GLAUBERO insigniter in *Pharm. Spag.* p. 11. & p. 65. & *Miracul. Mund.* p. 139. commendata fuit. Et, re vera, scopam therapeutico in paroxysmo, quam prophylactico extra eundem, $\frac{1}{2}$ tunc æque, imo melius adhuc, ac $\frac{1}{2}$ crudum, in refractario hoc morbo laudem promeritam tuebitur. Cumque lympha vitiata & acris plures eosque diversos morbos, prouti diversa corporis loca obsidet, inducere posse; hinc in omnibus impuritatibus humorum, quascunque nunc partes occupent, $\frac{1}{2}$ hocce depurantem & diapnoicam virtutem edet. Sic, si ob serum acre, in osculis excretoriis corticis externi stagnans, tota cutis foeda scabie conspurcata est, ad inquinatum serum dividendum, corrigendum atque per poros cutaneos exhalantes eliminandum, nostro nullum convenientius nobis pharmacum cognitum est, &, cum $\frac{1}{2}$ vulgare jam usu suo in hoc affectu se se commendet, hoc ob regulinas & alcalinas partes admixtas, utpote quæ efficacius adhuc resolvunt, eidem longe adhuc præferri meretur. Hinc etiam in scabiebus omnibus consumacibus, in ipsa itidem elefantiasi & lepra, summo cum fructu usurpari poterit. Idcirco GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 64. & *Miracul. Mund.* p. 139. panaceam, LEMERY *Traité de l'Antimoine* p. 23. $\frac{1}{2}$ suum, CARTHUSERUS *Pharmacol.* p. 501. $\frac{1}{2}$ Oatum, HOFFMANNUS *Opusc. var. arg.* p. 483. & *Observ. Phys. Chym.* p. 265. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$, tanquam utilissimum in his morbis commendant. Gravis illius $\frac{1}{2}$ reæ luis, in qua summum lymphæ coagulum & corruptio, $\frac{1}{2}$ da potissimum, adeat, fortissimus domitor noster $\frac{1}{2}$ itidem existet. Nam a miserrimate impuro conspurcatam massam humorum $\frac{1}{2}$ eis suis partibus dividendo, acre $\frac{1}{2}$ dum coagulans alcalinis particulis cicurando, ac ope regulinarum molecularium per sudorem eliminando, in hoc morbo vires suas exerit. GLAUBERUS ideo panaceam suam utilissime in eodem adhibuit, imo

imo salivationem etiam eadem provocavit, ut in *Pharm. Spag.* p. 64. & *Miracul. Mund.* p. 139. legere est. Et, si effectus salivans in hoc morbo præoptatur, ut ille certior copiosiorque insequatur, cum panacea ḡiali ♀ialis, aut cum ḡe ḡii Ligeriano ♀ dulcis r. par. amico connubio uniri poterit. Quæ, si non pejor, attamen æque gravis est labes, scorbutica nempe acrimonia, eaque sœpissime +da, dolores artuum immanes, spasmos, arthritides vagas, erosiones & ulcera inducens, æque hocce balsamico ḡe absorberi, immutari ac auferri poterit. Certe a GLAUBERO *Pharm. Spag.* p. 10. & 66. & HOFFMANNO in *Not. ad Poter.* p. 561. miri in hoc affectu de ḡibus ḡii effectus prædicantur. Nam in mu- liere artuum scorbutico dolore & defluxionibus ad peccus tam acribus, ut erosionem pulmonis & sanguinis sputum inducerent, laborante, tantillam ḡis ḡii Glauberiani dosin tenuis & acris seri motum stirisse, & periculosi morbi incrementa impeditisse, posterior AUCTOR afferit. In quavis etiam acrimonia seri demulcenda, peculiariter in lachrymarum mordacitate, oculos infestante, lippitudines molestissimas, ophthalmias cum ungus & panni metu producentie, corrigenda, mirifice ḡ Glauberianum profuisse IDEM l. c. annotat. In cataracta etiam & gutra serena, ad tenaces humores dividendos, mobiles reddendos, circumque humorum in nobilissimo vi-sus organo restituendum, illud haud fallaci spe tentari posse confidimus. In variis aurium virtutis serosis, etiam non inutile existere, credimus. In ulcere pulmonum incipienti, & phthisi delinienda ac avertenda, non absque fructu Kermes nostrum inservire quoque poterit. Si etiam serum acre & spissum in glandulis vel mesenterii, vel articulorum, vel aliarum partium stagnans, cardiogmum, atrophiam, rachitidem, scrophulas, nodos & tophos, atque febrem lentam & hecticam producit, deobstruentem, resolventem, purificantem ac discutientem efficaciam a nostro medicamento, quum ḡe naturæ sit, certissime in his malis expectare debemus, promptiori vero ope utique in iisdem se se Kermes, si cum ♀io dulci nuptum fuerit, commendabit.

§ XXXII.

§. XXXII.

Quamvis autem multi hactenus in eo fuerimus, ut monstraremus, quomodo in fluida corporis humani effectum suum Kermes exerceat, ad solida tamen salutarem ejusdem operationem æque se se extendere, nos ignorare non credendum est. Supra quidem, in fibris gastricis & intestinalibus stimulum & motum peristalticum auctiorem illud excitare, jam innuimus, cum vero illum effectum fere non, nisi \ominus ibus mediis stipatum fuerit, edat, & cum, uti ex proportione principiorum constat, $\frac{1}{2}$ præ alcalinis, regulinis & aliis partibus in Kermes priorem locum teneat, irritans & stimulans hujus pharmaci vis ita notabiliter inde cicurata est, ut solida multum pungere & irritare, ni subjecta admodum tenera & sensibilia sint, nequeat, sed potius ob nominatas abundantes Δ eas partes illorum spasmum atque erethisnum relaxare & demulcere, irritabilitatemque nimiam fibrarum quam optime moderari valeat. Aptissime itaque alkermes in violentis fibrarum distensionibus, & in omnibus doloribus, demulcente & anodyno scopo exhibebitur, sive in cephalalgia, cephalæa, hemicrania, vertigine, cardialgia, palpitatione cordis, colica, ileo, malo hypochondriaco, hysterico, nephritide, rheumatismo, arthritide, aliisque dolorificis affectionibus summe proficuum erit. Hinc GLAUBERUS Pharm. Spag. p. 66. in cephalæa, vertigine, palpitatione cordis, lipothymia, halitu foetido, suffocatione uterina & retentione \square ium panaceam suam extollit. HOFFMANNUS Obsrv. Phys. Chym. p. 265. in hemicrania Δ siuum \vee cum succeſſu praescribit. Ipsum vero Kermes Celeberrimus BOECLERUS Cynos. Mat. Med. Herm. T. I. P. 3. p. 101. in vertigine commendat. In ipsa etiam Scheda publicata, in LE FEVRE Cours de Chym. T. 5. p. 24. reperiunda, contra vertiginem gr. iij. alternis diebus, dein gr. j. per octo dies, ac bis in septimana per \square em, postremo singulis 15. diebus gr. ij. assumi jubentur. In stomachi etiam spasmis, vomitu & cardialgia L. c. p. 27. gr. ij. Kermes in ∇ æ menth. vel puleg. 3ij. propinan- da esse, suadetur. Præcipue vero in immanibus & univer-

K

salibus

salibus nervorum spasimis, in epilepticis & convulsivis motibus, scopo antispasmodico, & fibras nerveas violentissime tensas relaxandi, motusque effrenos sedandi, obamicum nervis ♀, quo Kermes scatet, illud maximopere se se commendat, & hoc titulo in primis infantibus, cum epilepticis insultibus conflictantibus, admodum utile erit. Optime vero in hisce affectibus cum ♂arinis Kermes connubium inibit. Scire enim juvat secundum HOFFMANNUM Observ. Phys. Chym. p. 265. hoc ♀ amicam copulam inire cum ♂ri ♂iali, item cum solaribus, ♂ fulminante, & ♂icroco purpureo. Nam haec singula ejus virtutem magis nobilitant atque exaltant, tantum abest, ut minuant atque extenuent. In primis vero, cum tenellorum convulsiones ab +do lactis saepissime oriantur, praeter ♀, alcali, quod in Kermes inest, +dum illud efficacissime obtundet, causamque stimulantem domabit. Agnovit insignem ♀is ♂ati in truculentis his affectibus usum apprime GLAUBERUS, hinc in Pharm. Spag. p. 64. panaceam suam multis parasangis aliis remedii antiepilepticis preferendam esse affirmat, & his verbis commendat: *in epilepsia* bey den kleinen neugebornen Kindern, deren eine grosse Anzahl daran hilflos hinweg sterben, ist diese panacea ein offtbewerthes und allergewissfestes remedium, nur nach der Geburt $\frac{1}{2}$ oder $\frac{1}{4}$ eines Grans, mit ein wenig Milch, oder warmer ungesalzener Butter eingestrichen, den 3. Tag wieder $\frac{1}{2}$ Gran, und über 8. Tagen wieder $\frac{1}{2}$, so seynd sie hernach davon befreyet. Wofern aber ja über etliche Tage, Wochen oder Monaten sich ein *paroxysmus* wieder solte mercken lassen, kan die dosis etwas stärker (wann es das Kind nothig hat) wiederholet werden, so oft und viel, bis es aussen bleibt. Diese Medicin solsten ihnen alle Mütter hoch lassen besohlen seyn, dann manches Kind so sonst frisch und gesund ist, an dieser Krankheit hilflos hinweg stirbt, und ist ein grosser Missbrauch etlicher Medicorum, welche bey solchen Fällen, den kleinen Kindern grosse Gläser voll kraffloses Perlen-Wasser, Bezoar-Stein mit Peonien-Wasser oder Pulver, samt andern unnißlichen Dingen einschütten. Ipse vero laudatus AUCTOR l.c. p. 71. etiam saepissime ad spasticos motus sedandos in paroxysmo nepen-

nepenthe suo , quod ex opio correcto , croco extracto & Δ oli \wedge li destillato paravit , cum successu usus fuit , eique post panaceam suam primas partes in his affectibus tribuit . Ob vim vero antispasmodicam , quam adeo efficaciter Carthusianus $\ddot{\sigma}$ praefstat , in subitanee & fatali pulmonum convulsione , carrrho nempe suffocativo , nullum quod parem , aut maiorem ipso virtutem exerat , medicamentum possidemus , spastice quippe strictas fibras pulmonales Δ eae ipsius partes relaxabunt , sicutque insultum gravem discutient . Hinc etiam JUNCKERO *Conspect. Med. Theor. Pract.* Tab. 118. p. 913. $\ddot{\sigma}$ $\ddot{\tau}$ ii \odot atum ultimae π -nis ad gr. vj. cum Θ e quodam digestivo datum in hocce morbo commendatissimum existit , mirificè quippe $\ddot{\sigma}$ puncto fere temporis catarrhum suspendere $\ddot{\sigma}$ quidem non in uno , sed plurimis observavit . Et GOHLIUS *Actor. Berol.* Dec. 2. Vol. 3. p. 24. & Vol. 4. p. 91. $\ddot{\sigma}$ is $\ddot{\tau}$ ii tenerioris , post \odot atum cadentis , cum æquali pondere \square i \odot lati efficaciam specificam quasi , atrocissimum huncce affectum superandi , aliquot exemplis confirmavit . Et , utique , cum præter demulcentem effectum , simul resolutionem materiae tenacis , acris , irritantis præstet , & vel per screatum , vel per vomitum , vel per alvum , vel per sudorem agat , mucum divisum sic per unam , vel alteram viam eliminabit , adeoque omnibus numeris in hoc affectu nominis sui famam mitigatum Δ $\ddot{\tau}$ ii & Kermes tuebitur . In aliis itaque etiam pectoris spasmoidicis affectibus , in tussi nempe tam humida , quam secca , præcipue vero in convulsiva , in asthmate similes differentias tubente , in polypo cordis , in incubo , raucedine , in haemoptysi etiam nequaquam illud negligi debet . LEMERY etiam *Trait. de l'Antimoine.* p. 23. in asthmate suum $\ddot{\sigma}$ proficuum esse posse censuit . Et in *Scheda l. c.* p. 26. pro asthmate gr. ij. sumere , atque mane & vesperi uno grano continuare per 15. σ præcipitur . Et in omnibus haemorrhagiis , scopo stricturas spasmoidicas relaxandi , acrimoniam sanguinis demulcendi , cautus $\ddot{\sigma}$ is stibini Ligeriani usus prodesse poterit . Sic etiam , cum nimium fibrarum motum sistat , in continuo \square æstimulo , in ischuria & stranguria , cum fructu in usum trahi poterit .

poterit. GEOFFROY ideo in *Tract. Mat. Med.* T. I. p. 228. *adversus dysenteriam & calculum in V a urticæ albæ seu non urentis Kermes sumere suadet.* BOECLERUS *Cynos. Mat. Med. Herm.* T. I. P. 3. p. 101. in \square difficultate & fabulo itidem illud commendat. Atque in *Scheda l. c.* p. 26. gr. iij. in vini albi cochlearibus tribus aut ∇ urticæ albæ $\frac{1}{2}$ iij. præscribuntur, atque per 12 aut 15 σ uno granulo continuandum esse, dicitur. GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 11. & 13. panaceæ suæ plane vim calculum solvendi attribuit. Pari modo etiam in intestinorum continuo stimulo & in dysenteria a Celeberrimo GEOFFROY *l. c. in confectione de hyacintho superbibendo decoctum vel succum plantaginis* commendatur. In *Scheda* etiam *l. c.* p. 25. ij. vel iij. gr. Kermes prima vice, deinde per 3 vel 4 σ 1. gr. in cochlearibus tribus decoctionis sumach aut ∇ plantag. $\frac{1}{2}$ iij. aut vini alienanti vel alijs generosi cochlearibus iij. assumi ordinantur. Panaceam etiam propriam GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 71. in castrensi dysenteria encomiis ornat. In hoc vero morbo partim ceu alcali, Θ + dum, quod in primis viis saepe hospitatur, & dysenteriam causatur, obtundet, partim vero, & potissimum, ob Δ , acrimoniam materie impuræ demulcet, & fibras intestinales nimis tensas relaxabit, sique utique in dysenteria Kermes proficuum esse posse neutiquam dubitandum erit. Cum enim vitrum $\frac{1}{2}$ ii ceratum, quod ex vitri $\frac{1}{2}$ ii $\frac{1}{2}$ j. & cerae flavæ fusæ $\frac{1}{2}$ j. per semihorium in cochleari continuo super flammam agitata, dein effusa & in $\frac{1}{2}$ j erem redacta, paratur, in dysenteria pro specifico juxta doctissimum PRINGLE in *Essais de Medecine d'Edinbourg* T. 5. art. 15. p. 241. & Celeberrimos GEOFFROY ac DUHAMEL in *Mem. de l' Acad. des Sc. A. 1745.* p. 164. venditetur, ac tantorum virorum experientia contradicere nefas sit; si vitri $\frac{1}{2}$ ii regulinae coales irritantes particulæ a Δ eis cerae partibus accedentibus ita obtundi & inverti possunt, ut in $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ j, & proficuum in dysenteria pharmacum, immutentur, posteriori jure mitissimum Δ stibinum, Kermes nimirum, in hoc morbo adhibebitur.

§. XXXIII

§. XXXIII.

Nondum vero intra hos cancellos Kermes agendi vis includitur nam non interna solum affectibus curandis maxime idoneum est remedium, verum usus ipsius ad externos & chirurgicos morbos etiam longe lateque pater. GLAUBERUS jam panacea sua ,uti ex *Pharm. Spag.* p. 66. & *Min. acul. Mund.* p. 141. videre est, vulnera recentia, ipsa etiam ulcera cacoethica, impura, cancerosa, fistulosa variarum partium saepe absque externorum emplasticorum, unguinorum & mundificantium uso, nisi quod quandoque solo balsamo ex floribus mineralibus, $\text{\textcircled{O}}$ eo cera & therbinthina, aut emplastro simplici, ab Δ re externo illa defenderit, solummodo interne eam exhibendo, purificata fuisse & coaluisse testis est. Inprimis notabilis exemplo *Pharm. Spag.* p. 13. infantis x. annorum, qui sub lingua multa foraminarodenitis , cancerosa indolis habebat, illud confirmat, utpote qui, spatio 8. dierum granis vj. panacea interne assumptis, integre ab ulcer'e suo mali moris curatus fuit. Kermes igitur usum aque efficacem in hisce circumstantiis esse posse, ob Δ eas balsamicas, alcalinas lixiviosas & abstergentes particulas, nulli dubitamus, non tamen omnium remediorum extenorū mundificantium usum removendum esse suasores essemus. In ictis etiam, lapsis, contusis, herniosis inflammatiis, ambustis, fulmine tactis personis, cum sanguinem coagulatis resolvat, interne cum exoptato effectu praberit poterit. Ipso vero etiam externo uso in morbis externis apprime $\text{\textcircled{X}}$ Carthusianorum conveniet, & praeципue in tumoribus glandularum scrophulosis , scirrhosis, $\text{\textcircled{Y}}$ reis, aut etiam cancerosis, aliisque, scopo discutiendi commode emplastris e gummi $\text{\textcircled{X}}$ co, e ranis Vigonis cum $\text{\textcircled{Y}}$ io, nigro Beza, $\text{\textcircled{Z}}$ ii $\text{\textcircled{O}}$ atum, vel nostrum utilissime admiscentur, coeque tumores vari generis duros, praegrandes, praecipue glandularum colli dissipatos fuisse, novimus. Abbas ROUSSEAU in libro *Preserv. & Remed. univ.* p. 100. Medicinam universalem Abbatis DE COMMERS, qua vero nihil aliud quam Glauberiana panacea existit, externe instar balsami vulneribus, ulceribus & gangrenis cum successu applicari posse, commendat. In omnibus igitur illis casibus, ubi Δ tuto externe scopo resolvendi & mundificanti in linimenta, unguenta & emplastra ingreditur, nostrum potentiores effectum edet. In scabie tamen, ubi Δ is usus externus cauissimus esse debet, caute etiam cum nostrate mercantum erit, ne, ad interiora eam repellendo, variis sic stabibus periculosis ansam praebeamus. Tunc vero juxta Celeberrimum GEOFFROYI. c. p.229. ∇ a a $\text{\textcircled{Y}}$ ne Kermes residua per charram bibulam trajecta, ad scabiem, imperigines & alia cutis via sananda, tutius uti poterimus, cum enim alcalina eadem sit, abstergens, mundificans & cosmetica existet, sive in sordibus cutis auferendis desideratum suppeditabit auxilium. GLAUBERUS etiam panaceam suam, ∇ a calida immixtam, huic virtutem thermarum

marum conciliare, *Miracul. Mund.* p. 141. prædicat. Tandem usus Mechanicus Kermes usus, qua teste MEUDEKO I. c. p. 403. centesima pars grani ad Δ deaurandum sufficit, meritorum ipsius agmen claudat.

§. XXXIV.

Verum enim vero, cum vix non morbum, in quo Kermes non utilitatem quandam praefat, existere dixerimus, plurimis fortitan illud iuidem patinæ infar, veluti GLAUBERUS celebrare videbimus, quamvis ipse etiam GLAUBERUS *Pharm. Spag.* p. 68. nomen hoc justis limitibus incluserit, hinc, ut Medici rationales virgula censoria nos afficiant, metuendum erit. Verum est, nec culpam, nec culpæ poenam deprecaremur, nisi ea, que hac tenus proposuimus, certis cancellis circumvallare, & cautelis necessariis munire, animus nobis iuisset.

1. Non in omnibus morbis Kermes ita proficuum ac tutum esse censemus, ut non in illis præcipue febrilibus affectibus, ubi $\frac{1}{2}$ æ partes in sanguine jam primas partes obtinent, aut ubi etiam alcalinæ superiora loca occupant, illud contrarium esse credamus, cum $\frac{1}{2}$ eam & alcalinam sanguinis cratin, ob affinitatem & analogiam particularum, augere, adeoque febre magis accendere posset. Nequaque igitur in febribus ardentibus, cholericis & biliosis, in diarrœa etiam ac dyfenteria biliofa, aut ubicunque biliofa faburra in primis viis abundat, ut hoc post iracundiam prægressam accide-re solet, ipsius usus commodus exsift.

2. Multo minus in inflammatione, aut phlogistica diathesi ventriculi, aut aliis visceris, eidem vicini, hepatis v. g. diaphragmatis, lienis, mesenterii, ubi vomitus vel actu jam adevit, vel saltæ vomendi conatus præsentes sunt, exhiberi debet. Cum enim Kermes subinde nauseas, vomendi conatus, aut vomitus suscitet, vomitus vero in ventriculo æque ac vicinis visceribus spasmus & tensiones excitant, ha ita inducta spastica strictura irritationem jam præsentem, dolorem & inflammationem austiorem gravioremque redderent.

3. Ex hac etiam causa, si in his inflammationibus, aut in aliis quibuscumque, Kermes scopo antiphlogistico ruto uti volumus, formula $\frac{1}{2}$ erum, uti & potiuncularum, neutiquam convenient, utpote in quibus de dosi speciali, quam æger singulis vicibus accipit, certi esse non possumus, ni $\frac{1}{2}$ er cuilibet, jam in suas doses distinctas divisio, aut cochleari cuilibet potiuncula, demum sub ipsa exhibitione, certam Kermes dosim admisceamus. Nec tunc etiam adhuc, ne nauseam aut vomitus creet, satis securi erimus. Hinc in elegmatis formam cum $\frac{1}{2}$ eo amygd. dulc. spermat. cer. aut butyro cacao & syrupo dialth. capill. $\frac{1}{2}$ ris aliove potius Kermes redigendum est, aut etiam in pilularem gr. $\frac{1}{2}$ vel j. Kermes cum syrupo aut conserva quadam transformetur. Sic enim emetica & irritans ipsius vis, præcipue priori in formula involvitur, & ad tempus coercetur, ut, quando demum ven-

ventriculum innocue transiit, Kermes sui juris iterum fiat, tuncque in maf-
sam sanguineam intret, & optatum effectum absque ullo amplius noxa me-
tu edat. Imo, in hisce circumstantiis, ubi irritationem a $\ddot{\text{S}}$ ere nostro
metuimus, Δ illud, quod Lemeryana methodo extrahitur, prae vulgari Li-
geriano præferremus, aut edulcoratione & ablutione officiosa ac V de-
flagratione superfedere suaderemus, aut ex GOTTOFREDI præscriptione
rectificatum Kermes commendaremus.

4. In omnibus hisce inflammatorii, imo in aliis etiam acutis & exan-
thematicis febribus, in haemorrhagiis etiam, cum Δ in Kermes domini
um obtineat, omne vero Δ massam sanguineam rarefaciat, exagitet &
calefaciat, hic vero summus calor jam accensus sit, neutriquam culum
huncce præscribere convenient, ni plethora, orgasmus & expansio sanguinis
per repetias V.Snes sublata atque sedata fuerit, uti bene in GEOFFROY
I. c. p. 229. & in Scheda I. c. p. 26. illud etiam commendatur. Hinc non
nisi præmissis sanguinis missionebus, in inflammatorii, acutis & exanthema-
ticis febribus, Kermes usus tutus erit. Sic igitur, quando AZEVEDO in
thesi Parisina an in inflammationibus Kermes minerale. A. 1732. defensa, illud
in hisce morbis damnat, & thesi quarta Δ est & rarefactione sua sanguini-
nam protrudit, impulsione sanguinis adangerit inflamatio, dicit, & thesi
quinta ast Kermes minerale fluida exazando ita statim adangerit, ut regressus omnis
denegetur, ponit, si ita nude, & absque debitis cautelis, & præmissis sanguini-
nis ventilationibus, aliquis adminiculis mox memorandis, adhibetur, si
etiam in stagnatione summa in gangrenam jam vergente datur, ipsi uti-
que affentiremur, sed si generaliora remedia vel præmittuntur, vel con-
junguntur, si etiam stasis inflammatorio nondum ad $\alpha\kappa\mu\pi\eta$ pervenit, si que
non ita profunda adhuc stagnatio est, illud nocere posse neutriquam credimus.

5. Ut vero nimiam expandendi vim $\ddot{\text{S}}$ eris Carrhusiani fratris refringa-
mus, cum Ω nunquam non & cum absorbentibus erit maritandum, ut-
pote que ipsius clasticam vim cicurant, & temperantem, resolventem
ac diapnoicum ejusdem effectum egregie promovent.

6. Ideo etiam in copioso vehiculo, & cum multis diluentibus pro-
pinandum erit, ubi quidem loco vini ∇ as vel destillatas, vel juscula, vel
ptisanas, vel infusa theariformia præferimus, utpote quibus itidem vis tem-
perans, resolvens & diapnoica ejusdem eleganter promovetur. Hinc Clas-
tissimus GEOFFROY I. c. p. 229. obseruandum tamen non exhibendum esse
 $\ddot{\text{S}}$ erem inquit, nisi prius immunita fuerit debitum V.Snis sanguinea molles-
cens diluentibus medicamentis sufficenter diluatitur. Cum enim hoc $\ddot{\text{S}}$ ere Δ ea
pars sanguinis dividatur, effervescentiam & rarefactionem subito concipit, va-
sa jam repleta magis adhuc distenduntur: unde major agitus in sanguine & hu-
moribus, & congesiones in visceribus novæ. Non igitur exhibendus est, nisi im-
minuta fuerit plethora, nisi aperte & uberrimis diluentibus fluidiores sunt humores.
Et HOFFMANNUS Opus. Med. var. argum. P. 491. in genere autem obser-
van-

vandum, notat, omnia illa, quæ quantitatem nimiam humorum ad convenientem proportionem deducunt, & fluxilitatem humoribus afferunt, quando Δ Δ atum ipsius ∇ atum in usum trahitur, non negligenda simul esse. Et SENAC Cours de Chym. T. 2. p. 203. ubi metus est, ut Kermes adstringat, aut calefaciat, multum bibere, aut si colicam suscitat \odot sa afflumere suaderet.

7. Idcirco etiam, si alvus confitipara est, ante ejus usum, semper enemate referanda est. Sic enim omnis calefaciens & adstringens vis optimè praecavetur, ut illa cautela etiam in Scheda p. 28. inculcatur.

8. Quandocunque vero Kermes scopo emeticus, sive in febrium, sive in aliorum morborum initis, in plethorici subiectis prescribimus, illud semper notandum erit, quod V.Snes antea administrare necesse sit, ni enim plethoram per phlebotomiam minuamus, ex vomitorio inconsulte administrato, rupturas vasorum encephali, pulmonis, aut ventriculi, adeoque hæmorrhagias varias periculosas inducemos.

9. In gravidis etiam, herniis, hamoptycis & phthisicis personis, si quando Kermes pro coagulo sanguinis aut feri resolvendo in aliquo morbo indicatur, cautissime idem, & non nisi cum \odot sis mixtum, ut emefis praecaveatur, dandum est.

10. Si tandem, ut verbis Celeberrimi GEOFFROY I. c. p. 239. utamur, ex quacunque fibii preparati, adeoque & nostratis, dosi vomitus vehementius aut diuturnius, Δ ris vel Δ li gurta aliqui in ∇ vel prisana σ arbo ad graram aciditatem exhibeantur, statim fibii vis emerita infringitur, & vomitus ab' bocce remedio ruitus, quam ab opio sedatur. V. etiam juculis pinguis, \odot o amygd. dulc. aut laete vomitus facile fisti poterit. Δ na etiam, cum Δ cre Cartilhanorum maritata, ejus vim emeticam refrenare observantur.

S. XXXV.

Nunc vero, si oinna, qua de Kermes minerali hastenus dicta fuerunt, summatim colligimus, illud multiplici & explorata, imo eminentiori quam reliqua Δ a Δ ii, efficacia in medendo coruscare, quum in languoris & acutis morbis, aqae ac in lymphaticis & chronicis affectibus, icoipo antiphlogistico, resolvente, aperiente, evacuante, secretiones & excretiones promovente, & in solidorum struturis scopo antispasmodico, imo in externis etiam incommodis scopo dissecutore maximopere se se commender, sic stabilitum erit. Non tamen in omnibus in universum morbis illud adhiberi posse, nec etiam solum, absque præmissis, vel conjunctis aliis convenientibus auxiliis applicari debere, simul confessum fuit. Hoc vero non obstat, quo minus præ mulius aliis remedii in curando eidem palmarum concedamus, ita ut, si aliquid opera, aliquid auxili, aliquid artis in medicina positum est, illud in morbis acutis præter V.Snes, laxantia, diluentia, clymata & vesicatoria, a Δ o, camphora, opio & Kermes, in chronicis vero effectibus præter purgantia, clysmata, balnea, acidulas, Θ e, aut δ te im-pregnatas, a rheo, \odot io, china china & Kermes expectandum sit

T A N T U M.

Strassburg, Med. Diss., 16 Milliar-
Mustinger
X 247 8692

Q. D. B. V.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS
DE
**EXPLORATA KERMES
MINERALIS**
SIVE
**PULVERIS CARTHUSIANORUM
IN MEDENDO EFFICACIA**
QVAM
**GRATIOSÆ FACVLTATIS
MEDICÆ
CONSENSU**
PRO LICENTIA
**SUMMOS IN MEDICINA HONORES
ET PRIVILEGIA DOCTORALIA
RITE CONSEQUENDI**
SOLENNI MEDICORUM CENSURÆ SUBJICIT
**FRANCISCUS XAVERIUS
MILLARS**
BRUNTRUTANUS-RAURACUS.
AD DIEM XVIII. FEBRUARII A. O. R. MDCCCLII.
H. L. Q. S.

*ARGENTORATI
Typis HÆREDUM PAUSCHINGERIANORUM.*